Офіційне друковане видання Верховної Ради України

Голос України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

І. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13–17, ст. 112) такі зміни:

1. У статті 14:

1) у пункті 14.1:

доповнити підпунктами 14.1.10^1–14.1.10^3, 14.1.59^1 такого змісту:

"14.1.10^1. Багатостороння угода CRS – багатостороння угода компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information (MCAA CRS), укладена відповідно до статті 6 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах;

14.1.10^2. Багатостороння угода СbС (для цілей статті 39 цього Кодексу) – багатостороння угода компетентних органів про автоматичний обмін звітами у розрізі країн (Multilateral Competent Authority Agreement on the Exchange of Country-by-Country Reports), укладена відповідно до статті 6 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах;

14.1.10^3. Угода QCAA (для цілей статті 39 цього Кодексу) – угода, укладена між компетентними органами України та іноземної юрисдикції, які є сторонами чинного міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, яка передбачає автоматичний обмін звітами у розрізі країн міжнародної групи компаній між Україною і такою іноземною юрисдикцією (Qualifying Competent Authority Agreement), у тому числі Багатостороння угода СbС";

"14.1.59^1. Загальний стандарт звітності CRS – загальний стандарт звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки, який включає коментарі до нього (Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information (CRS), схвалений Радою Організації економічного співробітництва та розвитку 15 липня 2014 року (із змінами та доповненнями)";

підпункти 14.1.103^1 і 14.1.113^3 викласти в такій редакції:

"14.1.103^1. материнська компанія міжнародної групи компаній (для цілей статті 39 цього Кодексу) – учасник міжнародної групи компаній, який одночасно відповідає таким критеріям:

безпосередньо чи опосередковано володіє корпоративними правами інших учасників міжнародної групи компаній (або фактично контролює таких учасників), і частка такого володіння є достатньою для включення фінансової звітності таких інших учасників міжнародної групи компаній до консолідованої фінансової звітності такої міжнародної групи компаній відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності або інших міжнародно визнаних стандартів фінансової звітності, або підготовка консолідованої фінансової звітності була б обов'язковою для такої компанії у разі, якщо б акції (корпоративні права) одного з учасників відповідної міжнародної групи компаній перебували в обігу на національному та/або іноземному організованому фондовому ринку (фондовій біржі);

фінансова звітність такого учасника не підлягає включенню до консолідованої звітності жодного з інших учасників міжнародної групи компаній згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності або іншими міжнародно визнаними стандартами фінансової звітності";

"14.1.113^3. міжнародна група компаній (для цілей статті 39 цього Кодексу) – дві або більше юридичні особи або утворення без статусу юридичної особи, які є податковими резидентами різних юрисдикцій (держав, територій) (зокрема якщо хоча б одна з таких осіб є податковим резидентом однієї іноземної юрисдикції (держави, території), який провадить господарську діяльність через постійне представництво в іншій юрисдикції (державі, території) та пов'язані між собою за критеріями володіння або контролю таким чином, що згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності або іншими міжнародно визнаними стандартами фінансової звітності обов'язковою є підготовка консолідованої фінансової звітності або підготовка консолідованої фінансової звітності була б обов'язковою у разі, якщо б акції (корпоративні права) одного з таких учасників міжнародної групи компаній перебували в обігу на національному та/або іноземному організованому фондовому ринку (фондовій біржі)";

у підпункті 14.1.122:

у підпункті "а" слова "іноземні компанії, організації" замінити словами "іноземні компанії, організації, партнерства та інші об'єднання осіб", а слова

"підрозділи з місцезнаходженням на території України" – словами "підрозділи з місцезнаходженням на території України, а також правові утворення без статусу юридичної особи, створені відповідно до законодавства іноземних держав або територій, які не є резидентами України, відповідно до положень цього Кодексу";

в абзаці п'ятому слова "контролер власника фінансового рахунка" замінити словами "контролююча особа власника рахунку";

доповнити підпунктом 14.1.141^2 такого змісту:

"14.1.141^2. партнерство – об'єднання двох або більше осіб, створене відповідно до законодавства іноземної юрисдикції на підставі або відповідно до договору для ведення діяльності з метою отримання прибутку або досягнення іншої спільної мети";

підпункт 14.1.146^1 викласти в такій редакції:

"14.1.146^1. підзвітний рахунок – фінансовий рахунок, який відповідає визначенню терміна "американський підзвітний рахунок" відповідно до Угоди FATCA та/або визначається як підзвітний рахунок відповідно до правил Загального стандарту звітності CRS для цілей Багатосторонньої угоди CRS";

підпункт 14.1.158^1 викласти в такій редакції:

"14.1.158^1. податкове повідомлення особі-нерезиденту – повідомлення, яке надається нерезиденту та включає:

1) податкове повідомлення особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку на додану вартість, – повідомлення в електронній формі, надіслане центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про обов'язок особи-нерезидента сплатити суму грошового зобов'язання з податку на додану вартість, визначену відповідно до цього Кодексу;

2) податкове повідомлення особі-нерезиденту, не зареєстрованій як платник податку на додану вартість, – письмове повідомлення про обов'язок особи-нерезидента зареєструватися як платник податку на додану вартість відповідно до статті 208^1 цього Кодексу, яке надсилається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до компетентного органу іноземної держави для інформування особи-нерезидента;

3) податкове повідомлення особі-нерезиденту про порушення вимог CRS – письмове повідомлення про обов'язок особи-нерезидента сплатити суму грошового зобов'язання та/або виконати інші вимоги статті 39^3 цього Кодексу в частині, що стосується виконання Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS";

підпункт 14.1.158^2 виключити;

доповнити підпунктом 14.1.172^2 такого змісту:

"14.1.172^2. Угода FATCA – Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA)";

підпункт 14.1.254^1 викласти в такій редакції:

"14.1.254^1. уповноважений учасник (для цілей статті 39 цього Кодексу) – учасник міжнародної групи компаній, уповноважений такою міжнародною групою компаній на підготовку та подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній від імені такої міжнародної групи компаній до податкового органу юрисдикції (держави, території), в якій зареєстрований такий учасник або в якій його діяльність зумовлює утворення постійного представництва";

доповнити підпунктом 14.1.254^2 такого змісту:

"14.1.254^2. учасник міжнародної групи компаній (для цілей статті 39 цього Кодексу):

а) будь-яка окрема господарська одиниця міжнародної групи компаній (зокрема українська чи іноземна юридична особа або утворення без статусу юридичної особи), яку включено до консолідованої фінансової звітності такої міжнародної групи компаній для цілей такої звітності або яка обов'язково мала бути включена до консолідованої фінансової звітності у разі, якщо б акції (корпоративні права) такої окремої господарської одиниці міжнародної групи компаній перебували в обігу на національному та/або іноземному організованому фондовому ринку (фондовій біржі);

б) будь-яка така господарська одиниця міжнародної групи компаній, яку виключено з консолідованої фінансової звітності такої міжнародної групи компаній відповідно до критеріїв, визначених для цілей складання зазначеної звітності (щодо володіння чи контролю між юридичними особами або утворенням без статусу юридичної особи, матеріальності такої господарської одиниці для міжнародної групи компаній тощо);

в) будь-яке постійне представництво будь-якої господарської одиниці міжнародної групи компаній, зазначеної у підпунктах "а" і "б" цього підпункту, за умови що така господарська одиниця складає окрему фінансову звітність щодо такого постійного представництва для фінансових, регуляторних чи податкових цілей або для цілей внутрішнього управлінського контролю";

підпункти 14.1.257^1 і 14.1.258^1 викласти в такій редакції:

"14.1.257^1. фінансовий агент – будь-яка особа (крім фізичної особи), яка відповідає визначенню звітної фінансової установи України, у значенні, наведеному в Угоді FATCA, та/або підзвітної фінансової установи відповідно до Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS, та яка відповідно до цього Кодексу та інших актів законодавства, ухвалених на

виконання положень Угоди FATCA та Багатосторонньої угоди CRS, зобов'язана застосовувати заходи належної комплексної перевірки до фінансових рахунків, подавати звіт про підзвітні рахунки до контролюючого органу, виконувати інші обов'язки та нести відповідальність за порушення цих обов'язків у порядку, встановленому законом.

Регулятори ринків фінансових послуг у межах повноважень, визначених законодавчими актами у сфері регулювання діяльності з надання фінансових послуг, встановлюють переліки небанківських фінансових установ, які зобов'язані виконувати обов'язки фінансових агентів відповідно до вимог Угоди FATCA.

Для цілей виконання вимог Угоди FATCA не є фінансовими агентами особи, визначені в Додатку ІІ до Угоди FATCA.

Для цілей Багатосторонньої угоди CRS особи, які зобов'язані виконувати обов'язки фінансових агентів (є підзвітними фінансовими установами), визначаються відповідно до правил зазначеної Угоди, Загального стандарту звітності CRS та нормативно-правових актів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, для реалізації Багатосторонньої угоди CRS";

"14.1.258^1. фінансовий рахунок – рахунок, відкритий фінансовим агентом, або договір, укладений фінансовим агентом.

Для цілей цього Кодексу до фінансових рахунків належать банківські рахунки, платіжні рахунки, рахунки у цінних паперах, інші види рахунків, договори, які відповідають критеріям, визначеним Угодою FATCA та/або Багатосторонньою угодою CRS. Для цілей Багатосторонньої угоди CRS термін "фінансовий рахунок" застосовується та тлумачиться відповідно до положень Загального стандарту звітності CRS";

2) доповнити пунктом 14.4 такого змісту:

"14.4. Для цілей цього Кодексу, якщо ним прямо не передбачено інше, міжнародні договори, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, включають Конвенцію про взаємну адміністративну допомогу у податкових справах, міжнародний договір України про уникнення подвійного оподаткування та інші міжнародні договори про обмін інформацією для податкових цілей, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, а також укладені на їх підставі міжвідомчі договори".

2. Пункт 19^1.1 статті 19^1 доповнити підпунктом 19^1.1.32^1 такого змісту:

"19^1.1.32^1. організовують взаємодію та обмін інформацією з регуляторами ринків фінансових послуг, визначеними законами України у сфері регулювання діяльності з надання фінансових послуг, з метою здійснення контролю за виконанням фінансовими агентами вимог статті 39^3

цього Кодексу та забезпечення виконання Угоди FATCA та Багатосторонньої угоди CRS".

3. Пункт 20.1 статті 20 доповнити підпунктом 20.1.5^1 такого змісту:

"20.1.5^1. отримувати безоплатно від фінансових агентів інформацію та документи в обсягах, у порядку та на підставах, визначених цим Кодексом, з урахуванням законів, що визначають порядок розкриття інформації з обмеженим доступом".

4. У статті 39:

1) у пункті 39.4:

у підпункті 39.4.2:

в абзаці першому слова "та повідомлення про участь у міжнародній групі компаній" виключити;

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Платники податків, які є учасниками відповідної міжнародної групи компаній та у звітному році здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подавати до 1 жовтня року, що настає за звітним, повідомлення про участь у міжнародній групі компаній".

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

підпункт 39.4.2.2 викласти в такій редакції:

"39.4.2.2. Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній має містити, зокрема, таку інформацію:

а) дані про материнську компанію міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків, зокрема її назву, дані про державу (територію) податкового резидентства, державу (територію) реєстрації (якщо відрізняється від держави/території податкового резидентства), ідентифікаційний (реєстраційний) номер (код), присвоєний материнській компанії як платнику податків у державі (території) її реєстрації, будь-які інші ідентифікаційні (реєстраційні) номери (коди) материнської компанії та їх тип, інформацію про адресу (адреси) материнської компанії (адреса місцезнаходження, адреса місця здійснення підприємницької діяльності тощо);

б) дані про учасника міжнародної групи компаній, який є уповноваженим учасником такої міжнародної групи компаній на подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків (за наявності такого уповноваженого учасника), зокрема його назву, дані про державу (територію) податкового резидентства, державу (територію) реєстрації (якщо відрізняється від держави/території податкового резидентства), ідентифікаційний (реєстраційний) номер (код), присвоєний учаснику міжнародної групи компаній як платнику податків у державі (території) його реєстрації, будь-які інші ідентифікаційні (реєстраційні) номери (коди) учасника міжнародної групи компаній та їх тип, інформацію про адресу

(адреси) такого учасника міжнародної групи компаній (адреса місцезнаходження, адреса місця здійснення підприємницької діяльності тощо);

в) дата, яка є останнім днем фінансового року, за який складається консолідована фінансова звітність міжнародної групи компаній, а якщо така звітність не складається – дата закінчення фінансового року відповідно до внутрішніх положень материнської компанії міжнародної групи компаній;

г) інформація про розмір сукупного консолідованого доходу міжнародної групи компаній за фінансовий рік, що передує звітному, розрахований згідно із стандартами бухгалтерського обліку, які застосовує материнська компанія міжнародної групи компаній.

У разі якщо законодавство іноземної юрисдикції податкового резидентства материнської компанії не передбачає вимоги щодо подання звітів у розрізі країн міжнародної групи компаній для цілей автоматичного обміну податковою та фінансовою інформацією, у повідомленні про участь у міжнародній групі компаній зазначається також інформація про те, що материнська компанія міжнародної групи компаній не зобов'язана подавати звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній.

Форма та порядок складання повідомлення про участь у міжнародній групі компаній затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику";

підпункт 39.4.10 викласти в такій редакції:

"39.4.10. Платник податків – резидент України, що належить до міжнародної групи компаній, у випадках, визначених цим підпунктом, зобов'язаний подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній в електронній формі з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній подається у разі, якщо сукупний консолідований дохід міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків, за фінансовий рік, що передує звітному, розрахований згідно із стандартами бухгалтерського обліку, які застосовує материнська компанія міжнародної групи компаній (за відсутності інформації – відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку), дорівнює або перевищує відповідний показник мінімального розміру сукупного консолідованого доходу, визначений підпунктом 39.4.10^2 цього пункту, та за наявності однієї з таких обставин:

платник податків є материнською компанією міжнародної групи компаній;

материнська компанія міжнародної групи компаній уповноважує платника податків – резидента України на подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній до контролюючого органу;

відповідно до вимог законодавства юрисдикції податкового резидентства материнської компанії міжнародної групи компаній подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній від такої міжнародної групи компаній не вимагається;

між Україною та відповідною іноземною юрисдикцією податкового резидентства материнської компанії міжнародної групи компаній є чинний міжнародний договір, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, але не набрала чинності відповідна угода QCAA станом на дату закінчення фінансового року, за який згідно з підпунктом 39.4.11 цього пункту має бути поданий звіт у розрізі країн щодо такої міжнародної групи компаній;

між Україною та відповідною іноземною юрисдикцією податкового резидентства материнської компанії міжнародної групи компаній є чинний міжнародний договір, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, але наявні факти системного невиконання відповідної угоди QCAA. Про наявність таких фактів (у тому числі виявлених на підставі повідомлення іноземної юрисдикції податкового резидентства уповноваженого учасника міжнародної групи компаній про системне невиконання відповідної угоди QCAA, наданого компетентному органу України) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, повідомляє платника податків – резидента України, який належить до міжнародної групи компаній, материнська компанія якої є податковим резидентом такої іноземної юрисдикції. Зазначене повідомлення надсилається протягом 10 робочих днів з дня встановлення передбачених цим абзацом фактів у порядку, визначеному статтею 42 цього Кодексу. Якщо більше ніж один учасник такої міжнародної групи компаній є платником податків – резидентом України, зазначене повідомлення надсилається одному з них за вибором центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Для цілей цього підпункту системне невиконання угоди QCAA щодо іноземної юрисдикції означає, що іноземна юрисдикція податкового резидентства відповідного учасника міжнародної групи компаній має чинну угоду QCAA з Україною, але призупинила автоматичний обмін звітами у розрізі країн міжнародної групи компаній з причин, відмінних від тих, що відповідають умовам такої угоди, або іншим чином тривало і послідовно не надає в автоматичному режимі до України звіти у розрізі країн міжнародної групи компаній, що знаходяться в її розпорядженні, про міжнародні групи компаній, які мають учасників в Україні.

Якщо більше ніж один учасник міжнародної групи компаній є платником податків – резидентом України та наявні одна або декілька

обставин, визначених абзацами п'ятим – сьомим цього підпункту, міжнародна група компаній може призначити одного з таких учасників уповноваженим на подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній. Про таке призначення уповноважений учасник міжнародної групи компаній повідомляє центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, шляхом подання повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, визначеного підпунктом 39.4.2 цього пункту. У разі якщо з підстав, передбачених цим абзацом, уповноважений учасник міжнародної групи компаній подає уточнене повідомлення про участь у міжнародній групі компаній і таке подання здійснюється не пізніше 10 числа місяця, наступного за тим, в якому цей учасник міжнародної групи компаній одержав інформацію про своє призначення уповноваженим учасником міжнародної групи компаній, штраф за надання недостовірної інформації у повідомленні про участь у міжнародній групі компаній, передбачений пунктом 120.5 статті 120 цього Кодексу, не застосовується";

доповнити підпунктами 39.4.10^1 і 39.4.10^2 такого змісту:

"39.4.10^1. За наявності однієї або декількох обставин, передбачених абзацами п'ятим – сьомим підпункту 39.4.10 цього пункту, платник податків – резидент України, який належить до міжнародної групи компаній, звільняється від подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній стосовно відповідного фінансового року, визначеного підпунктом 39.4.11 цього пункту, якщо одночасно виконуються такі умови:

1) міжнародна група компаній, учасником якої є такий платник податків, подала звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній стосовно відповідного фінансового року через іншого уповноваженого учасника міжнародної групи компаній в іноземній юрисдикції його податкового резидентства за такий фінансовий рік;

2) подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній здійснюється не пізніше граничної дати подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, визначеної підпунктом 39.4.11 цього пункту;

3) законодавство іноземної юрисдикції податкового резидентства уповноваженого учасника материнської компанії передбачає вимоги щодо подання звітів у розрізі країн міжнародної групи компаній для цілей автоматичного обміну податковою та фінансовою інформацією;

4) іноземна юрисдикція податкового резидентства уповноваженого учасника міжнародної групи компаній має чинну угоду QCAA з Україною станом на дату закінчення фінансового року, за який згідно з підпунктом 39.4.11 цього пункту має бути подано звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній щодо такої міжнародної групи компаній;

5) іноземна юрисдикція податкового резидентства уповноваженого учасника міжнародної групи компаній не повідомила компетентний орган України про системне невиконання відповідної угоди QCAA;

10

6) учасник міжнародної групи компаній повідомив податкові органи юрисдикції свого податкового резидентства про те, що він уповноважений на подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній за відповідну міжнародну групу компаній (якщо таке повідомлення передбачено законодавством юрисдикції податкового резидентства цього учасника міжнародної групи компаній);

7) платник податків – резидент України, який належить до тієї самої міжнародної групи компаній, повідомив центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про учасника міжнародної групи компаній, який є уповноваженим учасником такої міжнародної групи компаній на подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, шляхом подання повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, визначеного підпунктом 39.4.2 цього пункту.

39.4.10[2]. Для цілей подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній застосовуються такі показники мінімального розміру сукупного консолідованого доходу міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків:

еквівалент 750 мільйонів євро – для обставин, визначених абзацом третім підпункту 39.4.10 цього пункту;

еквівалент 750 мільйонів євро – для обставин, визначених абзацами четвертим – сьомим підпункту 39.4.10 цього пункту, але якщо законодавством іноземної юрисдикції податкового резидентства материнської компанії міжнародної групи компаній або уповноваженого учасника материнської компанії (у разі його призначення материнською компанією) визначено інший розмір сукупного консолідованого доходу міжнародної групи компаній, деномінований не в євро, який згідно із законодавством такої іноземної юрисдикції застосовується для цілей подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній (за наявності такого законодавства), граничним розміром для обставин подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, визначених абзацами четвертим – сьомим підпункту 39.4.10 цього пункту, вважається такий інший розмір";

у підпункті 39.4.11:

абзац перший викласти в такій редакції:

"39.4.11. Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній містить інформацію в розрізі кожної юрисдикції (держави, території), у якій зареєстрований учасник відповідної міжнародної групи компаній або в якій міжнародна група компаній здійснює свою діяльність, та щодо кожного учасника такої міжнародної групи компаній, зокрема, але не виключно";

в абзаці десятому слова "матеріальних активів" замінити словами "матеріальних активів (інших, ніж грошові кошти або грошові еквіваленти, нематеріальні активи, фінансові активи)";

11

після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"и) дані щодо кожного учасника міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків, зокрема його назву, дані про державу (територію) податкового резидентства, державу (територію) реєстрації (якщо відрізняється від держави/території податкового резидентства), ідентифікаційний (реєстраційний) номер (код), присвоєний учаснику міжнародної групи компаній як платнику податків у державі (території) його реєстрації, будь-які інші ідентифікаційні (реєстраційні) номери (коди) учасника міжнародної групи компаній та їх тип, інформацію про адресу (адреси) такого учасника міжнародної групи компаній (адреса місцезнаходження, адреса місця здійснення підприємницької діяльності тощо)".

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий і тринадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим і чотирнадцятим;

в абзаці чотирнадцятому слова "та подається протягом дванадцяти місяців після закінчення такого фінансового року" замінити словами "та подається не пізніше дванадцяти місяців після останнього дня такого фінансового року";

доповнити підпунктом 39.4.11[1] такого змісту:

"39.4.11[1]. Якщо контролюючий орган виявляє помилки у поданому звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній або отримує повідомлення про такі помилки від компетентного органу іншої юрисдикції на підставі угоди QCAA, він повідомляє платника податків про необхідність виправлення помилок або уточнення інформації у поданому звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній. Платник податків зобов'язаний подати уточнений звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній з відповідними виправленнями або надати пояснення засобами електронного зв'язку в порядку, передбаченому статтею 42 цього Кодексу, не пізніше 30 календарних днів з дня отримання повідомлення контролюючого органу";

2) в абзаці першому підпункту "а" підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 слово і цифри "пункту 73.3" замінити словами і цифрами "підпункту 73.3.1 пункту 73.3".

5. Розділ I доповнити статтею 39^3 такого змісту:

"Стаття 39^3. Міжнародний автоматичний обмін інформацією та подання звітності про підзвітні рахунки

39^3.1. Загальні положення

39^3.1.1. Ця стаття визначає основні вимоги до встановлення фінансовими агентами підзвітних рахунків та подання звітів про підзвітні рахунки для цілей Угоди FATCA та Багатосторонньої угоди CRS. Питання, не врегульовані цим Кодексом, визначаються відповідно до Угоди FATCA, Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS, а також інших актів

12

законодавства, ухвалених на виконання положень Угоди FATCA та Багатосторонньої угоди CRS.

39^3.1.2. Для цілей Угоди FATCA та Багатосторонньої угоди CRS терміни, визначені цим Кодексом, мають застосовуватися та тлумачитися з урахуванням Угоди FATCA, Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS, відповідно у частині, в якій вони не суперечать Угоді FATCA та Загальному стандарту звітності CRS, залежно від того, для цілей якого міжнародного договору застосовується відповідний термін.

39^3.1.3. У цій статті поняття "заходи належної комплексної перевірки" означає:

а) для цілей Угоди FATCA – заходи, визначені у Додатку 1 до Угоди FATCA;

б) для цілей Багатосторонньої угоди CRS – заходи, визначені у розділах II–VII Загального стандарту звітності CRS.

39^3.1.4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, встановлює порядок застосування Загального стандарту звітності CRS (далі – Порядок застосування CRS). Правила Порядку застосування CRS включають положення розділів I–VIII Загального стандарту звітності CRS з урахуванням змін та доповнень, допустимих або передбачених зазначеним стандартом.

39^3.1.5. У цій статті терміни "власник рахунку" та "контролююча особа" (або "контролюючі особи") вживаються у значенні, наведеному в Угоді FATCA або Загальному стандарті звітності CRS для цілей Багатосторонньої угоди CRS, залежно від того, для цілей виконання якого міжнародного договору вживається термін. Для встановлення контролюючої особи контрольна частка участі в юридичній особі визначається відповідно до міри (рівня, ступеня, частки) здійснення вирішального впливу (контролю), встановленого пунктом 30 частини першої статті 1 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

39^3.2. Належна комплексна перевірка фінансових рахунків

39^3.2.1. З метою виявлення підзвітних рахунків фінансові агенти зобов'язані вживати заходів належної комплексної перевірки за правилами, що підлягають застосуванню відповідно до підпункту 39^3.1.3 пункту 39^3.1 цієї статті.

39^3.2.2. У випадках, визначених Угодою FATCA та/або Загальним стандартом звітності CRS, фінансові агенти повинні вимагати, а власники рахунків зобов'язані надавати фінансовим агентам:

13

1) документи самостійної оцінки стосовно себе та/або стосовно контролюючих осіб відповідно до вимог Додатка 1 до Угоди FATCA для встановлення (перевірки) статусу зазначеної американської особи;

2) документ самостійної оцінки статусу податкового резидентства стосовно себе та/або стосовно контролюючих осіб відповідно до вимог Загального стандарту звітності CRS для встановлення держави (території), резидентом якої є власник рахунку та/або контролююча особа (далі – документ самостійної оцінки CRS);

3) іншу інформацію та/або документи, необхідні фінансовому агенту для вжиття заходів належної комплексної перевірки фінансових рахунків, встановлення їх підзвітності та складання звітності за підзвітними рахунками на виконання вимог Угоди FATCA та/або Загального стандарту звітності CRS відповідно до підпункту 39^3.1.3 пункту 39^3.1 цієї статті.

39^3.2.2.1. Власники рахунків зобов'язані протягом 30 календарних днів повідомити фінансовому агенту про зміну свого статусу податкового резидентства для цілей Загального стандарту звітності CRS та/або їх статусу для цілей Угоди FATCA та/або про зміну відповідного статусу контролюючої особи.

Якщо під час застосування заходів належної комплексної перевірки фінансовий агент має підстави вважати, що особа одночасно є резидентом України та щонайменше однієї іншої юрисдикції, для цілей Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS така особа вважається резидентом відповідної іншої юрисдикції.

39^3.2.2.2. У випадках та обсязі, визначених Угодою FATCA та Загальним стандартом звітності CRS, під час проведення перевірки статусу податкового резидентства власника рахунку та/або його контролюючих осіб фінансові агенти мають право використовувати наявну інформацію та документи, отримані відповідно до законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

39^3.2.2.3. Якщо у випадках, визначених Угодою FATCA та/або Загальним стандартом звітності CRS, під час або після застосування процедур належної комплексної перевірки фінансовий агент дізнається або він має підстави вважати (має підозру), що рахунок належить до підзвітних, але щодо рахунку власником рахунку подано документи самостійної оцінки стосовно себе та/або стосовно контролюючих осіб та/або іншу інформацію та/або документи, які вказують на те, що рахунок не є підзвітним, фінансовий агент зобов'язаний надіслати на адресу власника рахунку запит з вимогою про надання пояснень та інформації, що стосуються підозри.

Власник рахунку зобов'язаний надати фінансовому агенту пояснення та інформацію, що стосуються підозри, протягом 30 календарних днів з дня отримання запиту.

14

39^3.2.2.4. Ненадання власником рахунку документів, визначених підпунктом 39^3.2.2 пункту 39^3.2 цієї статті, неповідомлення фінансового агента про зміну статусу податкового резидентства або ненадання протягом 30 календарних днів з дня отримання запиту фінансового агента запитуваної інформації та/або документів, або надання інформації та/або документів, що не спростовують підозру фінансового агента щодо підзвітності рахунку, є підставою для відмови фінансового агента у встановленні ділових відносин, відмови у наданні фінансових послуг або для відмови в подальшому наданні послуг, у тому числі для розірвання договірних відносин з власником рахунку. У разі розірвання договірних відносин з власником рахунку фінансовий агент повертає залишок коштів власнику такого рахунку та не несе відповідальності за спричинені власнику рахунку збитки, пов'язані з розірванням договірних відносин. Якщо після розірвання договірних відносин власник рахунку відсутній у місці виконання зобов'язання або ухиляється від прийняття виконання, фінансовий агент перераховує залишок коштів або вносить цінні папери, що належать такому власнику рахунку, у депозит нотаріуса (нотаріальної контори) у встановленому законодавством порядку. Фінансовий агент здійснює перерахування коштів або внесення цінних паперів у депозит нотаріуса (нотаріальної контори) протягом 30 календарних днів з дня повідомлення власника рахунку про розірвання договірних відносин. Регулятори ринків фінансових послуг у межах повноважень, визначених законодавством у сфері регулювання діяльності з надання фінансових послуг, можуть встановлювати особливості та порядок розірвання ділових відносин за ініціативою фінансових агентів (залежно від специфіки їхньої діяльності) на виконання вимог цієї статті.

39^3.2.2.5. Якщо фінансовому агенту стане відомо або він має підстави вважати (існує підозра), що власник рахунку надав йому неповну або недостовірну інформацію, внаслідок чого інформація про рахунок, яка повинна була бути включена до звіту про підзвітні рахунки, не була включена до раніше поданого звіту, фінансовий агент зобов'язаний звернутися до власника рахунку з вимогою про надання пояснень, що стосуються підозри. Якщо у строк, встановлений фінансовим агентом (але не пізніше 90 календарних днів з дня отримання запиту фінансового агента), власник рахунку не надасть документи, визначені підпунктом 39^3.2.2 пункту 39^3.2 цієї статті, та/або пояснення, що спростовують таку підозру, фінансовий агент повинен вважати встановленим факт надання власником рахунку недостовірної або неповної інформації. Фінансовий агент зобов'язаний невідкладно, але не пізніше 10 календарних днів з дня встановлення факту надання власником рахунку неповної або недостовірної інформації, надати контролюючому органу повну інформацію про підзвітний рахунок, щодо якого було надано неповну або недостовірну інформацію (подати виправлений звіт про підзвітні рахунки). Якщо факт надання власником рахунку неповної або недостовірної інформації встановлено щодо депонента – інвестора інституту спільного інвестування, до якого застосовуються правила

15

пункту 39^3.11 цієї статті, фінансовий агент у такий самий строк повідомляє про це також компанію з управління активами, яка здійснює управління активами цього інституту спільного інвестування.

39^3.2.3. Фінансовий агент, який відповідає критеріям підзвітної фінансової установи відповідно до Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS, зобов'язаний застосовувати процедури належної комплексної перевірки для визначення підзвітних рахунків з дати встановлення підзвітності фінансової установи, незалежно від дати взяття фінансового агента на облік у контролюючому органі, відповідно до пункту 39^3.3 цієї статті.

39^3.3. Облік фінансових агентів, які є підзвітними фінансовими установами для цілей Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS

39^3.3.1. Фінансові агенти, які є підзвітними фінансовими установами для цілей Багатосторонньої угоди CRS та відповідно до Загального стандарту звітності CRS, зобов'язані подати заяву про взяття їх на облік у контролюючому органі протягом 60 календарних днів після встановлення фінансовим агентом статусу підзвітної фінансової установи. Порядок встановлення статусу підзвітної фінансової установи відповідно до Загального стандарту звітності CRS визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

39^3.3.1.1. Контролюючий орган бере на облік фінансового агента протягом двох робочих днів з дня отримання заяви фінансового агента та зобов'язаний надіслати повідомлення про взяття фінансового агента на облік або про відмову у взятті на облік із зазначенням підстави у порядку, визначеному відповідно до підпункту 39^3.3.3 цього пункту. Підставою для відмови у взятті фінансового агента на облік є подання заяви про взяття на облік щодо особи, яка вже зареєстрована як підзвітна фінансова установа.

У день взяття на облік контролюючим органом фінансовому агенту надсилається повідомлення (квитанція) із зазначенням дати взяття його на облік.

Облік юридичних осіб – підзвітних фінансових установ (крім корпоративних інвестиційних фондів) ведеться за податковими номерами таких осіб. Взяття на облік партнерства, тресту, інституту спільного інвестування чи правового утворення, яке не є юридичною особою, але відповідає критеріям підзвітної фінансової установи для цілей Загального стандарту звітності CRS, здійснюється шляхом додаткового взяття на облік компанії з управління активами чи іншої юридичної особи, яка відповідно до закону або договору уповноважена або зобов'язана подавати звітність від імені такого правового утворення.

16

39^3.3.2. Фінансовий агент, який перестає відповідати критеріям підзвітної фінансової установи відповідно до Загального стандарту звітності CRS, знімається з обліку в контролюючому органі після подання відповідної заяви про зняття з обліку.

39^3.3.2.1. Разом із заявою фінансовий агент подає документи та іншу інформацію, яка обґрунтовує наявність підстави для зняття з обліку.

39^3.3.2.2. Протягом 30 календарних днів після отримання заяви фінансового агента про зняття з обліку контролюючий орган повідомляє такого фінансового агента про зняття його з обліку або про необхідність надання фінансовим агентом додаткової інформації для обґрунтування підстави для зняття з обліку із зазначенням строку її надання.

Рішення про зняття фінансового агента з обліку або про відмову у знятті з обліку приймається контролюючим органом не пізніше 90 календарних днів після отримання заяви.

39^3.3.3. Порядок взяття на облік та зняття з обліку фінансових агентів, які є підзвітними фінансовими установами для цілей Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Подання заяв та інших документів для взяття фінансових агентів на облік як підзвітних фінансових установ та для зняття їх з обліку здійснюється в електронній формі засобами електронного зв'язку з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

39^3.3.4. Фінансовий агент, щодо якого розпочато процедуру припинення, за його заявою знімається з обліку в контролюючому органі після закриття (припинення) фінансовим агентом усіх підзвітних рахунків та подання звіту про підзвітні рахунки за період, у якому закрито останній підзвітний рахунок. У разі ліквідації відповідно до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" банку, щодо якого Національним банком України прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію, зняття банку з обліку в контролюючому органі як підзвітної фінансової установи здійснюється за заявою уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію банку, поданою протягом 10 робочих днів з дня подання звіту про підзвітні рахунки за період, у якому закрито останній підзвітний рахунок.

39^3.3.5. Зняття з обліку фінансового агента здійснюється за самостійним рішенням контролюючого органу, якщо стосовно фінансового агента до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань внесено запис про припинення юридичної особи. Зазначене рішення контролюючий орган приймає протягом трьох робочих

17

днів після надходження відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

39^3.4. Подання звіту про підзвітні рахунки

39^3.4.1. Фінансові агенти зобов'язані щороку, до 1 липня, подавати до контролюючого органу звіт про підзвітні рахунки.

39^3.4.2. Звітним періодом вважається попередній календарний рік, якщо Угодою FATCA або Багатосторонньою угодою CRS відповідно не встановлено інші правила.

39^3.4.3. У звіті про підзвітні рахунки, що подається для цілей виконання вимог Угоди FATCA або Багатосторонньої угоди CRS, фінансовий агент надає інформацію про всі підзвітні рахунки за звітний період в обсязі, визначеному Угодою FATCA або розділом I Загального стандарту звітності CRS.

39^3.4.4. Звіт про підзвітні рахунки подається виключно в електронній формі. Форма звіту про підзвітні рахунки, формат (стандарт) його заповнення та подання фінансовими агентами до контролюючого органу встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

39^3.4.5. Контролюючий орган здійснює збір інформації від фінансових агентів, зберігання, захист такої інформації та передачу відомостей до компетентного органу іноземної юрисдикції чи фінансовому агенту, від якого вона була отримана (у разі необхідності виправлення або уточнення інформації щодо фінансового рахунку, який веде такий фінансовий агент). Забороняється надання контролюючим органом інформації щодо підзвітних рахунків (у тому числі отриманої від компетентних органів іноземних держав) іншим особам, у тому числі правоохоронним чи іншим державним органам, органам місцевого самоврядування, юридичним та фізичним особам (у тому числі тим, про яких надано інформацію у звіті про підзвітні рахунки), крім випадків надання такої інформації відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України.

39^3.5. Зберігання документів, що підтверджують здійснення фінансовим агентом заходів належної комплексної перевірки

Фінансові агенти (крім компаній з управління активами) зобов'язані зберігати документи, визначені підпунктом 39^3.2.2 пункту 39^3.2 цієї статті (у тому числі електронні), їх копії, записи, дані, інформацію та документи щодо заходів, вжитих фінансовими агентами для виконання вимог цієї статті, у тому числі усі документи, надані особами, яким фінансовим агентом було відмовлено у встановленні ділових відносин (включаючи листування, опитувальники, довідки, звіти, запити, результати будь-якого аналізу під час проведення належної комплексної перевірки клієнта), не менше 1825 днів з дня, наступного за граничним строком подання звіту про підзвітні рахунки, для складення якого використовуються або якого стосуються зазначені документи.

18

Вимоги цього пункту щодо зберігання інформації та документів застосовуються до всіх фінансових рахунків незалежно від того, чи були вони встановлені як підзвітні рахунки. Строк зберігання для інформації та документів, складених чи отриманих під час перевірки фінансових рахунків, які не були визначені як підзвітні рахунки у певному звітному періоді, розраховується починаючи з дня, наступного за граничним строком подання звіту про підзвітні рахунки, за той самий звітний період.

Компанії з управління активами, які відповідно до вимог пункту 39^3.11 цієї статті виконують обов'язки щодо подання звітів про підзвітні рахунки за інститути спільного інвестування, зобов'язані протягом строку, встановленого цим пунктом, зберігати повідомлення, отримані від депозитарних установ, які ведуть рахунки у цінних паперах депонентів – інвесторів інститутів спільного інвестування, а також будь-яку іншу інформацію та документи, що підтверджують здійснення компаніями з управління активами заходів для перевірки правильності визначення підзвітності рахунків у відповідних повідомленнях від депозитарних установ.

39^3.6. Запобігання діянням та практиці, спрямованим на ухилення від виконання зобов'язань за Загальним стандартом звітності CRS та від виявлення підзвітних рахунків для цілей Багатосторонньої угоди CRS

39^3.6.1. Якщо фінансовий агент, власник рахунку або інша особа вчиняють правочин або здійснюють діяння чи операцію та з умов правочину або фактичної поведінки сторін операції або діяння випливає, що головною метою або однією з основних цілей такого правочину, діяння чи операції є уникнення встановлення підзвітності фінансового рахунку або уникнення виконання фінансовим агентом його зобов'язань щодо встановлення підзвітних рахунків, складання та подання звіту про підзвітні рахунки відповідно до вимог цієї статті, то для цілей перевірки фінансових рахунків та ідентифікації підзвітних рахунків вважається, що відповідний правочин, діяння або операція не були укладені (здійснені) або не мали місця.

39^3.6.2. Контролюючий орган протягом п'яти робочих днів повідомляє фінансового агента про правочин, дію або операцію, що могли призвести до невстановлення підзвітного рахунку, який веде фінансовий агент.

На підставі повідомлення контролюючого органу фінансовий агент зобов'язаний застосувати заходи належної комплексної перевірки до фінансового рахунку для встановлення підзвітності та надати контролюючому органу інформацію про цей фінансовий рахунок у повному обсязі протягом 30 календарних днів з дня отримання відповідного повідомлення. Контролюючий орган у повідомленні має право встановити для фінансового агента інший (продовжений) строк для надання інформації про фінансовий рахунок. До фінансового агента, який своєчасно надав контролюючому органу повну інформацію про підзвітний рахунок, не застосовуються штрафні (фінансові) санкції, передбачені цим Кодексом, за подання неповної або

19

недостовірної інформації у раніше поданому звіті про підзвітні рахунки щодо цього фінансового рахунку.

39³.6.3. Фінансовий агент, який сам є стороною правочину або учасником операції, спрямованої на уникнення виконання ним зобов'язань щодо встановлення підзвітних рахунків або складання та подання звітності про підзвітні рахунки, вважається таким, що не виконує зобов'язань, передбачених пунктами 39³.2–39³.5 цієї статті, та несе відповідальність, визначену цим Кодексом, за вчинення правопорушення щодо кожного фінансового рахунку, інформацію про який не було надано у звіті про підзвітні рахунки.

39³.6.4. Контролюючий орган зобов'язаний надати інформацію про порушення фінансовим агентом вимог цієї статті, що також може свідчити про існування ризику невиконання таким фінансовим агентом вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, до Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо фінансових агентів, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких вони здійснюють.

39³.7. Контроль за поданням звітів про підзвітні рахунки

39³.7.1. Камеральній перевірці підлягає своєчасність подання фінансовими агентами звітів про підзвітні рахунки, виправлених звітів про підзвітні рахунки та надання фінансовими агентами відповіді на запити (повідомлення) контролюючого органу, що надсилаються у випадках, визначених цією статтею. Камеральна перевірка може бути проведена протягом 30 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання звіту, виправленого звіту про підзвітні рахунки або відповіді на запит контролюючого органу, а якщо такі документи були надані пізніше – за днем їх фактичного подання.

39³.7.2. Якщо контролюючий орган отримує повідомлення про помилки у поданому звіті про підзвітні рахунки від уповноваженого органу Сполучених Штатів Америки відповідно до Угоди FATCA або від компетентного органу іншої юрисдикції на підставі Багатосторонньої угоди CRS, контролюючий орган протягом п'яти робочих днів з дня отримання такого повідомлення повідомляє фінансового агента про необхідність виправлення помилок або уточнення інформації у поданому звіті. Фінансовий агент зобов'язаний подати виправлений звіт про підзвітні рахунки або надати пояснення не пізніше 30 календарних днів з дня отримання повідомлення від контролюючого органу.

39³.7.3. Фінансовий агент, який самостійно виявив помилки у раніше поданому звіті про підзвітні рахунки після 1 липня року, наступного за

20

звітним, зобов'язаний подати до контролюючого органу виправлений звіт не пізніше 10 календарних днів з дня виявлення помилки.

39³.7.4. У разі своєчасного виправлення фінансовим агентом помилок у звіті про підзвітні рахунки у строки, визначені цим пунктом, передбачені цим Кодексом штрафи за неподання або несвоєчасне подання звіту про підзвітні рахунки та за подання звіту з помилками не застосовуються (крім штрафів за правопорушення, вчинені умисно або внаслідок невиконання чи порушення фінансовим агентом правил належної комплексної перевірки).

39³.7.5. Якщо за результатами камеральної перевірки контролюючий орган виявляє неподання фінансовим агентом звіту про підзвітні рахунки у встановлений строк або несвоєчасне подання звіту, або неподання чи несвоєчасне подання виправленого звіту або відповіді на запит (повідомлення), надісланий контролюючим органом за правилами цієї статті, контролюючий орган складає акт, у якому викладається опис обставин вчиненого правопорушення, встановленого під час камеральної перевірки. Результати камеральної перевірки оформлюються у порядку, встановленому статтею 86 цього Кодексу, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

39³.7.6. Якщо під час застосування заходів належної комплексної перевірки у фінансового агента наявні фінансові рахунки, які відповідають умовам, визначеним пунктами B(5), C(5)(c) та C(7) розділу III Загального стандарту звітності CRS, відповідні рахунки вважаються незадокументованими рахунками.

Якщо у поданому фінансовим агентом звіті про підзвітні рахунки наявна інформація про незадокументовані рахунки, контролюючий орган надсилає фінансовому агенту запит для встановлення причини наявності незадокументованих рахунків. Фінансовий агент зобов'язаний надати відповідь на запит щодо незадокументованих рахунків не пізніше 30 календарних днів з дня отримання запиту контролюючого органу.

У разі неотримання контролюючим органом відповіді на запит від фінансового агента або за результатами аналізу отриманої відповіді контролюючий орган має право призначити позапланову документальну перевірку фінансового агента з питань дотримання ним вимог щодо проведення належної комплексної перевірки фінансових рахунків відповідно до Загального стандарту звітності CRS.

39³.7.7. Перевірка з питань дотримання фінансовими агентами вимог цієї статті проводиться відповідно до положень глави 8 розділу II цього Кодексу з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

39³.7.8. Контролюючий орган надсилає фінансовим агентам повідомлення та запити, передбачені цим пунктом, а фінансові агенти надають на них відповіді в електронній формі засобами електронного зв'язку з

21

дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги".

39³.8. Особливості здійснення контролю за виконанням фінансовими агентами вимог Загального стандарту звітності CRS

39³.8.1. Контроль за виконанням фінансовими агентами та власниками рахунків вимог цієї статті щодо Загального стандарту звітності CRS здійснюється шляхом моніторингу діяльності фінансових агентів та проведення перевірок.

39³.8.2. Моніторинг діяльності фінансових агентів здійснюється шляхом аналізу звітів про підзвітні рахунки, податкової звітності фінансових агентів, інформації, отриманої від компетентних органів іноземних держав, Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, будь-яких інших інформаційних джерел, шляхом отримання податкової інформації відповідно до статті 73 цього Кодексу. У межах моніторингу та за результатами аналізу інформації контролюючий орган може проводити опитування фінансових агентів.

39³.8.2.1. Опитування проводиться контролюючим органом шляхом надсилання запитів про опитування фінансовому агенту або групі фінансових агентів, у діяльності яких виявлено ризик невиконання або порушення вимог цієї статті, а також інших актів законодавства, ухвалених на виконання положень Загального стандарту звітності CRS. Фінансовий агент зобов'язаний надати інформацію на запит про опитування протягом 30 календарних днів з дня отримання запиту. Контролюючий орган має право встановити інший (продовжений) строк для надання відповіді, про що зазначається у запиті про опитування.

Опитування одного фінансового агента не може проводитися частіше ніж один раз протягом календарного року.

39³.8.2.2. Якщо за результатами опитування фінансового агента контролюючий орган виявляє можливі порушення фінансовим агентом вимог цієї статті та інших актів законодавства, ухвалених на виконання положень Загального стандарту звітності CRS, контролюючий орган має право призначити позапланову документальну перевірку фінансового агента з питань дотримання ним вимог Загального стандарту звітності CRS.

39³.8.2.3. Порядок здійснення моніторингу діяльності фінансових агентів (включаючи опитування) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

39³.8.3. Положення підпунктів 39³.8.2.1–39³.8.2.3 підпункту 39³.8.2 пункту 39³.8 цієї статті не застосовуються під час здійснення контролюючими органами контролю за дотриманням фінансовими агентами вимог Угоди FATCA.

22

39³.9. Особливості здійснення контролю за нерезидентами – власниками рахунків та їх контролюючими особами

39³.9.1. Якщо під час перевірки фінансового агента або на підставі повідомлення від компетентного органу іншої юрисдикції, отриманого відповідно до Багатосторонньої угоди CRS, контролюючий орган виявляє факти, що свідчать про порушення або про можливе порушення вимог цієї статті власником рахунку або його контролюючою особою, контролюючий орган на підставі акта (довідки) перевірки фінансового агента або повідомлення від компетентного органу:

якщо власник рахунку перебуває на обліку в контролюючому органі – призначає стосовно нього позапланову документальну перевірку в загальному порядку, визначеному цим Кодексом;

якщо власник рахунку є нерезидентом, який не перебуває на обліку в контролюючому органі, – вживає заходів, передбачених підпунктом 39³.9.2 пункту 39³.9 цієї статті.

39³.9.2. Якщо власник рахунку є нерезидентом, який не перебуває на обліку в контролюючому органі, контролюючий орган надсилає податкове повідомлення особі-нерезиденту за порушення вимог Загального стандарту звітності CRS у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. При цьому копія наказу про проведення документальної позапланової перевірки власнику рахунку не надсилається та акт перевірки не складається.

39³.9.3. Податкове повідомлення особі-нерезиденту, передбачене цією статтею, має містити:

вмотивовану підставу для його складання та/або нарахування грошового зобов'язання;

суму грошового зобов'язання, яку має сплатити особа-нерезидент (у разі її визначення);

граничний строк та порядок сплати такого грошового зобов'язання;

реквізити поточного рахунку в іноземній валюті, відкритого центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в уповноваженому банку, на який сплачується грошове зобов'язання;

граничний строк та порядок оскарження податкового повідомлення.

Форма податкового повідомлення особі-нерезиденту за порушення вимог Загального стандарту звітності CRS встановлюється державною та англійською мовами та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

23

39³.9.4. Сума грошового зобов'язання, зазначена у податковому повідомленні особі-нерезиденту за порушення вимог Загального стандарту звітності CRS, підлягає сплаті протягом 90 календарних днів з дня отримання такого податкового повідомлення або може бути оскаржена у порядку, передбаченому пунктом 56.25 статті 56 цього Кодексу.

39³.9.5. Правила проведення та оформлення результатів перевірок, передбачені розділом II цього Кодексу, застосовуються під час здійснення перевірок власників рахунків у частині, що не суперечить вимогам цієї статті.

39³.10. Звіт про підзвітні рахунки не є податковою декларацією фінансового агента або її частиною та не прирівнюється до податкової звітності фінансового агента чи власника рахунку та/або його контролюючої особи. Норми цієї статті є спеціальними щодо інших норм цього Кодексу в частині визначення правил підготовки, подання та перевірки звітів про підзвітні рахунки. Штрафні (фінансові) санкції, передбачені цим Кодексом за порушення вимог зберігання первинних документів, ведення та подання податкової звітності, не застосовуються за порушення вимог цієї статті.

39³.11. Виконання вимог цієї статті інститутами спільного інвестування та іншими фінансовими агентами, які не є юридичними особами

39³.11.1. Якщо пайовий інвестиційний фонд або будь-яке інше правове утворення без статусу юридичної особи є підзвітною фінансовою установою відповідно до Загального стандарту звітності CRS, обов'язки, передбачені цією статтею, покладаються на особу, яка відповідно до закону чи договору діє від імені або за рахунок активів такого правового утворення та/або веде фінансовий рахунок.

39³.11.2. Виконання вимог цієї статті щодо інститутів спільного інвестування, які є підзвітними фінансовими установами, покладається на:

1) депозитарні установи, які відповідно до законодавства про депозитарну діяльність ведуть рахунки у цінних паперах депонентів (далі – депозитарна установа), на які зараховуються/переказуються цінні папери інститутів спільного інвестування, у частині застосування заходів належної комплексної перевірки та встановлення підзвітності таких рахунків;

2) компанію з управління активами щодо кожного корпоративного та/або пайового інвестиційного фонду, активами якого вона управляє, у частині перевірки правильності встановлення підзвітності фінансових рахунків та подання звітів про підзвітні рахунки.

Якщо інвестор інституту спільного інвестування є депонентом за кількома рахунками в цінних паперах, які відкриває (веде) більше ніж одна депозитарна установа та на які зараховуються/переказуються цінні папери цього інституту спільного інвестування, кожна депозитарна установа виконує обов'язки, передбачені цим пунктом, та зобов'язана надавати компанії з управління активами інформацію щодо рахунку в цінних паперах у порядку, визначеному підпунктом 39³.11.3 цього пункту.

24

39³.11.3. Кожна депозитарна установа, яка відкриває (веде) рахунок у цінних паперах депонента – інвестора інституту спільного інвестування, виконує обов'язки із здійснення належної комплексної перевірки цього рахунку та встановлює підзвітність рахунку. Депозитарна установа зобов'язана не пізніше 30 календарних днів після завершення кожного календарного півріччя надавати компанії з управління активами повідомлення про депонентів, які придбали цінні папери інститутів спільного інвестування, управління активами яких здійснює така компанія з управління активами, та повідомляти про зміни обставин, що впливають на визначення податкового статусу таких депонентів або їх контролюючих осіб. Формат та форма такого повідомлення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

На підставі інформації, отриманої від депозитарної установи, компанія з управління активами перевіряє правильність визначення підзвітності рахунків та включає інформацію про підзвітні рахунки до звіту про підзвітні рахунки. Для перевірки отриманих відомостей, а також для надання відповіді на запит контролюючого органу щодо поданого звіту про підзвітні рахунки компанія з управління активами має право запитувати, отримувати і використовувати документи, що підтверджують відомості, надані депозитарними установами, а депозитарні установи зобов'язані надавати копії підтверджуючих документів протягом 10 календарних днів з дня отримання запиту від компанії з управління активами.

Депозитарна установа несе відповідальність за порушення вимог цієї статті у частині здійснення належної комплексної перевірки та визначення підзвітності рахунку в цінних паперах, а також за повноту та своєчасність надання інформації компанії з управління активами, але не несе відповідальність за включення інформації про цей рахунок до звіту про підзвітні рахунки.

39³.11.4. У разі ненадання депозитарною установою у встановлений строк повідомлення про депонентів компанії з управління активами або надання у повідомленні неповних відомостей, або ненадання компанії з управління активами відповіді на її запит, надісланий за правилами цього пункту, компанія з управління активами має право подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, заяву із скаргою на таку депозитарну установу. До заяви додаються документи, що засвідчують факт ненадання депозитарною установою повідомлення з інформацією про депонентів, надання неповної інформації або ненадання нею відповіді на запит компанії з управління активами.

На підставі отриманої заяви із скаргою контролюючий орган надсилає депозитарній установі запит для встановлення причини ненадання інформації компанії з управління активами. Депозитарна установа зобов'язана надати компанії з управління активами повну інформацію, надання якої передбачене

25

цією статтею, та повідомити про це контролюючий орган або надати відповідь на запит контролюючого органу з обґрунтуванням причини неможливості надання такої інформації не пізніше п'яти календарних днів з дня отримання запиту контролюючого органу.

У разі неотримання контролюючим органом відповіді на запит від депозитарної установи або за результатами аналізу отриманої відповіді депозитарної установи контролюючий орган має право призначити позапланову документальну перевірку депозитарної установи з питань дотримання нею вимог щодо здійснення належної комплексної перевірки фінансових рахунків відповідно до Загального стандарту звітності CRS.

39³.11.5. Звіт про підзвітні рахунки подається щодо кожного інституту спільного інвестування окремо. Компанія з управління активами несе встановлену цим Кодексом відповідальність за подання звіту про підзвітні рахунки щодо кожного корпоративного та/або пайового інвестиційного фонду, активами якого вона управляє.

39³.11.6. Порядок взаємодії фінансових агентів для виконання вимог цієї статті щодо інститутів спільного інвестування, а також формат та форма заяви компанії з управління активами із скаргою про ненадання депозитарною установою інформації, передбаченої цим пунктом, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, за погодженням з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Інші положення цієї статті застосовуються до компаній з управління активами та до депозитарних установ з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом. Депозитарна установа виконує власні зобов'язання як підзвітної фінансової установи відповідно до Загального стандарту звітності CRS, у тому числі подає звіти про підзвітні рахунки у загальному порядку, визначеному цією статтею".

6. Пункт 42.4 статті 42 викласти в такій редакції:

"42.4. Платники податків, які подають звітність в електронній формі та/або пройшли електронну ідентифікацію онлайн в електронному кабінеті, можуть здійснювати листування з контролюючими органами засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги". Для осіб, які є фінансовими агентами, листування з контролюючим органом в електронній формі є обов'язковим у випадках, визначених цим Кодексом.

Листування контролюючих органів з платниками податків, зазначеними в абзаці першому цього пункту, які подали заяву про бажання отримувати документи через електронний кабінет, а також з фінансовими агентами у випадках, визначених цим Кодексом, здійснюється засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України "Про

26

електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги" шляхом надсилання документа в електронний кабінет з одночасним надісланням платнику податків на його електронну адресу (адреси) інформації про вид документа, дату та час його надсилання в електронний кабінет.

Документ, надісланий контролюючим органом в електронний кабінет, вважається врученим платнику податків або фінансовому агенту, якщо він сформований з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги" та є доступним в електронному кабінеті.

Датою вручення платнику податків або фінансовому агенту документа є дата, зазначена у квитанції про доставку у текстовому форматі, що відправляється з електронного кабінету автоматично та свідчить про дату та час доставки документа платнику податків/фінансовому агенту. У разі якщо доставка документа відбулася після 18 години, датою вручення документа платнику податків/фінансовому агенту вважається наступний робочий день. Якщо доставка відбулася у вихідний чи святковий день, датою вручення документа платнику податків/фінансовому агенту вважається перший робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.

У разі неотримання контролюючим органом квитанції про доставку документа в електронний кабінет протягом двох робочих днів з дня його надіслання такий документ у паперовій формі на третій робочий день з дня відправлення з електронного кабінету надсилається за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків/фінансового агента рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручається платнику податків/фінансовому агенту (його представнику).

При цьому строк доставки документа в електронний кабінет, визначений абзацом п'ятим цього пункту, не зараховується до строку надіслання документів, визначеного цим Кодексом.

Платник податків (крім фінансового агента у частині листування з контролюючим органом з питань, визначених статтею 39³ цього Кодексу) один раз протягом року може надіслати до контролюючого органу через електронний кабінет заяву про відмову отримувати документи через електронний кабінет. Датою завершення листування платника податків через електронний кабінет є дата, зазначена у квитанції про доставку контролюючому органу заяви про відмову отримувати документи через електронний кабінет".

7. У статті 44:

1) у пункті 44.1:

в абзаці першому слова "інших документів" замінити словами "інших документів, інформації";

27

доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"Вимоги цієї статті щодо обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, застосовуються також до нерезидентів, які здійснюють господарську діяльність на території України через постійне представництво (незалежно від наявності у нерезидента зареєстрованого (акредитованого, легалізованого) відокремленого підрозділу), та до іноземних юридичних осіб, визначених у підпункті 133.1.5 пункту 133.1 статті 133 цього Кодексу";

2) пункт 44.2 доповнити абзацами п'ятим і шостим такого змісту:

"Нерезиденти, які здійснюють господарську діяльність на території України через постійне представництво, для обрахунку об'єкта оподаткування податком на прибуток використовують дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності щодо доходів, витрат та фінансового результату до оподаткування, що стосуються діяльності (операцій), що здійснюється цими нерезидентами через постійні представництва, у тому числі якщо такі дані враховуються нерезидентами при складанні фінансової звітності щодо діяльності за межами України чи консолідованої фінансової звітності.

Іноземні компанії, визначені підпунктом 133.1.5 пункту 133.1 статті 133 цього Кодексу, ведуть облік доходів і витрат та визначають об'єкт оподаткування з податку на прибуток підприємств за міжнародними стандартами фінансової звітності з урахуванням положень цього Кодексу. Такі платники податку під час застосування положень цього Кодексу, в яких міститься посилання на положення (стандарти) бухгалтерського обліку, застосовують відповідні міжнародні стандарти фінансової звітності";

3) пункт 44.3 викласти в такій редакції:

"44.3. Платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів та інформації, визначених пунктом 44.1 цієї статті, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом визначених законодавством строків, але не менше:

44.3.1. 2555 днів – для документів та інформації, необхідних для здійснення податкового контролю відповідно до статей 39 і 39² цього Кодексу;

44.3.2. 1825 днів – для первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством, що складаються особами, визначеними пунктом 133.1 статті 133, підпунктом 133.2.2 пункту 133.2 та пунктом 133.4 статті 133 цього Кодексу, а також юридичними особами, які обрали спрощену систему оподаткування,

за винятком документів, до яких застосовується більш тривалий строк зберігання згідно з підпунктом 44.3.1 цього пункту;

44.3.3. 1095 днів – для інших документів, на які не поширюються вимоги підпунктів 44.3.1 та 44.3.2 цього пункту;

44.3.4. 1095 днів – для документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, включаючи дозвільні документи.

Строки зберігання документів та інформації, визначені цим пунктом, розраховуються з дня подання податкової звітності чи іншої звітності, передбаченої цим Кодексом, для складення якої використовуються зазначені документи та/або інформація, а в разі її неподання – з передбаченого цим Кодексом граничного строку подання такої звітності, а для документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, – з дня здійснення відповідної господарської операції (для відповідних дозвільних документів – з дня завершення строку їх дії).

У разі ліквідації платника податків документи, визначені пунктом 44.1 цієї статті, за період діяльності платника податків не менш як 1825 днів (2555 днів – для документів та інформації, необхідних для здійснення податкового контролю відповідно до статей 39 та 39^2 цього Кодексу), що передували даті ліквідації платника податків, у встановленому законодавством порядку передаються до архіву.

Передбачені цим пунктом строки зберігання документів та інформації продовжуються на період зупинення відліку строку давності у випадках, передбачених пунктом 102.3 статті 102 цього Кодексу".

8. Доповнити статтею 44^1 такого змісту:

"Стаття 44^1. Документи про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників нерезидентів, які ведуть господарську діяльність або отримують доходи в Україні

44^1.1. Вимоги цієї статті застосовуються до таких осіб:

а) нерезидентів, які здійснюють господарську діяльність на території України через постійне представництво (незалежно від наявності зареєстрованого відокремленого підрозділу);

б) іноземних юридичних осіб, визначених підпунктом 133.1.5 пункту 133.1 статті 133 цього Кодексу.

Вимоги цієї статті не застосовуються до нерезидентів, які відповідають умовам пункту 44^1.4 цієї статті.

44^1.2. Особи, визначені пунктом 44^1.1 цієї статті, зобов'язані встановлювати власну структуру власності та усіх кінцевих бенефіціарних

власників, регулярно оновлювати і зберігати відповідну інформацію на території України та надавати її до контролюючого органу у випадках та в обсязі, передбачених цією статтею. Інформація про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників повинна зберігатися не менше 1825 днів з дня, наступного за завершенням звітного року, якого вона стосується.

Терміни "кінцевий бенефіціарний власник" та "структура власності" вживаються у цій статті у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

Повідомлення про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників осіб, визначених пунктом 44^1.1 цієї статті, вперше подається до контролюючого органу в електронній формі у строки, встановлені цим Кодексом для подання квартальної податкової декларації з податку на прибуток підприємств.

Вимоги до форми та змісту структури власності для нерезидентів визначаються відповідно до Положення про форму та зміст структури власності, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Порядок надання повідомлення про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників особами, визначеними цією статтею, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Особи зобов'язані підтримувати інформацію про усіх своїх кінцевих бенефіціарних власників та власну структуру власності в актуальному стані, оновлювати її та повідомляти контролюючий орган про зміни протягом 30 робочих днів з дня їх виникнення.

Повідомлення про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників не є частиною податкової декларації з податку на прибуток підприємств.

Обов'язки, передбачені цим пунктом, виконуються особами, визначеними пунктом 44^1.1 цієї статті, самостійно або шляхом призначення уповноваженого банку у порядку, встановленому пунктом 44^1.3 цієї статті.

44^1.3. Положення цього пункту застосовуються до осіб, визначених пунктом 44^1.1 цієї статті, які мають щонайменше один рахунок у банку, що здійснює діяльність згідно із законодавством України.

44^1.3.1. Особа, визначена пунктом 44^1.1 цієї статті, має право прийняти рішення про незастосування вимог пункту 44^1.2 цієї статті щодо самостійного подання інформації про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників до контролюючого органу та делегувати обов'язок щодо надання відповідної інформації банку (або банкам), у якому (у яких) така особа має

рахунок (рахунки). Про прийняте рішення відповідна особа зазначає у повідомленні про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників.

Положення пункту 44^1.3 цієї статті застосовуються, починаючи зі звітного кварталу, за який було повідомлено про відповідне рішення.

44^1.3.2. Особа, яка відповідає вимогам пункту 44^1.3 цієї статті, письмово у довільній формі повідомляє про відповідне рішення кожний банк (далі – уповноважений банк).

44^1.3.3. Уповноважений банк, якому делеговано повноваження щодо надання інформації, передбаченої пунктом 44^1.2 цієї статті, зобов'язаний надавати таку інформацію на запит контролюючого органу протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту.

44^1.3.4. Особа, яка відповідає вимогам пункту 44^1.3 цієї статті, має право змінити уповноважений банк або рішення про застосування цього пункту та самостійно надавати до контролюючого органу інформацію, передбачену пунктом 44^1.2 цієї статті, зазначивши про це у повідомленні про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників.

44^1.4. Не зобов'язані розкривати інформацію про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників згідно з вимогами цієї статті нерезиденти, які відповідають щонайменше одній із таких умов:

а) власником істотної участі у розмірі понад 75 відсотків у такій особі є міжнародні фінансові організації, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами;

б) нерезидент є публічною компанією, акції якої допущені до торгів на іноземному організованому фондовому ринку (фондовій біржі), включеному до переліку, який формується відповідно до вимог частини восьмої статті 5^1 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

9. Доповнити статтею 44^2 такого змісту:

"Стаття 44^2. Фінансова звітність та документи трастів, управління якими здійснюють резиденти України

44^2.1. Фізичні та юридичні особи – резиденти України, які на договірній основі здійснюють управління діяльністю, активами або майном трасту (є довірчими власниками) або виконують обов'язки адміністратора такого трасту, зобов'язані:

1) повідомляти контролюючий орган про укладення та припинення договору щодо управління або адміністрування трасту;

2) зберігати на території України та надавати на запит контролюючого органу відомості про засновників, довірчого власника, захисників (за наявності), вигодоодержувачів (вигодонабувачів) або групу вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також про будь-яких інших фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками трасту (у тому числі через ланцюг контролю/володіння);

3) зберігати на території України та надавати на запит контролюючого органу окрему фінансову звітність щодо трасту, а також документи, визначені пунктом 44.1 статті 44 цього Кодексу, які підтверджують дані такої звітності.

44^2.2. Повідомлення про укладення договору щодо управління або адміністрування трасту надсилається до контролюючого органу протягом 30 календарних днів з дня його укладення або припинення. Форма і порядок надсилання такого повідомлення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

44^2.3. Терміни "траст", "кінцевий бенефіціарний власник", "вигодоодержувач (вигодонабувач) трасту" вживаються у цій статті у значеннях, наведених у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

Вимоги до форми та змісту відомостей, передбачених підпунктом 2 пункту 44^2.1 цієї статті, визначаються відповідно до Положення про форму та зміст структури власності, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Управителі та адміністратори трастів зобов'язані підтримувати відомості про всіх кінцевих бенефіціарних власників та про структуру власності трастів в актуальному стані, оновлювати її та забезпечувати надання контролюючому органу за його запитом відомостей, передбачених цією статтею, протягом 10 календарних днів з дати отримання відповідного запиту.

44^2.4. Фінансова звітність трасту має бути складена відповідно до вимог, встановлених законодавством, що регулює діяльність трасту (особистим законом). Якщо особистий закон не вимагає складати фінансову звітність для трасту, особи, зазначені у пункті 44^2.1 цієї статті, зобов'язані забезпечити складання окремої фінансової звітності за міжнародними стандартами.

Управитель або адміністратор трасту зобов'язаний забезпечити надання контролюючому органу за його запитом копій документів, передбачених цією статтею, протягом 30 календарних днів з дати отримання відповідного запиту. Документи надаються в засвідчених копіях та з перекладом українською мовою. У разі подання документів англійською мовою переклад українською мовою не вимагається.

Документи щодо трасту зберігаються протягом строку не менше 1825 днів з дня завершення звітного періоду, якого вони стосуються, та не менше 1825 днів з дня припинення трасту або припинення договору, за яким здійснюється управління або адміністрування трасту, залежно від того, який строк настане раніше.

44^2.5. Вимоги цієї статті застосовуються до осіб, які є управителями або адміністраторами трастів, незалежно від того, чи застосовуються до кінцевих бенефіціарних власників відповідних трастів вимоги статті 39^2 цього Кодексу".

10. Статтю 56 доповнити пунктом 56.25 такого змісту:

"56.25. Особа-нерезидент, яка є власником рахунку відповідно до статті 39^3 цього Кодексу, може подати до контролюючого органу скаргу протягом 90 календарних днів з дня отримання особою-нерезидентом податкового повідомлення особі-нерезиденту про порушення вимог Загального стандарту звітності CRS, складеного відповідно до пункту 39^3.9 статті 39^3 цього Кодексу.

Скарга, подана з дотриманням строку, визначеного абзацом першим цього пункту, зупиняє виконання платником податків грошових зобов'язань, визначених у податковому повідомленні, на строк від дня подання такої скарги до контролюючого органу до дня закінчення процедури адміністративного оскарження.

56.25.1. Скарга на податкове повідомлення особі-нерезиденту за порушення вимог Загального стандарту звітності CRS розглядається контролюючим органом протягом 90 календарних днів з дня її отримання. Строк розгляду скарги не може бути продовжено.

Якщо протягом 90 календарних днів вмотивоване рішення за скаргою не надіслано особі-нерезиденту, така скарга вважається повністю задоволеною на користь особи-нерезидента з дня, наступного за останнім днем зазначеного строку.

Порядок розгляду скарги на податкове повідомлення особі-нерезиденту за порушення вимог Загального стандарту звітності CRS встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

56.25.2. Форма рішення за скаргою на податкове повідомлення особі-нерезиденту за порушення вимог Загального стандарту звітності CRS встановлюється державною та англійською мовами і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику".

11. Пункт 62.1 статті 62 доповнити підпунктом 62.1.5 такого змісту:

"62.1.5. обліку та моніторингу діяльності фінансових агентів відповідно до статті 39^3 цього Кодексу".

12. У статті 69:

1) у назві слова "особливості подання звітності за підзвітними рахунками" виключити;

2) пункт 69.8 виключити.

13. У пункті 72.1 статті 72:

1) у підпункті 72.1.2:

в абзаці першому слова "органів місцевого самоврядування та Національного банку України" замінити словами "органів місцевого самоврядування, Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку";

доповнити підпунктом 72.1.2.7 такого змісту:

"72.1.2.7. переліки фінансових установ, професійних учасників ринків капіталу, інститутів спільного інвестування та осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі види фінансових послуг";

2) доповнити підпунктом $72.1.3^1$ такого змісту:

"$72.1.3^1$. від осіб, які є фінансовими агентами, – звіти про підзвітні рахунки, інші документи та інформація, надані відповідно до вимог статті 39^3 цього Кодексу".

14. У статті 73:

1) пункт 73.2 після цифр "72.1.2.6" доповнити цифрами "72.1.2.7";

2) пункти 73.3 і 73.4 викласти в такій редакції:

"73.3. Контролюючі органи мають право звернутися до платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин із письмовим запитом про надання інформації (вичерпний перелік та підстави надання якої встановлено законом), необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій, завдань, та її документального підтвердження.

Такий запит підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу і має містити:

1) підстави для надсилання запиту відповідно до цього пункту із зазначенням інформації, яка це підтверджує;

2) перелік інформації, яка запитується, та перелік документів, які пропонується надати;

3) печатку контролюючого органу.

73.3.1. Письмовий запит про надання інформації надсилається платнику податків або іншому суб'єкту інформаційних відносин за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) за результатами аналізу податкової інформації, отриманої у встановленому законом порядку, виявлено факти, які можуть свідчити про

порушення платником податків податкового, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, із обов'язковим зазначенням таких фактів у запиті;

2) для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" під час здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до статті 39 цього Кодексу та/або для визначення рівня звичайних цін у випадках, визначених цим Кодексом;

3) виявлено недостовірність даних, що містяться у податковій декларації, поданій платником податків;

4) стосовно платника податків подано скаргу про ненадання таким платником податків:

податкової накладної покупцю або про допущення продавцем товарів/послуг помилок під час зазначення обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених пунктом 201.1 статті 201 цього Кодексу, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної та/або розрахунку коригування;

акцизної накладної покупцю або про порушення порядку заповнення та/або порядку реєстрації акцизної накладної;

5) у разі проведення зустрічної звірки;

6) виявлено помилку або недостовірність даних, що містяться у звіті про підзвітні рахунки, поданому фінансовим агентом, або відповідно до Загального стандарту звітності CRS фінансовим агентом подано звіт про підзвітні рахунки з відомостями про незадокументовані рахунки, або виявлено подання власником рахунку недостовірних відомостей фінансовому агенту;

7) отримано повідомлення від компетентного органу іноземної юрисдикції, з якою Україною укладено міжнародний договір, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, або укладено на його підставі міжвідомчий договір, про виявлення таким органом помилки, неповних або недостовірних даних, наданих фінансовим агентом щодо підзвітного рахунку особи, яка є резидентом відповідної іноземної юрисдикції, або про інше порушення чи невиконання фінансовим агентом зобов'язань, передбачених Угодою FATCA або Загальним стандартом звітності CRS, у тому числі про участь фінансового агента або його клієнта у правочинах або операціях, передбачених пунктом 39^3.6 статті 39^3 цього Кодексу;

8) отримано запит про надання інформації від компетентного органу іноземної держави на підставі міжнародного договору, що містить положення

про обмін інформацією для податкових цілей, та інформації, яка запитується, немає у розпорядженні контролюючого органу;

9) в інших випадках, визначених цим Кодексом.

73.3.2. Запит вважається належним чином врученим, якщо його надіслано у порядку, визначеному статтею 42 цього Кодексу.

73.3.3. Платники податків та інші суб'єкти інформаційних відносин зобов'язані надавати інформацію, визначену в запиті контролюючого органу, та її документальне підтвердження (крім проведення зустрічної звірки) протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту (якщо інше не передбачено цим Кодексом), у порядку, визначеному статтею 42 цього Кодексу.

У разі проведення зустрічної звірки платники податків та інші суб'єкти інформаційних відносин зобов'язані надавати інформацію, визначену в запиті контролюючого органу, протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту, та документальне підтвердження цієї інформації на вимогу контролюючого органу у порядку, визначеному статтею 42 цього Кодексу.

73.3.4. У разі якщо запит складено з порушенням вимог, визначених абзацами першим – п'ятим пункту 73.3 статті 73 цього Кодексу, платник податків звільняється від обов'язку надання відповіді на такий запит.

У разі отримання платником податків запиту про надання інформації та її документального підтвердження, які вже надавалися цим платником податків за попередніми запитами цього контролюючого органу, такий платник податків має право надати контролюючому органу інформацію про дату та номер листа, якими зазначена інформація та її документальне підтвердження надавалися такому контролюючому органу. У такому разі платник податків звільняється від обов'язку надання інформації та її документального підтвердження в цій частині.

Інформація на запит контролюючого органу надається Національним банком України, банками, іншими фінансовими установами, небанківськими надавачами платіжних послуг, емітентами електронних грошей безоплатно у порядку та обсягах, встановлених законами України "Про банки і банківську діяльність" та "Про платіжні послуги".

Порядок отримання інформації контролюючими органами за їх письмовим запитом визначається Кабінетом Міністрів України.

73.3.5. Інформація на запит контролюючого органу надається банками, небанківськими надавачами платіжних послуг, емітентами електронних грошей, особами, які є фінансовими агентами, та іншими суб'єктами, які відповідно до законодавства України зобов'язані зберігати інформацію, що запитується, безоплатно та в обсягах, необхідних для виконання контролюючими органами міжнародних зобов'язань, визначених Конвенцією про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах, міжнародним

договором України про уникнення подвійного оподаткування та іншим міжнародним договором, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, або укладеними на їх підставі міжвідомчими договорами.

Розкриття такої інформації надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунку, іншими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України, здійснюється у порядку, встановленому Національним банком України, іншими фінансовими агентами – у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, у межах повноважень, визначених законодавством у сфері регулювання діяльності з надання фінансових послуг.

73.3.6. Якщо на підставі міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією, компетентний орган іноземної держави звертається до контролюючого органу із запитом (далі – іноземний запит), що містить прохання про неповідомлення платника податків про факт звернення іноземного компетентного органу, контролюючий орган у запиті, який надсилається платнику податків чи іншій особі, зазначає, що запит надсилається на підставі підпункту 8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 цієї статті, без розкриття змісту іноземного запиту.

Контролюючий орган має право надіслати запит суб'єкту первинного фінансового моніторингу на підставі підпункту 8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 цієї статті, за умови дотримання всіх таких вимог:

1) інформація, що запитується в іноземному запиті, відсутня у розпорядженні контролюючого органу;

2) особа, якій надсилається запит контролюючого органу, зобов'язана зберігати інформацію, яка є предметом запиту, або має доступ до неї відповідно до положень законодавства.

Якщо запит надсилається особі на підставі підпункту 8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 цієї статті (у зв'язку зі збором інформації для компетентного органу іноземної держави), положення цієї статті не повинні тлумачитися як такі, що дозволяють банку або іншому надавачу платіжних послуг з обслуговування рахунку відмовляти в наданні інформації на запит контролюючого органу виключно на підставі того, що інформація, що запитується, є інформацією з обмеженим доступом (у тому числі інформацією, що становить банківську таємницю).

73.4. Інформація про наявність та рух коштів/електронних грошей на рахунках/електронних гаманцях платника податків надається в обсягах більших, ніж передбачено пунктом 73.3 цієї статті, банками, іншими фінансовими установами, небанківськими надавачами платіжних послуг,

37

емітентами електронних грошей контролюючим органам за рішенням суду. Для отримання такої інформації контролюючий орган звертається до суду.

Правила, встановлені цим пунктом, не застосовуються до:

1) запитів про надання фінансовими агентами інформації про фінансові рахунки в обсягах, визначених Угодою FATCA, Багатосторонньою угодою CRS та Загальним стандартом звітності CRS;

2) запитів, які надсилаються контролюючим органом на підставі підпункту 8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 цієї статті для цілей збору інформації для компетентного органу іноземної держави відповідно до Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах, міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування або іншого міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей".

15. У пункті 75.1 статті 75:

1) абзац другий підпункту 75.1.1 замінити дванадцятьма новими абзацами такого змісту:

"Предметом камеральної перевірки також можуть бути:

1) своєчасність подання податкових декларацій (розрахунків);

2) своєчасність реєстрації податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних, акцизних накладних та/або розрахунків коригування до акцизних накладних у Єдиному реєстрі акцизних накладних, виправлення помилок у податкових накладних;

3) своєчасність сплати узгодженої суми податкового (грошового) зобов'язання виключно на підставі даних, що зберігаються (опрацьовуються) у відповідних інформаційних базах;

4) повнота нарахування та своєчасність сплати податку на доходи фізичних осіб та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у разі невідповідності резидента Дія Сіті вимогам, визначеним пунктами 2, 3 частини першої та пунктом 10 частини другої статті 5 Закону України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні";

5) своєчасність подання заяви про взяття на облік фінансових агентів відповідно до вимог статті 39^3 цього Кодексу;

6) своєчасність подання фінансовими агентами звітів про підзвітні рахунки, виправлених звітів про підзвітні рахунки;

7) своєчасність надання фінансовими агентами відповіді на запити (повідомлення) контролюючого органу, що надсилаються у випадках, визначених статтею 39^3 цього Кодексу;

38

8) своєчасність подання повідомлення про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників відповідно до вимог пункту $44^1.2$ статті 44^1 цього Кодексу;

9) своєчасність подання особою, яка здійснює управління або адміністрування трасту, повідомлення про укладення договору щодо управління або адміністрування трасту або про припинення такого договору, фінансової звітності, копій первинних документів та іншої інформації щодо трасту на запит контролюючого органу у випадках, передбачених статтею 44^2 цього Кодексу;

10) своєчасність надання інформації на запит контролюючого органу відповідно до пункту $44^1.3$ статті 44^1, підпунктів 6–8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 статті 73 цього Кодексу;

11) своєчасність та повнота сплати узгодженої суми грошового зобов'язання у вигляді авансового внеску з податку на прибуток підприємств, визначеного відповідно до пункту 141.13 статті 141 цього Кодексу, на підставі даних Реєстру пунктів обміну іноземної валюти";

2) підпункт 75.1.2 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Під час здійснення планових перевірок платників податків, які є фінансовими агентами, предметом перевірки також є дотримання фінансовими агентами вимог статті 39^3 цього Кодексу".

У зв'язку з цим абзаци третій – сьомий вважати відповідно абзацами четвертим – восьмим.

16. Статтю 76 доповнити пунктом 76.4 такого змісту:

"76.4. Камеральні перевірки з питань, визначених статтею 39^3 цього Кодексу, проводяться з урахуванням вимог статті 39^3 цього Кодексу".

17. У статті 78:

1) у пункті 78.1:

підпункт 78.1.15 викласти в такій редакції:

"78.1.15. неподання платником податків або подання з порушенням вимог пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу звіту про контрольовані операції, повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній, глобальної документації (майстер-файлу) та/або документації з трансфертного ціноутворення";

доповнити підпунктами 78.1.23–78.1.27 такого змісту:

"78.1.23. фінансовим агентом не подано заяву про взяття його на облік у випадках та порядку, передбачених пунктом $39^3.3$ статті 39^3 цього Кодексу, або не надано відповідь чи надано неповну відповідь під час здійснення контролюючим органом опитування фінансового агента відповідно до

39

пункту $39^3.8$ статті 39^3 цього Кодексу, або виявлено порушення чи можливе порушення фінансовим агентом вимог статті 39^3 цього Кодексу;

78.1.24. неподання фінансовим агентом звіту про підзвітні рахунки, неподання або подання виправленого звіту про підзвітні рахунки з порушенням строків, визначених пунктом $39^3.7$ статті 39^3 цього Кодексу, або подання фінансовим агентом звіту про підзвітні рахунки з інформацією про незадокументовані рахунки відповідно до Загального стандарту звітності CRS, або ненадання фінансовим агентом відповіді на запит контролюючого органу щодо незадокументованих рахунків, ненадання депозитарною установою повідомлення про депонентів – інвесторів інститутів спільного інвестування, надання у повідомленні неповних відомостей або ненадання депозитарною установою відповіді на запит контролюючого органу у випадках, визначених пунктом $39^3.11$ статті 39^3 цього Кодексу;

78.1.25. виявлено неповноту або недостовірність даних, що містяться у звіті про підзвітні рахунки, поданому фінансовим агентом, у тому числі в результаті отриманого повідомлення від компетентного органу іноземної юрисдикції, з якою Україною укладено міжнародний договір, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, про виявлення таким органом помилки, неповних або недостовірних даних, наданих фінансовим агентом щодо підзвітного рахунку особи, яка є резидентом відповідної іноземної юрисдикції, або про невиконання чи порушення фінансовим агентом зобов'язань, передбачених таким міжнародним договором, у тому числі про участь фінансового агента або його клієнта у правочинах або операціях, передбачених пунктом $39^3.6$ статті 39^3 цього Кодексу;

78.1.26. особою не надано у встановлений строк пояснення, документи або іншу інформацію на письмовий запит контролюючого органу, надісланий відповідно до пункту $44^1.3$ статті 44^1, підпункту 8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 статті 73 цього Кодексу;

78.1.27. виявлено можливе порушення вимог статті 39^3 цього Кодексу власником рахунку або його контролюючою особою";

2) доповнити пунктом 78.10 такого змісту:

"78.10. Позапланова перевірка осіб, призначена з підстав, визначених підпунктами 78.1.23–78.1.25 пункту 78.1 цієї статті, може проводитися з усіх питань, що стосуються виконання вимог статті 39^3 цього Кодексу, та не обмежується питаннями, які стали підставою для призначення перевірки.

Під час проведення позапланової перевірки контролюючий орган має право запитувати в осіб, на яких поширюються вимоги статті 39^3 цього Кодексу, усі документи та інформацію, передбачені пунктом $39^3.5$ статті 39^3 цього Кодексу, включаючи, але не обмежуючись документами та інформацією, необхідними для перевірки:

повноти та достовірності інформації, поданої фінансовим агентом у звіті про підзвітні рахунки;

40

наявності та достатності підстав для невключення певної інформації до звіту про підзвітні рахунки;

забезпечення фінансовим агентом виконання та фактичного виконання ним усіх обов'язків, передбачених статтею 39^3 цього Кодексу".

18. Підпункт 102.2.2 пункту 102.2 статті 102 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Контролюючий орган має право проводити перевірку з питань дотримання вимог статті 39^3 цього Кодексу фінансовими агентами та власниками рахунків та визначати суму штрафних санкцій (фінансових санкцій, штрафів) у випадках та розмірах, визначених цим Кодексом, не пізніше 1825 дня, що настає за останнім днем граничного строку подання звіту про підзвітні рахунки, а якщо відповідний звіт був поданий пізніше – за днем його фактичного подання. Строк давності, визначений цим абзацом, не застосовується щодо перевірки фінансового агента, який не подав звіт про підзвітні рахунки за звітний період у визначеному цим Кодексом порядку".

19. Статтю 103 доповнити пунктом 103.15 такого змісту:

"103.15. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, забезпечує публікацію на своєму офіційному веб-сайті текстів та/або перекладів текстів чинних міжнародних договорів України, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, державною мовою".

20. У пункті $104^1.1$ статті 104^1 слова і цифри "визначеного статтями 56, 58^1 цього Кодексу" замінити словами і цифрами "визначеного статтями 39^3, 56, 58^1 цього Кодексу".

21. У пункті 112.6 статті 112 слова "податкового обов'язку" замінити словами "податкового обов'язку, а також іншого обов'язку, передбаченого цим Кодексом, порушення якого стало підставою для притягнення до відповідальності".

22. Статтю 117 доповнити пунктом 117.6 такого змісту:

"117.6. Неподання фінансовим агентом заяви про взяття його на облік як підзвітної фінансової установи відповідно до вимог пункту $39^3.3$ статті 39^3 цього Кодексу –

тягне за собою накладення штрафу у 20 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Сплата такого штрафу не звільняє фінансового агента від обов'язку реєстрації та виконання інших вимог статті 39^3 цього Кодексу".

23. Пункт 118.4 статті 118 виключити.

41

24. Доповнити статтею 118^1 такого змісту:

"Стаття 118^1. Порушення вимог щодо виявлення підзвітних рахунків та подання звітності для автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки

$118^1.1$. Неподання фінансовим агентом звіту про підзвітні рахунки відповідно до вимог статті 39^3 цього Кодексу –

тягне за собою накладення штрафу у 100 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Сплата такого штрафу не звільняє фінансового агента від обов'язку подання звіту про підзвітні рахунки.

$118^1.2$. Ненадання у встановлений строк депозитарною установою повідомлення про депонентів – інвесторів інститутів спільного інвестування компанії з управління активами або надання у повідомленні неповних відомостей, або ненадання компанії з управління активами відповіді на її запит, надісланий відповідно до пункту $39^3.11$ статті 39^3 цього Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу у 30 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Сплата такого штрафу не звільняє депозитарну установу від обов'язку подання інформації та документів про депонентів – інвесторів інститутів спільного інвестування компанії з управління активами.

$118^1.3$. Несвоєчасне подання фінансовим агентом звіту про підзвітні рахунки або несвоєчасне подання фінансовим агентом виправленого звіту про підзвітні рахунки на вимогу контролюючого органу з порушенням встановлених строків, визначених статтею 39^3 цього Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу у 0,5 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання звіту про підзвітні рахунки, але не більше 100 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Сплата такого штрафу не звільняє фінансового агента від обов'язку подання звіту про підзвітні рахунки та виправлення помилок у раніше поданому звіті.

$118^1.4$. Подання фінансовим агентом звіту про підзвітні рахунки з неповними або недостовірними відомостями чи помилками –

тягне за собою накладення штрафу у 0,5 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

У разі вчинення в одному звіті порушень щодо двох і більше фінансових рахунків розрахунок суми штрафу здійснюється шляхом додавання розмірів

42

штрафів за кожен фінансовий рахунок, щодо якого було подано помилкову, неповну або недостовірну інформацію.

Штраф, передбачений цим пунктом, не застосовується у разі, якщо недостовірні відомості або помилки у звіті про підзвітні рахунки виникли з незалежних від фінансового агента причин та/або у зв'язку з поданням власником фінансового рахунку недостовірної інформації, за умови що фінансовий агент:

вжив необхідних заходів належної комплексної перевірки для виявлення підзвітних рахунків і перевірки статусу податкового резидентства власників рахунків та контролюючих осіб таких власників рахунків;

своєчасно, у строк, встановлений статтею 39^3 цього Кодексу, повідомив контролюючий орган про підзвітний рахунок, щодо якого власником фінансового рахунку були надані неповні або недостовірні відомості.

Штраф, передбачений цим пунктом, не застосовується, якщо фінансовий агент подав звіт про підзвітні рахунки з помилкою або помилками, якщо відповідні помилки не вплинули на виявлення підзвітного рахунку та на правильність ідентифікації держави або території, резидентом якої є власник рахунку та/або його контролюючі особи, а також на правильність ідентифікації осіб, для яких відповідний рахунок є підзвітним.

Штраф, передбачений цим пунктом, не застосовується, якщо після виявлення помилки фінансовий агент подав виправлений звіт самостійно або у відповідь на отримане повідомлення контролюючого органу у строки, визначені статтею 39^3 цього Кодексу.

$118^1.5$. Дії, передбачені пунктом $118^1.4$ цієї статті, вчинені фінансовим агентом внаслідок невиконання, неналежного виконання або порушення правил належної комплексної перевірки, визначених підпунктом $39^3.1.3$ пункту $39^3.1$ статті 39^3 цього Кодексу, а також умисне невключення до звіту про підзвітні рахунки інформації про підзвітний рахунок –

тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі 5 відсотків розміру залишку або вартості кожного фінансового рахунку, щодо якого було подано неповні, помилкові або недостовірні відомості або щодо якого не було подано інформацію у звіті про підзвітні рахунки, але не менше розміру однієї мінімальної заробітної плати та не більше 200 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Розрахунок суми штрафу здійснюється шляхом додавання розмірів штрафів за кожен фінансовий рахунок, щодо якого було подано помилкову, неповну або недостовірну інформацію, та за кожен фінансовий рахунок, який не було включено до звіту про підзвітні рахунки.

$118^1.6$. Порушення фінансовими агентами вимог щодо строків зберігання документів та інформації щодо фінансових рахунків в обсязі, визначеному статтею 39^3 цього Кодексу, –

43

тягне за собою накладення штрафу в розмірі однієї мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Ті самі порушення, що призвели до невключення підзвітного рахунку до звіту про підзвітні рахунки або порушення строків зберігання (або відсутності) документів самостійної оцінки CRS особи, для якої рахунок є підзвітним, –

тягнуть за собою накладення штрафу у 50 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

$118^1.7$. Систематичне умисне (більше двох разів протягом безперервного періоду у 24 календарні місяці) або інше істотне порушення фінансовим агентом вимог статті 39^3 Кодексу в частині, що стосується виконання Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS, –

тягне за собою накладення штрафу у розмірі 1 відсотка суми доходу (виручки) фінансового агента за даними його окремої фінансової звітності за календарний рік, що передує року, в якому застосовано штраф.

Штраф, передбачений цим пунктом, застосовується контролюючим органом виключно за результатами проведення документальної перевірки фінансового агента.

Для цілей застосування штрафної (фінансової) санкції, передбаченої цим пунктом, про наявність істотного порушення фінансовим агентом вимог статті 39^3 цього Кодексу свідчить щонайменше одна з таких умов:

1) фінансовий агент не надав відповідь або документи, або іншу інформацію на запити контролюючого органу, що стосуються виконання фінансовим агентом вимог Загального стандарту звітності CRS, три або більше разів протягом безперервного періоду у 24 календарні місяці;

2) фінансовий агент не надав документи, що підтверджують здійснення ним заходів належної комплексної перевірки відповідно до правил розділів II–VII Загального стандарту звітності CRS, або документи самостійної оцінки CRS щодо щонайменше 25 відсотків загальної кількості фінансових рахунків цього фінансового агента;

3) до фінансового агента протягом двох календарних років поспіль було застосовано щонайменше три штрафи, передбачені не менш як двома пунктами цієї статті, але фінансовий агент не усунув порушення, що стали підставами для застосування до нього штрафів, протягом трьох місяців з дати застосування останнього штрафу (або дати узгодження відповідного грошового зобов'язання, якщо рішення про застосування штрафу було оскаржено фінансовим агентом).

Якщо фінансовий агент вчинив більше одного правопорушення, за яке передбачена відповідальність згідно з цією статтею, штрафна (фінансова) санкція, передбачена цим пунктом, поглинає інші штрафи, передбачені цією статтею за порушення вимог статті 39^3 цього Кодексу в частині виконання вимог Загального стандарту звітності CRS, які могли б бути застосовані за

44

кожне окреме правопорушення, що стало причиною застосування цього пункту.

$118^1.8$. Умисне надання власником рахунку документів самостійної оцінки CRS стосовно себе та/або стосовно його контролюючих осіб у випадках, передбачених статтею 39^3 цього Кодексу, з недостовірними відомостями, що призвело до невстановлення підзвітності рахунку для власника рахунку та/або для його контролюючих осіб, –

тягне за собою накладення штрафу у 100 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Сплата такого штрафу не звільняє власника рахунку від обов'язку власника рахунку щодо надання документів самостійної оцінки CRS стосовно себе та/або стосовно його контролюючих осіб у випадках, передбачених статтею 39^3 цього Кодексу, з достовірними відомостями".

25. У статті 120:

1) пункт 120.5 доповнити абзацами п'ятим – сьомим такого змісту:

"Сплата таких штрафів не звільняє платника податків від обов'язку подання уточнюючого повідомлення про участь у міжнародній групі компаній та/або уточнюючого звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній (у тому числі на підставі повідомлення контролюючого органу про виявлені помилки у звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній).

Неподання уточнюючого звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній протягом 30 календарних днів з дня одержання повідомлення контролюючого органу про виявлені помилки у звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній вважається несвоєчасним поданням платником податків звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, за яке застосовується штраф, визначений абзацом сьомим пункту 120.6 цієї статті, за кожний календарний день несвоєчасного подання звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній, починаючи з 31 календарного дня з дня одержання повідомлення контролюючого органу про виявлені помилки у звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній.

Штраф, передбачений цим пунктом, не застосовується, якщо платник податків подав повідомлення про участь у міжнародній групі компаній та/або звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній з помилками, які не вплинули на правильність ідентифікації держави або території, резидентом якої є один або декілька учасників міжнародної групи компаній, та/або на правильність ідентифікації кожного з учасників відповідної міжнародної групи компаній, та/або на правильність ідентифікації юрисдикції подання звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній, і такий платник виправив помилки шляхом подання уточнюючого повідомлення про участь у міжнародній групі компаній та/або звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній самостійно або не пізніше 30 календарних днів з дня одержання повідомлення контролюючого

45

органу про виявлені помилки у звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній";

2) у пункті 120.6:

в абзаці першому слова "повідомлення про участь у міжнародній групі компаній" замінити словами "повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, у тому числі несвоєчасне подання уточненого звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній на вимогу контролюючого органу";

в абзаці сьомому слова "міжнародної групи компаній, але" замінити словами "міжнародної групи компаній (у тому числі несвоєчасне подання уточненого звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній на вимогу контролюючого органу), але".

26. Статтю 121 доповнити пунктами 121.2–121.5 такого змісту:

"121.2. Ненадання відповіді на запит, неподання або подання не в повному обсязі платником податків, фінансовим агентом або іншою особою документів чи іншої інформації на запит контролюючого органу, надісланий відповідно до підстав, передбачених підпунктами 6–8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 статті 73 Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу у 5 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний такий факт.

Неподання або подання не в повному обсязі платником податків документів чи іншої інформації на запит контролюючого органу в інших випадках, передбачених статтею 73 Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу в розмірі однієї мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний такий факт.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє особу від обов'язку подання інформації.

121.3. Неподання або подання не в повному обсязі інформації про структуру власності або про кінцевого бенефіціарного власника самостійно або на запит контролюючого органу у випадках, передбачених статтею 44^1 цього Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу у 5 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний такий факт.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє від обов'язку подання інформації, передбаченої статтею 44^1 цього Кодексу.

Штраф застосовується до платників податків, визначених пунктом $44^1.1$ статті 44^1 цього Кодексу, які у встановленому порядку повідомили контролюючий орган про самостійне подання інформації до контролюючого

46

органу. У разі призначення платником податків уповноваженого банку, на якого покладається обов'язок надання інформації на запит контролюючого органу відповідно до пункту $44^{1}.3$ статті 44^{1} цього Кодексу, штраф застосовується до уповноваженого банку.

121.4. Неповідомлення резидентом України про укладення договору щодо управління або адміністрування трасту, або про припинення такого договору у строки, передбачені статтею 44^{2} цього Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу у 5 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний такий факт.

Сплата штрафу не звільняє відповідальну особу від обов'язку подання повідомлення про укладення договору щодо управління або адміністрування трасту, або про припинення такого договору.

121.5. Неподання або подання не в повному обсязі особою, яка здійснює управління або адміністрування трасту, фінансової звітності, копій первинних документів та іншої інформації щодо трасту на запит контролюючого органу у випадках, передбачених статтею 44^{2} цього Кодексу, –

тягне за собою накладення штрафу в 10 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний такий факт.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє відповідну особу від обов'язку подання інформації та документів, передбачених статтею 44^{2} цього Кодексу".

27. У підрозділі 10 розділу XX "Перехідні положення":

1) пункти 53 і 53^{1} викласти в такій редакції:

"53. Норми пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу щодо:

запиту контролюючих органів до платників податків про подання глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу) – вперше застосовуються щодо фінансового року, який закінчується у 2021 році;

подання платниками податків повідомлення про участь у міжнародній групі компаній – вперше застосовуються у 2021 році за 2020 рік.

Платники податків, які є учасниками відповідної міжнародної групи компаній і які у 2022 році здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подати до 1 жовтня 2023 року повідомлення про участь у міжнародній групі компаній.

Норми абзацу третього підпункту 39.4.10 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу щодо подання платниками податків звітів у розрізі країн міжнародної групи компаній – вперше застосовуються щодо фінансового року, встановленого материнською компанією міжнародної групи компаній, який закінчується у період з 1 січня до 31 грудня 2022 року, з дотриманням строку

47

подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, визначеного підпунктом 39.4.11 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу.

Норми абзаців четвертого – сьомого підпункту 39.4.10 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу щодо подання платниками податків звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній – вперше застосовуються щодо фінансового року, який розпочинається у період з 1 січня до 31 грудня року, в якому Багатостороння угода CbC набрала чинності щонайменше з однією іноземною юрисдикцією – стороною Багатосторонньої угоди CbC, яка є партнером України щодо автоматичного обміну інформацією. Відповідні звіти за наявності підстав, визначених абзацами четвертим – сьомим підпункту 39.4.10 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу, подаються з дотриманням строку подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, визначеного підпунктом 39.4.11 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу.

53^{1}. Багатосторонній автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки здійснюється на підставі Багатосторонньої угоди CRS після приєднання компетентного органу України до Багатосторонньої угоди CRS та у строки, визначені розділом 3 Багатосторонньої угоди CRS.

$53^{1}.1$. Вимоги статті 39^{3} цього Кодексу в частині, що стосується застосування фінансовими агентами Загального стандарту звітності CRS для цілей виконання вимог Багатосторонньої угоди CRS, застосовуються з 1 липня 2023 року. Для цілей Багатосторонньої угоди CRS та Загального стандарту звітності CRS першим звітним періодом є період, що розпочинається 1 липня 2023 року та завершується 31 грудня 2023 року.

Особи, які мають усі необхідні дозволи для ведення господарської діяльності та відповідають критеріям підзвітної фінансової установи відповідно до Загального стандарту звітності CRS станом на 30 червня 2023 року, застосовують процедури належної комплексної перевірки для визначення підзвітних рахунків з 1 липня 2023 року.

У 2024 році центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, встановлює граничний строк подання звіту про підзвітні рахунки за перший звітний період, але не раніше 1 липня 2024 року.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, має право встановити інший перший звітний період для подання звітності про підзвітні рахунки відповідно до Загального стандарту звітності CRS, якщо Багатостороння угода CRS визначить інші звітні періоди та строки подання звітності за підзвітними рахунками, ніж визначені цим Кодексом.

$53^{1}.2$. Установити, що у період з 1 липня 2023 року до набрання чинності нормативно-правовим актом, затвердженим відповідно до підпункту $39^{3}.1.4$ пункту $39^{3}.1$ статті 39^{3} цього Кодексу (Порядок застосування CRS), правила

48

належної комплексної перевірки, визначені розділами II–VIII Загального стандарту звітності CRS, застосовуються на/щодо таких дат:

1) для цілей пункту C(6) розділу III та пункту C(9) розділу VIII Загального стандарту звітності CRS щодо існуючих рахунків – 30 червня 2023 року;

2) для цілей пункту D розділу III Загального стандарту звітності CRS перевірка існуючих рахунків фізичних осіб має бути завершена:

до 31 грудня 2023 року – для рахунків з високою вартістю у значенні, наведеному в розділі VIII Загального стандарту звітності CRS;

до 31 грудня 2024 року – для рахунків з низькою вартістю у значенні, наведеному в розділі VIII Загального стандарту звітності CRS;

3) для цілей пунктів A та B розділу V Загального стандарту звітності CRS застосовуються дати 30 червня 2023 року та 31 грудня 2023 року;

4) для цілей пункту E(1) розділу V Загального стандарту звітності CRS перевірка існуючих рахунків організацій із сукупним залишком або вартістю, що перевищує суму в гривні, еквівалентну 250 000 доларів США станом на 30 червня 2023 року, має бути завершена до 31 грудня 2024 року;

5) для цілей пункту E(2) розділу V Загального стандарту звітності CRS перевірка існуючих рахунків організацій із сукупним залишком або вартістю, що не перевищує суму в гривні, еквівалентну 250 000 доларів США станом на 30 червня 2023 року, але перевищує еквівалент 250 000 доларів США у гривні станом на 31 грудня 2023 року або будь-якого наступного року, має бути завершена протягом календарного року, наступного за роком, протягом якого загальний баланс або вартість рахунку перевищить суму в гривні, еквівалентну 250 000 доларів США;

6) для цілей пункту B(8)(b) розділу VIII Загального стандарту звітності CRS у визначенні терміна "кваліфікований емітент кредитної картки" застосовується дата 1 липня 2023 року;

7) для цілей пункту C(10) розділу VIII Загального стандарту звітності CRS у визначенні терміна "новий рахунок" застосовується дата 1 липня 2023 року або пізніша дата;

8) для цілей пункту C(14) розділу VIII Загального стандарту звітності CRS у визначенні терміна "рахунок з низькою вартістю" застосовується дата 30 червня 2023 року;

9) для цілей пункту C(15) розділу VIII Загального стандарту звітності CRS у визначенні терміна "рахунок з високою вартістю" застосовується дата 30 червня 2023 року;

10) для цілей пункту C(17)(f)(ii) розділу VIII Загального стандарту звітності CRS застосовується дата 1 липня 2023 року.

49

$53^{1}.3$. Установити такі особливості застосування положень статті 39^{3} цього Кодексу у частині, що стосується застосування Загального стандарту звітності CRS, протягом перехідного періоду:

1) фінансові агенти, які станом на 30 червня 2023 року відповідають критеріям підзвітних фінансових установ, зобов'язані стати на облік у контролюючому органі відповідно до пункту $39^{3}.3$ статті 39^{3} цього Кодексу до 31 грудня 2023 року;

2) за порушення, вчинені фінансовими агентами та власниками рахунків до 31 грудня 2024 року включно, штрафні (фінансові) санкції, передбачені пунктами $118^{1}.3$–$118^{1}.8$ статті 118^{1} цього Кодексу, не застосовуються, а за порушення, вчинені у період з 1 січня по 31 грудня 2025 року, – застосовуються у 0,5 розміру відповідного штрафу.

$53^{1}.4$. Не вважається податковою інформацією, яка може бути використана контролюючим органом для визначення суми податкових зобов'язань платника податків, інформація, отримана контролюючим органом від іноземних компетентних органів відповідно до Багатосторонньої угоди CRS та яка стосується фінансового рахунку або рахунків громадянина України, відкритих у фінансових установах іноземних юрисдикцій, якщо сукупний залишок або вартість усіх фінансових рахунків, власником яких є одна особа – громадянин України, не перевищує еквівалент 250 тисяч доларів США станом на 31 грудня календарного року, який припадає на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–IX";

2) доповнити пунктами 70 і 71 такого змісту:

"70. Особи, до яких застосовуються вимоги статті 44^{1} цього Кодексу, вперше подають повідомлення про структуру власності та кінцевих бенефіціарних власників або повідомляють контролюючий орган про призначення уповноваженого банку відповідно до вимог пункту $44^{1}.3$ статті 44^{1} цього Кодексу у повідомленні за перший звітний (податковий) квартал, який розпочинається 1 січня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний стан, введений Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–IX".

71. Особи, які є управителями або адміністраторами трастів та до яких застосовуються вимоги статті 44^{2} Кодексу, вперше подають повідомлення про укладення та припинення договорів про управління або адміністрування трасту відповідно до пункту $44^{2}.2$ статті 44^{2} цього Кодексу протягом 180 календарних днів з дня припинення або скасування воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану

50

в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–IX".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

пунктів 5 і 12 розділу I цього Закону, які набирають чинності 30 червня 2023 року;

пунктів 22–26 (крім абзаців другого – шостого пункту 26 щодо пункту 121.2 статті 121 Податкового кодексу України) розділу I цього Закону, які набирають чинності 1 січня 2024 року;

підпункту 6 пункту 2 розділу II цього Закону (щодо змін до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення"), який набирає чинності 30 червня 2023 року.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) частину четверту статті 1075 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40–44, ст. 356) доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"наявності підстав, передбачених Податковим кодексом України. Залишок грошових коштів на рахунку клієнта повертається клієнту";

2) у статті 62 Закону України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5–6, ст. 30 із наступними змінами):

пункт 4 частини першої доповнити підпунктами "г", "д" та "е" такого змісту:

"г) на його запит відповідно до статті 44^{1} Податкового кодексу України;

д) на його запит у випадках, встановлених підпунктами 6–8 підпункту 73.3.1 пункту 73.3 статті 73 Податкового кодексу України;

е) у випадках та в обсязі, визначених статтею 39^{3} Податкового кодексу України";

в абзаці третьому частини шостої:

слова "а також" виключити;

доповнити словами і цифрами "а також у випадках, передбачених статтею 39^{3} Податкового кодексу України";

51

3) абзац другий пункту 2 Закону України "Про ратифікацію Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах" (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 15, ст. 193; 2014 р., № 20–21, ст. 712) викласти в такій редакції:

"центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику (Державна податкова служба України або орган державної влади, який є її правонаступником), або уповноважена ним особа";

4) статтю 22 Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 27, ст. 282 із наступними змінами) доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Протягом 10 робочих днів на обґрунтовану письмову вимогу податкового органу, що надсилається відповідно до статті 44^{2} Податкового кодексу України, адвокат надає інформацію та документи, що стосуються трасту, якщо адвокат управляє діяльністю, активами чи майном (є довірчим власником) або виконує обов'язки адміністратора такого трасту. Перелік документів, які адвокат зобов'язаний надати на вимогу податкового органу щодо трасту, визначений статтею 44^{2} Податкового кодексу України.

Адвокат не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за надання податковому органу інформації та документів про траст, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо адвокат діяв у межах виконання вимог статті 44^{2} Податкового кодексу України";

5) статтю 61 Закону України "Про інститути спільного інвестування" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 29, ст. 337; із змінами, внесеними Законом України від 19 червня 2020 року № 738–IX) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Якщо інститут спільного інвестування є підзвітною фінансовою установою, до якої застосовуються вимоги статті 39^{3} Податкового кодексу України, умовою придбання інвестором цінних паперів такого інституту спільного інвестування є надання ним депозитарній установі, яка обслуговує його рахунок у цінних паперах, документів, визначених підпунктом $39^{3}.2.2$ пункту $39^{3}.2$ статті 39^{3} Податкового кодексу України";

6) у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171 із наступними змінами):

у підпункті "е" пункту 7 частини другої статті 6 слова "юридичними особами" замінити словами "юридичними особами, трастами та іншими утвореннями без статусу юридичної особи";

52

статтю 11 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

"3. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які є фінансовими агентами, мають право використовувати результати належної перевірки клієнтів для виконання вимог статті 39^{3} Податкового кодексу України.

Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які є фінансовими агентами, у разі отримання повідомлення від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відповідно до статті 39^{3} Податкового кодексу України зобов'язані провести перевірку даних та інформації про клієнта та/або кінцевого бенефіціарного власника клієнта".

У зв'язку з цим частини третю – двадцяту вважати відповідно частинами четвертою – двадцять першою;

доповнити частиною двадцять другою такого змісту:

"22. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які є депозитарними установами, що здійснюють депозитарну діяльність, зобов'язані надавати компаніям з управління активами відомості, отримані при ідентифікації та верифікації клієнтів – інвесторів інститутів спільного інвестування, активами яких управляє компанія з управління активами, у порядку, встановленому підпунктом $39^{3}.11.3$ пункту $39^{3}.11$ статті 39^{3} Податкового кодексу України. Для перевірки отриманих відомостей компанії з управління активами мають право запитувати, отримувати і використовувати документи, що підтверджують відомості, надані депозитарними установами, а депозитарні установи зобов'язані надавати копії підтверджуючих документів протягом 10 календарних днів з дня отримання запиту";

7) у статті 136 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" від 19 червня 2020 року № 738–IX із наступними змінами:

частину першу доповнити пунктом 5^{1} такого змісту:

"5^{1}) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, на його запит у випадках та в обсязі, визначених статтею 39^{3} Податкового кодексу України, Багатосторонньою угодою компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information (MCAA CRS), укладеною відповідно до статті 6 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах. Порядок розкриття такої інформації встановлюється статтями 39^{3} і 73 Податкового кодексу України";

в абзаці першому частини п'ятої слово "або" замінити словами "чи обов'язків, покладених на них законом, або для";

доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Інформація, що становить професійну таємницю, розкривається без отримання письмового запиту професійними учасниками ринків капіталу та

53

організованих товарних ринків відповідно до закону центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику:

а) про відкриття та закриття рахунків платників податків відповідно до статті 69 Податкового кодексу України;

б) у випадках та в обсязі, визначених статтею 39^{3} Податкового кодексу України, Угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA), Багатосторонньою угодою компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information (MCAA CRS), укладеною відповідно до статті 6 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах, та іншими міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, або укладеними на їх підставі міжвідомчими договорами".

3. Установити, що у 2023 році фінансові агенти подають звіти про підзвітні рахунки, що підлягають поданню згідно з Угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA), за 2021 рік та за 2022 рік за правилами пункту 69.8 статті 69 Податкового кодексу України у редакції, чинній станом на 31 грудня 2022 року. Положення статті 39^{3} Податкового кодексу України застосовуються до фінансових агентів у частині виконання ними вимог Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA), починаючи зі звітного року, що завершується 31 грудня 2023 року. До фінансового агента, який своєчасно подав звіт про підзвітні рахунки за 2021 звітний рік у 2023 році відповідно до правил цього пункту, не застосовується штраф, встановлений Податковим кодексом України за неподання або несвоєчасне подання звіту про підзвітні рахунки (щодо звіту за 2021 рік).

4. Установити, що нові вимоги щодо 1825-денного мінімального строку зберігання документів, передбачені пунктом 44.3 статті 44 Податкового кодексу України, застосовуються до документів, які розроблено:

до дня набрання чинності цим Законом, строк зберігання яких не закінчився на день набрання чинності цим Законом;

починаючи з дня набрання чинності цим Законом;

особою, стосовно якої на день набрання чинності цим Законом розпочато, але не завершено процедуру припинення (ліквідації);

54

особою, стосовно якої прийнято рішення про ліквідацію після набрання чинності цим Законом.

5. Установити, що до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

6. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

7. Рекомендувати Національному банку України та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
20 березня 2023 року
№ 2970–IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Статтю 335 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40–44, ст. 356) доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Особливості набуття права власності на безхазяйні гідротехнічні споруди для цілей аквакультури визначаються законом".

2. Частину третю статті 2 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483 із наступними змінами) доповнити абзацом такого змісту:

"Видача, відмова у видачі, переоформлення, анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову), дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів, підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту), дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори,

що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції здійснюються відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів".

3. Пункти 138, 140–142 Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"138.	Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову)	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів";
"140.	Форма реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
141.	Дозвіл на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікат на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів"
142.	Підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту)	Закон України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів".

4. У Законі України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 17, ст. 155 із наступними змінами):

1) у преамбулі слова "місцевого самоврядування" замінити словами "органами місцевого самоврядування", а слова "внутрішніх водних об'єктах України" – словами "водних об'єктах (їх частинах)";

2) у статті 1:

у частині першій:

в абзаці дев'ятому слова "суден флоту рибної промисловості" замінити словами "риболовних суден";

абзаци одинадцятий, чотирнадцятий і п'ятнадцятий викласти в такій редакції:

"квота добування (вилову) – частина загального ліміту спеціального використання водних біоресурсів, що призначена для суб'єктів рибного господарства на конкретному рибогосподарському водному об'єкті (його частині) та визначається в натуральних величинах від загального ліміту спеціального використання водних біоресурсів";

"ліміт спеціального використання водних біоресурсів – обсяг добування (вилову) конкретних видів (груп видів) водних біоресурсів на відповідному рибогосподарському водному об'єкті (його частині), встановлений на календарний рік з метою ощадливого використання та запобігання перевищенню граничного обсягу вичерпання запасів водних біоресурсів, які інтенсивно експлуатуються та/або характеризуються незадовільним станом;

любительське рибальство – безоплатне добування (вилов) водних біоресурсів у порядку загального використання в дозволених обсягах для особистих потреб (без права реалізації) знаряддями лову, визначеними для цього правилами рибальства. В інших випадках любительське рибальство здійснюється на праві спеціального використання за плату";

в абзаці шістнадцятому слово "рибальських" замінити словом "риболовних";

в абзацах сімнадцятому і дев'ятнадцятому слово "рибальськими" замінити словом "риболовними";

в абзаці двадцять третьому слова "суден флоту рибної промисловості та знарядь вилову" замінити словами "риболовних суден та знарядь лову", а після слів "водними об'єктами" доповнити словами "(їх частинами)";

абзац двадцять четвертий виключити;

в абзаці двадцять п'ятому слова "продукція промислу українського походження – різні види" замінити словами "продукція, вироблена з водних біоресурсів, – різні види", а слова "суднах флоту рибної промисловості" – словами "риболовних суднах";

в абзаці двадцять шостому слова "суден флоту рибної промисловості" замінити словами "риболовних суден";

в абзаці двадцять дев'ятому слова "і спортивного" виключити;

абзац тридцятий викласти в такій редакції:

"рибальство – добування (вилов) водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах)";

абзаци тридцять п'ятий і тридцять шостий викласти в такій редакції:

"рибоприймальний пункт – спеціально розташована та обладнана відповідно до встановлених законодавством вимог потужність, що призначена для обліку добутих (виловлених) водних біоресурсів і продукції з них та відповідає ветеринарно-санітарним вимогам і отримала експлуатаційний дозвіл на здійснення господарської діяльності;

риболовне судно – спеціалізоване судно, обладнане для здійснення промислового рибальства та дослідного вилову, каботажного плавання, навчальне або інше спеціалізоване судно, що використовується для здійснення рибогосподарської діяльності, охорони водних біоресурсів, у тому числі судно для приймання, переробки, перевантаження, транспортування, зберігання уловів водних біоресурсів і продуктів їх переробки, а також для постачання палива, води, продовольства, тари та інших матеріалів";

абзац тридцять восьмий після слів "загального використання" доповнити словами "та спеціального використання водних біоресурсів";

в абзаці тридцять дев'ятому слова "юридична чи фізична особа" замінити словами "юридична особа чи фізична особа – підприємець";

абзац сорок перший виключити;

доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

"дослідний вилов – узагальнена назва таких видів добування (вилову) водних біоресурсів, як науково-дослідний, науково-промисловий, дослідно-конструкторський, меліоративний вилов";

"дослідно-конструкторський вилов – добування (вилов) водних біоресурсів з метою з'ясування доцільності використання знарядь лову, риболовних суден для здійснення промислу";

"електронна торгова система – дворівнева інформаційно-комунікаційна система, що включає центральну базу даних та електронні майданчики, які взаємодіють з центральною базою даних через інтерфейс програмування додатків центральної бази даних. Електронна торгова система забезпечує можливість створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронній формі, необхідними для проведення аукціону в електронній формі";

"Єдина державна електронна система управління галуззю рибного господарства – загальнодержавна автоматизована електронно-комунікаційна система забезпечення доступу до інформації про галузь рибного господарства та її мережа, що забезпечують створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорону, захист інформації, а також електронну

взаємодію між фізичними та юридичними особами, фізичними особами – підприємцями, суб'єктами надання публічних (електронних публічних) послуг, у тому числі адміністративних, центрами надання адміністративних послуг з метою отримання публічних (електронних публічних) послуг у галузі рибного господарства";

"меліоративний вилов – добування (вилов) водних біоресурсів з метою формування їх оптимального видового та вікового складу або отримання біологічного матеріалу для штучного відтворення їх запасів та здійснення аквакультури";

"моніторинг риболовних суден – комплекс взаємопов'язаних заходів технічного, організаційного, правового характеру для отримання, аналізу, зберігання та використання інформації про риболовні судна з метою охорони, відтворення та раціонального використання водних біоресурсів, дотримання відповідно до міжнародних договорів України заходів щодо збереження транскордонних рибних запасів та запасів далеко мігруючих риб і управління ними в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) за межами юрисдикції України та у виключній (морській) економічній зоні України, у тому числі засобами системи дистанційного контролю";

"науковий спостерігач – науковий співробітник науково-дослідної установи в галузі рибного господарства, який є громадянином України та направляється за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, на риболовне судно під Державним Прапором України або судно іноземної держави з метою збору науково-промислових даних та забезпечення виконання положень міжнародних договорів, стороною яких є Україна та якими встановлено вимогу щодо міжнародного наукового спостереження у ході здійснення промислових операцій";

"науково-дослідний вилов – добування (вилов) водних біоресурсів, що здійснюється для наукових потреб";

"науково-промисловий вилов – добування (вилов) водних біоресурсів для з'ясування доцільності їх промислу та уточнення правил рибальства чи режимів промислу або пошуку концентрації риб для забезпечення ефективного промислу";

"підводне полювання – вид любительського рибальства, що здійснюється у порядку загального та спеціального використання водних біоресурсів шляхом вільного пірнання (без застосування автономних дихальних пристроїв) у водний об'єкт";

"система дистанційного контролю риболовних суден – електронна комунікаційна система, що забезпечує збирання, оброблення, зберігання інформації про ідентифікацію та місцезнаходження риболовних суден, у тому числі з використанням компонентів супутникових або інших електронних та навігаційних систем, у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах),

внутрішніх морських водах, територіальному морі, прилеглій зоні, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України, у відкритому морі, в зоні дії міжнародних угод з рибальства та у виключних економічних зонах іноземних держав та яка є складовою Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства";

доповнити частиною другою такого змісту:

"Термін "потужність" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів";

3) в абзаці восьмому статті 5 слова "суднами фізичних та юридичних осіб" замінити словами "риболовними суднами суб'єктів рибного господарства", а слово "вилову" – словом "рибальства";

4) у статті 7:

абзац сьомий виключити;

після абзацу сьомого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"затвердження положення про моніторинг риболовних суден;

затвердження порядку функціонування системи дистанційного контролю риболовних суден".

У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом десятим;

5) у статті 8:

абзаци дванадцятий і шістнадцятий викласти в такій редакції:

"затвердження лімітів спеціального використання водних біоресурсів, квоти добування (вилову) в зоні юрисдикції України";

"затвердження правил рибальства та режимів промислу";

після абзацу двадцять третього доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"затвердження вимог до рибоприймального пункту;

затвердження положення про наукового спостерігача".

У зв'язку з цим абзац двадцять четвертий вважати абзацом двадцять шостим;

6) у статті 9:

в абзаці третьому слова "живих ресурсів" замінити словом "біоресурсів", слова "внутрішніх водоймах України" – словами "водних об'єктах (їх частинах)", а слово "рибальських" – словом "риболовних";

абзац шостий викласти в такій редакції:

"здійснення контролю за дотриманням лімітів спеціального використання водних біоресурсів і нормативів використання водних біоресурсів";

абзаци тридцять п'ятий, тридцять восьмий і сорок восьмий викласти в такій редакції:

"затвердження режимів рибогосподарської експлуатації водних об'єктів та контроль за діяльністю спеціальних товарних рибних господарств";

"здійснення розподілу лімітів спеціального використання водних біоресурсів на квоти добування (вилову)";

"розподіл квот добування (вилову), у тому числі";

після абзацу шістдесятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

"розроблення лімітів спеціального використання водних біоресурсів, квот добування (вилову) в зоні юрисдикції України;

забезпечення функціонування моніторингу риболовних суден, у тому числі організація роботи системи дистанційного контролю риболовних суден;

погодження направлення наукового спостерігача".

У зв'язку з цим абзац шістдесят перший вважати абзацом шістдесят четвертим;

7) у статті 10:

у частині першій:

в абзаці четвертому слово "рибальства" замінити словом "лову";

в абзаці восьмому слово "добування" замінити словом "лову";

в абзаці одинадцятому слово "добування" замінити словами "добування (вилов)";

абзац тринадцятий виключити;

в абзаці шістнадцятому слова "добування (вилову)" замінити словом "лову";

абзаци сімнадцятий і дев'ятнадцятий виключити;

в абзаці двадцятому слово "добування" замінити словом "лову";

абзаци двадцять перший і двадцять третій виключити;

у частині другій:

абзац другий викласти в такій редакції:

"зупиняти та оглядати в установленому порядку риболовні судна, судна, що здійснюють інші операції, пов'язані з промислом у виключній (морській)

економічній зоні, судна, що здійснюють рибальство, а також перевіряти документи на здійснення промислу та інших робіт";

в абзаці шостому слово "промислових" замінити словом "риболовних";

8) у статті 12:

абзац другий викласти в такій редакції:

"водні біоресурси, які перебувають в умовах природної волі внутрішніх морських вод, територіального моря, континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони, транскордонних вод, рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) та у водах за межами юрисдикції України";

в абзаці третьому слова "загальнодержавного значення" виключити;

9) у частині першій статті 14:

абзац перший після слів "науково-дослідні установи" доповнити словами "(наукові спостерігачі)";

абзац другий доповнити словами "(їх частин)";

абзац третій викласти в такій редакції:

"проведення наукових досліджень з оцінки стану, вивчення біології та середовища існування водних біоресурсів, збирання біологічних і промислово-статистичних даних, розроблення лімітів спеціального використання водних біоресурсів";

в абзаці п'ятому слово "добування" замінити словом "лову";

10) у статті 15:

назву доповнити словами "(їх частин)";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"Державний облік водних біоресурсів здійснюється шляхом наукових досліджень, пов'язаних з визначенням чисельності водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), а також контролю за одержанням достовірної інформації про обсяги їх використання, загибелі або знищення засобами Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства";

11) у статті 17:

частину шосту після слів "водних об'єктів" доповнити словами "(їх частинах)";

частину восьму після слів "водних об'єктах" доповнити словами "(їх частинах)";

12) у частині першій статті 19 слово "плавзасобів" замінити словами "риболовних суден";

13) в абзаці сьомому статті 21 слова "фізичних та юридичних осіб, що одержали квоти на вилов водних біоресурсів" замінити словами "юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, які одержали квоти на добування (вилов) водних біоресурсів";

14) у статті 23:

абзаци четвертий, шостий і восьмий частини першої викласти в такій редакції:

"дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову)";

"форма реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів";

"підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту)";

доповнити частиною другою такого змісту:

"Порядок видачі, відмови у видачі, переоформлення, анулювання документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства встановлюється Кабінетом Міністрів України";

15) статтю 24 викласти в такій редакції:

"Стаття 24. Особливості видачі документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства

Видача, відмова у видачі, переоформлення, анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову), крім видів водних біоресурсів, занесених до Червоної книги України, та водних біоресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів, підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) здійснюються в електронній формі, у тому числі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг або Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства, на безоплатній основі центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

10

Строк дії дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) не може перевищувати один календарний рік.

Для одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства) суб'єкт рибного господарства подає відповідну заяву за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства) видається протягом двох робочих днів з дня подання відповідної заяви суб'єктом рибного господарства, після укладення договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), що укладається за результатами аукціону з продажу права на укладення такого договору, який проводиться для реалізації квот добування (вилову).

Строк дії договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), договору на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) не може перевищувати один календарний рік.

Істотними умовами договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), договору на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) є:

сторони договору;

предмет договору;

права і обов'язки сторін;

відповідальність сторін;

порядок розгляду та вирішення спорів;

строк дії договору;

порядок припинення дії договору;

обставини непереборної сили.

Після отримання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства) суб'єкт рибного господарства протягом 15 календарних днів надсилає засобами Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, підтвердження внесення плати за договір на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах

11

(їх частинах), укладений за результатами аукціону з продажу права на укладення такого договору.

У разі ненадання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства) у строк, визначений цією статтею, суб'єкт рибного господарства набуває право на провадження діяльності за принципом мовчазної згоди на підставі договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Для одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення дослідного вилову) суб'єкт рибного господарства подає:

заяву про одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення дослідного вилову) за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України;

інформацію про укладений договір на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення дослідного вилову) видається протягом п'яти робочих днів з дня подання суб'єктом рибного господарства відповідної заяви у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Заява та інформація, необхідні для одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову), подаються суб'єктами рибного господарства в електронній формі, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг або Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Підставою для відмови у видачі дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства) є відсутність договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Підставою для відмови у видачі дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення дослідного вилову) є:

подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу;

12

виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;

систематичне вчинення (три і більше разів протягом попереднього календарного року) грубих порушень законодавства у сфері охорони, використання та відтворення водних біоресурсів;

несплата, станом на день розгляду питання про видачу дозволу, штрафних санкцій або невідшкодування шкоди, завданої рибному господарству, за попередній календарний рік;

наявність, станом на день подання заяви про одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення дослідного вилову), простроченої заборгованості перед державним або місцевим бюджетом із плати за спеціальне використання водних біоресурсів;

невключення риболовного судна до системи дистанційного контролю риболовних суден;

відсутність права власності або договору оренди (фрахтування) на риболовне судно, рибоприймальний пункт;

відсутність договору на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) анулюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, з таких підстав:

заява суб'єкта рибного господарства про анулювання дозволу;

ліквідація юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, якій видано дозвіл;

рішення суду про анулювання дозволу;

ненадання підтвердження внесення плати за договір на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), що укладається за результатами аукціону з продажу права на укладення такого договору, протягом 15 календарних днів;

систематичне вчинення (три і більше разів протягом календарного року) грубих порушень законодавства у сфері охорони, використання та відтворення водних біоресурсів;

виявлення недостовірних відомостей у поданих документах.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, може звернутися до адміністративного суду з позовом про застосування заходу реагування у виді анулювання документа дозвільного характеру за наявності хоча б однієї з таких підстав:

13

встановлення факту подання недостовірних відомостей у заяві про видачу документа дозвільного характеру або в документах, що подаються разом із такою заявою;

здійснення суб'єктом господарювання певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, на які отримано документ дозвільного характеру, з порушенням вимог законодавства, щодо яких дозвільний орган видавав припис про їх усунення з наданням достатнього часу для їх усунення.

Рішення про анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, не пізніше п'яти робочих днів з дня видання відповідного наказу.

Дія дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) припиняється через 10 робочих днів з дня прийняття рішення про його анулювання.

Після анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) квота добування (вилову) за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, включається до договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), право на укладення якого в подальшому реалізується на аукціоні.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) переоформлюється у разі:

виявлення у виданому дозволі технічної помилки;

зміни зазначених у дозволі відомостей щодо риболовних суден, дозволених знарядь лову, рибоприймальних пунктів.

За наявності підстави для переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) користувач водних біоресурсів зобов'язаний протягом двох робочих днів з дня виникнення такої підстави подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, заяву про переоформлення дозволу та документи, що підтверджують зазначені у заяві зміни.

14

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом двох робочих днів з дня отримання заяви про переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) та підтвердних документів зобов'язаний перевірити подану інформацію та видати переоформлений дозвіл з урахуванням зазначених змін або відмовити у переоформленні дозволу.

Підставою для відмови у переоформленні дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) є подання неповного пакета документів, необхідних для переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову).

Користувач водних біоресурсів, який подав заяву про переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову), у період переоформлення дозволу здійснює спеціальне використання водних біоресурсів на підставі зазначеної заяви.

Строк дії переоформленого дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) не може перевищувати строк дії, зазначений у дозволі, що переоформлявся.

Непереоформлений у встановлений строк дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) є недійсним.

Для одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України суб'єкт рибного господарства подає:

заяву про одержання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України, до якої додаються:

відомості про знаряддя лову – у разі вимоги міжнародної організації з управління рибальством або прибережної держави, у водах якої планується здійснювати спеціальне використання водних біоресурсів;

документи, що підтверджують право власності або користування суб'єкта рибного господарства на риболовні судна, зареєстровані у встановленому законодавством порядку;

свідоцтво про право плавання під Державним Прапором України;

класифікаційне свідоцтво;

15

документ про включення риболовного судна до системи дистанційного контролю риболовних суден, що відповідає вимогам законодавства України та надає можливість відстеження позиції риболовного судна;

інші документи відповідно до вимог, передбачених міжнародними договорами України, законодавством відповідних іноземних держав або актами міжнародних організацій з управління рибальством, у зоні юрисдикції яких планується здійснювати спеціальне використання водних біоресурсів риболовним судном під Державним Прапором України.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України або повідомлення про відмову у видачі такого дозволу видається протягом 30 календарних днів з дня надходження відповідної заяви та документів, що подаються разом з нею.

У разі надання Україні міжнародною організацією з управління рибальством або прибережною державою права на здійснення спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України або виділення лімітів спеціального використання водних біоресурсів у межах районів їхньої відповідальності дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України або повідомлення про відмову у видачі такого дозволу видається після видання наказу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, про розподіл прав на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, але не пізніше 30 календарних днів з дня надходження заяви суб'єкта рибного господарства та документів, що подаються разом з нею.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України видається на кожне риболовне судно окремо.

Підставою для відмови у видачі дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України є:

відсутність права на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України або виділених лімітів спеціального використання водних біоресурсів (у разі наміру здійснювати спеціальне використання в районах відповідальності міжнародних організацій з управління рибальством або водах прибережних держав);

відсутність ліцензії на провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

негативне рішення щодо рибальського судна або здійснення спеціального використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, ухвалене міжнародною організацією або прибережною державою, в зоні юрисдикції якої планується здійснювати спеціальне використання водних біоресурсів;

16

подання неповного пакета документів, необхідних для отримання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;

невідповідність поданих документів вимогам міжнародного законодавства та законодавства України;

внесення риболовного судна до переліку суден, задіяних у незаконному, непідзвітному та нерегульованому рибальстві;

неподання до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, інформації про обсяги добування (вилову) водних біоресурсів за межами юрисдикції України за попередній календарний рік (у разі здійснення спеціального використання за межами юрисдикції України);

наявність простроченої заборгованості перед державним або місцевим бюджетом за спеціальне використання водних біоресурсів.

Строк дії дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України не може перевищувати 12 календарних місяців.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України анулюється з таких підстав:

заява користувача водних біоресурсів про анулювання дозволу;

ліквідація юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця;

анулювання ліцензії на провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

порушення риболовним судном правил та режимів промислу;

порушення риболовним судном вимог законодавства у сфері охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, міжнародних договорів України;

внесення риболовного судна до переліку суден, задіяних у незаконному, непідзвітному та нерегульованому рибальстві;

цілеспрямований промисел водних біоресурсів, що підпадають під дію мораторію або заборони на використання водних біоресурсів, встановлених відповідними міжнародними договорами України та міжнародними компетентними органами;

використання риболовним судном заборонених знарядь лову;

цілеспрямоване пошкодження суднової апаратури, що унеможливлює роботу системи дистанційного контролю риболовного судна;

17

фальсифікація або приховування розпізнавальних знаків, назви або порту реєстрації риболовного судна;

закінчення строку дії суднових документів;

рішення суду про анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України.

Рішення про анулювання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом п'яти робочих днів з дня видання відповідного наказу.

Дія дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України припиняється через 10 робочих днів з дня прийняття рішення про його анулювання.

Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України переоформлюється у разі:

виявлення у виданому дозволі технічної помилки;

зміни дозволених знарядь лову;

зміни дозволених для спеціального використання видів водних біоресурсів або їх обсягів;

зміни капітана риболовного судна, яке здійснює спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України.

У разі виникнення підстави для переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України користувач водних біоресурсів зобов'язаний протягом двох робочих днів з дня виникнення підстави подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, заяву про переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України та документи, що підтверджують зазначені у заяві зміни.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом двох робочих днів з дня отримання заяви про переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України та документів, що підтверджують зазначені у заяві зміни, зобов'язаний перевірити подану інформацію та видати переоформлений дозвіл з урахуванням зазначених змін або відмовити у переоформленні дозволу.

Підставою для відмови у переоформленні дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України є:

подання неповного пакета документів, необхідних для переоформлення дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України;

18

виявлення недостовірних відомостей у поданих документах.

Строк дії переоформленого дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України не може перевищувати строк дії дозволу, що переоформлювався.

Непереоформлений у встановлений строк дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України є недійсним.

Для одержання форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів користувач водних біоресурсів, риболовне судно якого здійснювало добування (вилов) антарктичного та патагонського іклачів, або суб'єкт рибного господарства, що здійснює експорт, реекспорт відповідної продукції, подає запит про одержання форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів (далі – запит) за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Запит подається за 10 календарних днів до заходження риболовного судна з уловом антарктичного та патагонського іклачів у порт вивантаження або до дати вивезення антарктичного та патагонського іклачів з митної території України.

Форма реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів видається користувачу водних біоресурсів, риболовне судно якого здійснювало добування (вилов) антарктичного та патагонського іклачів, або суб'єкту рибного господарства, що здійснює експорт, реекспорт такої продукції, відповідно до Заходу зі збереження 10–05 Системи документації уловів видів Dissostichus, затвердженого Комісією зі збереження морських живих ресурсів Антарктики.

Строк дії форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів обмежується строком відповідної зовнішньоторговельної операції.

Форма реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів або повідомлення про відмову у видачі такої форми видається протягом 10 календарних днів з дня надходження запиту.

Підставою для відмови у видачі форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів є:

виявлення недостовірних відомостей у запиті;

негативний висновок про результати проведених експертизи та обстежень або інших наукових і технічних оцінок, необхідних для видачі форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів.

Форма реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів анулюється з таких підстав:

19

заява користувача водних біоресурсів або суб'єкта рибного господарства про анулювання форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів;

ліквідація юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, який видано форму реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів;

рішення суду про анулювання форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів;

виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих користувачем водних біоресурсів або суб'єктом рибного господарства для отримання форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів.

Рішення про анулювання форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом п'яти робочих днів з дня видання відповідного наказу.

Дія форми реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів припиняється через 10 робочих днів з дня прийняття рішення про її анулювання.

Форма реєстрації уловів (експорту, реекспорту) антарктичного та патагонського іклачів переоформлюється у разі:

виявлення у виданій формі технічної помилки;

втрати або пошкодження форми.

Для переоформлення форми реєстрації (експорту, реекспорту) уловів антарктичного та патагонського іклачів користувач водних біоресурсів, суб'єкт рибного господарства, який здійснює експорт, реекспорт відповідної продукції в Україну, подає заяву, до якої додаються документи, що підтверджують інформацію, наведену в заяві.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про переоформлення форми реєстрації (експорту, реекспорту) уловів антарктичного та патагонського іклачів видає користувачу водних біоресурсів переоформлену форму реєстрації (експорту, реекспорту) уловів антарктичного та патагонського іклачів або повідомляє про відмову у її переоформленні.

Підставою для відмови у переоформленні форми реєстрації (експорту, реекспорту) уловів антарктичного та патагонського іклачів є подання неповного пакета документів, необхідних для її переоформлення.

Для одержання підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища

20

їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) суб'єкт рибного господарства (уповноважена ним особа) подає заяву за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України, до якої додаються два примірники проекту сертифіката законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову або сертифіката реекспорту імпортованих продуктів лову, або форми підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України, з відповідним заповненням їх українською та англійською мовами.

У разі подання документів уповноваженою особою разом із заявою подається документ, що засвідчує повноваження такої особи.

Видача підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) або відмова у його видачі здійснюється протягом 10 календарних днів з дня отримання від суб'єкта рибного господарства заяви та документів, необхідних для його видачі.

Строк дії підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) обмежується строком завершення зовнішньоторговельних операцій з конкретним вантажем водних біоресурсів.

Підставою для відмови у видачі підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) є:

відсутність прав на спеціальне використання водних біоресурсів;

відсутність ліцензії на провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України (крім суб'єктів рибного господарства, які здійснили переробку імпортованих продуктів лову для їх експорту);

негативний висновок міжнародних організацій або прибережних держав, у зоні юрисдикції яких здійснюватиметься вилов водних біоресурсів;

внесення риболовного судна до переліку суден, задіяних у незаконному, непідзвітному та нерегульованому рибальстві;

подання неповного пакета документів, необхідних для отримання підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності

21

вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту);

виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом рибного господарства;

невідповідність поданих документів вимогам законодавства України та міжнародних договорів України.

Підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) анулюється з таких підстав:

заява суб'єкта рибного господарства про анулювання підтвердження походження водних біоресурсів;

ліквідація юридичної особи, припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, який видано підтвердження походження водних біоресурсів;

рішення суду про анулювання підтвердження походження водних біоресурсів.

Рішення про анулювання підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, не пізніше п'яти робочих днів з дня видання відповідного наказу.

Дія підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) припиняється через 10 робочих днів з дня прийняття рішення про його анулювання.

Підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) переоформлюється у разі:

виявлення у виданому підтвердженні технічної помилки;

втрати або пошкодження підтвердження.

22

Для переоформлення підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) суб'єкт рибного господарства подає відповідну заяву, до якої додаються документи, що підтверджують наведену в заяві інформацію.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про переоформлення підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) видає переоформлене підтвердження або повідомляє про відмову в його переоформленні.

Підставою для відмови у переоформленні підтвердження походження водних біоресурсів (сертифікат законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування для експорту продуктів лову, сертифікат реекспорту імпортованих продуктів лову, форма підтвердження переробки імпортованих продуктів лову для їх експорту) є подання неповного пакета документів, необхідних для його переоформлення.

Видача, відмова у видачі, переоформлення, анулювання дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції здійснюються на безоплатній основі центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Подання юридичною або фізичною особою, фізичною особою – підприємцем (уповноваженим ними органом або особою) заяви про одержання (переоформлення, анулювання) дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції, а також видача (відмова у видачі) дозволу, сертифіката здійснюються в паперовій формі.

Для одержання дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції юридична або фізична особа, фізична особа – підприємець звертається

23

до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, із заявою, до якої додаються:

копії установчих документів – для юридичної особи;

копії паспорта та реєстраційного номера облікової картки платника податків користувача – для фізичної особи – підприємця та фізичної особи (фізичні особи, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті, подають лише копію паспорта із серією, номером та відміткою у ньому);

документи, що підтверджують походження зразка та законність набуття його у власність або володіння та користування;

копія дозволу на експорт або сертифіката на реекспорт зразка в Україну, виданих адміністративним органом країни, з якої зразок експортовано в Україну (у разі реекспорту);

копія дозволу адміністративного органу країни, до якої експортується або реекспортується зразок, якщо він належить до виду, включеного до Додатка I до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення.

Видача дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції або надання відмови у видачі здійснюється протягом 30 календарних днів з дня отримання від юридичної або фізичної особи, фізичної особи – підприємця відповідної заяви та документів, необхідних для видачі дозволу, сертифіката.

У разі необхідності отримання висновку відповідного наукового органу України з питань дотримання вимог Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України (далі – науковий орган України), щодо існування потенційної загрози виживанню виду внаслідок міжнародної торгівлі його зразками строк розгляду поданих документів продовжується на 30 календарних днів.

У висновку наукового органу України зазначаються:

обґрунтована оцінка рівня загрози виживанню відповідного виду внаслідок запланованого експорту чи імпорту зразка;

обґрунтована оцінка спроможності імпортера чи експортера забезпечити належні умови утримання живого зразка в Україні, спроможності експортера щодо виробництва продукції;

обґрунтована пропозиція щодо доцільності обмеження імпорту чи експорту живого зразка.

24

Строк дії дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції становить:

для вивезення зразків за межі митної території України – шість місяців;

для ввезення зразків, включених до Додатка I до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, на митну територію України – 12 місяців;

для ввезення на митну територію України та вивезення за межі митної території України зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що є частиною цирку або пересувної виставки та зареєстровані в адміністративних органах України, – три роки.

Підставою для відмови у видачі дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції є:

подання юридичною або фізичною особою, фізичною особою – підприємцем неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції;

неможливість встановити походження та законність набуття у власність (володіння, користування) зразків згідно з поданими документами;

виявлення недостовірних відомостей у поданих документах;

негативний висновок наукового органу України;

рішення керівних органів Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення.

Дозвіл на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікат на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції анулюється з таких підстав:

заява юридичної або фізичної особи, фізичної особи – підприємця про анулювання дозволу, сертифіката;

25

ліквідація юридичної особи, припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця, смерть фізичної особи, якій видано дозвіл, сертифікат;

рішення суду про анулювання дозволу, сертифіката.

Рішення про анулювання дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, не пізніше п'яти робочих днів з дня видання відповідного наказу.

Невикористаний дозвіл на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікат на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції підлягає поверненню заявником до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, не пізніше 30 днів з дати закінчення строку його дії з поясненням причини невикористання.

Дозвіл на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифікат на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції переоформлюється у разі:

виявлення у виданому дозволі технічної помилки;

втрати або пошкодження дозволу.

Переоформлення дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції здійснюється за заявою, до якої додається дозвіл або сертифікат, що підлягає переоформленню (крім випадку його втрати), протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про переоформлення.

Для переоформлення дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції юридична особа, фізична особа, фізична особа – підприємець подає

26

відповідну заяву, до якої додаються документи, що підтверджують наведену в заяві інформацію.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви про переоформлення дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції видає переоформлений дозвіл, сертифікат або повідомляє про відмову в переоформленні.

Підставою для відмови у переоформленні дозволу на імпорт та експорт зразків видів дикої фауни і флори, сертифіката на пересувні виставки, реекспорт та інтродукцію з моря зазначених зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, в частині осетрових видів риб і виробленої з них продукції є подання неповного пакета документів, необхідних для переоформлення";

16) у статті 26 слова "і спортивне" виключити;

17) доповнити статтею 26^1 такого змісту:

"Стаття 26^1. Особливості здійснення любительського рибальства, що перевищує встановлені обсяги безоплатного добування (вилову)

Державне підприємство, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, надає платну послугу з видачі рибальського квитка для здійснення любительського рибальства, що перевищує встановлені обсяги безоплатного добування (вилову) (далі – рибальський квиток) через Єдину державну електронну систему управління галуззю рибного господарства.

Розрахунок вартості послуги з видачі рибальського квитка здійснюється державним підприємством, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, відповідно до методики справляння плати та розрахунку тарифів за послугу з видачі рибальського квитка, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

Для одержання послуги з видачі рибальського квитка фізична особа реєструється у Єдиній державній електронній системі управління галуззю рибного господарства, додає відцифрований образ обличчя, підтверджує

27

ознайомлення з Правилами любительського рибальства шляхом проставлення відповідної відмітки і надає про себе таку інформацію:

прізвище, власне ім'я, по батькові;

реєстраційний номер облікової картки платника податків;

дата народження;

стать;

зареєстроване (задекларване) місце проживання.

Порядок надання послуги з видачі рибальського квитка затверджується Кабінетом Міністрів України.

Кошти, одержані державним підприємством за надання послуги з видачі рибальського квитка, спрямовуються на справляння плати за спеціальне використання водних біоресурсів, заходи, пов'язані з адмініструванням Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства та відтворенням водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Рибальський квиток видається на строк не більше 10 календарних днів";

18) у статті 27:

у частині першій:

абзаци перший і третій викласти в такій редакції:

"Спеціальне використання водних біоресурсів здійснюється шляхом їх добування (вилову) з природного середовища (крім любительського рибальства у водних об'єктах загального користування в межах та обсягах безоплатного добування (вилову) і включає";

"дослідний вилов";

абзаци четвертий – шостий виключити;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

"любительське рибальство у водних об'єктах загального користування, що перевищує встановлені обсяги безоплатного добування (вилову)";

у частині третій слова "здійснюється у внутрішніх рибогосподарських" замінити словами "здійснюється у рибогосподарських";

19) доповнити статтею 27^1 такого змісту:

"Стаття 27^1. Декларування права на промислове рибальство та дослідний вилов

Для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову та отримання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів

28

у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (для здійснення промислового рибальства, дослідного вилову) суб'єкт рибного господарства щороку, до 1 вересня, зобов'язаний задекларувати право на промислове рибальство та/або дослідний вилов шляхом подання декларації в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг або Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства. Така декларація подається в електронній формі з дотриманням вимог законодавства у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації.

У декларації на промислове рибальство, дослідний вилов зазначається така інформація (відомості):

повне найменування, місцезнаходження, ідентифікаційний код (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), задекларованe (зареєстроване) місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) (не зазначається фізичною особою, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомила про це відповідний контролюючий орган і має відмітку у паспорті, подається серія (за наявності) та номер паспорта);

про наявність матеріально-технічної бази – риболовних суден, знарядь лову, рибоприймального пункту;

про сплату податків та обов'язкових платежів у галузі рибного господарства;

про документ про включення риболовного судна до системи дистанційного контролю риболовних суден;

про договір на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), укладений суб'єктом рибного господарства з науковою установою, яка здійснюватиме дослідний вилов.

Суб'єкти рибного господарства, до яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Закону України "Про санкції", не мають права подавати декларацію на промислове рибальство та дослідний вилов.

Для визначення суб'єкта рибного господарства, який здійснюватиме дослідний вилов, та укладення з ним договору на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) наукова установа до 1 липня відповідного року зобов'язана оприлюднити програму на проведення дослідного вилову водних біоресурсів у Єдиній державній електронній системі управління галуззю рибного господарства та/або на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

29

Суб'єкт рибного господарства несе відповідальність за достовірність поданої інформації (відомостей)";

20) доповнити статтею 27^2 такого змісту:

"Стаття 27^2. Порядок функціонування Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства

Єдина державна електронна система управління галуззю рибного господарства містить інформацію про:

суб'єктів рибного господарства, користувачів водних біоресурсів та їхню діяльність;

водні біоресурси (водні біологічні ресурси) та їх обіг;

декларування права на промислове рибальство та дослідний вилов;

ліміти спеціального використання водних біоресурсів, квоти добування (вилову);

режими промислу та режими рибогосподарської експлуатації рибогосподарського водного об'єкта;

документи дозвільного характеру в галузі рибного господарства;

договори на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) та договори на право здійснення дослідного вилову в рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах);

рибоприймальні пункти та їхню діяльність;

рибогосподарські водні об'єкти (їх частини);

риболовні судна, знаряддя лову;

товарно-транспортні накладні (ттн-риба);

фізичних осіб, які здійснюють любительське рибальство;

простежуваність водних біоресурсів;

звітність у сфері рибного господарства;

реєстри, пов'язані з галуззю рибного господарства.

Ведення та адміністрування Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства забезпечуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Держателем Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

30

Адміністратором Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства є державне підприємство, яке належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Порядок функціонування, наповнення та ведення Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства затверджується Кабінетом Міністрів України";

21) статті 28 і 29 викласти в такій редакції:

"Стаття 28. Ліміти спеціального використання водних біоресурсів

Спеціальне використання водних біоресурсів здійснюється відповідно до лімітів спеціального використання водних біоресурсів.

Порядок встановлення лімітів спеціального використання водних біоресурсів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 29. Порядок встановлення лімітів спеціального використання водних біоресурсів

Ліміти спеціального використання водних біоресурсів поділяються на:

ліміти спеціального використання водних біоресурсів для здійснення промислового рибальства;

ліміти спеціального використання водних біоресурсів для здійснення дослідного вилову.

Підставою для встановлення лімітів спеціального використання водних біоресурсів є науково-біологічні обґрунтування, розроблені науковими установами, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, науковими установами, що належать до сфери управління Національної академії наук України та Національної академії аграрних наук України, на замовлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, які подаються щороку, до 15 серпня, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Ліміти спеціального використання водних біоресурсів затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості";

31

22) статтю 30 викласти в такій редакції:

"Стаття 30. Розподіл лімітів спеціального використання водних біоресурсів

За рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, ліміти спеціального використання водних біоресурсів для здійснення промислу та дослідного вилову розподіляються на квоти добування (вилову) з метою їх подальшого включення до договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) та/або договору на право здійснення дослідного вилову у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Право на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) у межах розподілених квот добування (вилову) реалізується на аукціоні, що проводиться в електронній формі.

Порядок проведення аукціону з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), розмір, порядок та строки сплати, повернення гарантійних, реєстраційних внесків, плати за участь в аукціоні (винагороди оператора), визначення переможця за результатами аукціону та результатів проведення аукціону, а також форми типового договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) та типового договору на право здійснення дослідного вилову у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Аукціони з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) проводяться в електронній торговій системі, адміністратором якої є суб'єкт господарювання державного сектору економіки, визначений Кабінетом Міністрів України.

Електронна торгова система забезпечує можливість створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронній формі, необхідними для проведення аукціону з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) в електронній формі.

Організатором аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

32

При укладенні договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) сплата коштів здійснюється відповідно до порядку справляння плати за спеціальне використання водних біоресурсів і розмірів плати за їх використання, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та порядку проведення аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах).

Кошти, одержані від зростання стартової ціни на аукціоні з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) шляхом електронних торгів, зараховуються до державного бюджету відповідно до законодавства";

23) статтю 31 викласти в такій редакції:

"Стаття 31. Правила рибальства

Правила промислового рибальства розробляються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, за басейновим принципом та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

Правилами промислового рибальства визначаються райони, способи і строки добування (вилову) водних біоресурсів, типи, розміри та кількість риболовних суден, знаряддя лову, їх кількість, допустимі до вилову розміри об'єктів промислу, вимоги щодо їх охорони, а також умови користування промисловими ділянками рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), навантаження на кожний водний об'єкт за кількістю та потужністю риболовних суден.

З метою забезпечення охорони, раціонального використання окремих видів водних біоресурсів, а також для доповнення, уточнення або зміни зазначених правил можуть розроблятися режими промислу для окремих рибогосподарських водних об'єктів (їх частин). Режими промислу затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.

Правила любительського рибальства розробляються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості.

33

Правилами любительського рибальства визначаються умови здійснення любительського рибальства, обсяги, норми, мінімальні розміри, місця, періоди (строки), знаряддя лову і способи добування (вилову) водних біоресурсів, дозволені для добування (вилову) види водних біоресурсів, район їх дії, умови проведення спортивних змагань із спортивного рибальства та здійснення підводного полювання";

24) статтю 34 після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"не більше ніж 20 відсотків водних біоресурсів від установленого обсягу лімітів спеціального використання водних біоресурсів у відповідному рибогосподарському водному об'єкті (його частині), з урахуванням пов'язаних з ними осіб у значенні підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України".

У зв'язку з цим абзаци четвертий – восьмий вважати відповідно абзацами п'ятим – дев'ятим;

25) у статті 35:

в абзаці другому слово "виловом" замінити словом "рибальством";

в абзаці п'ятнадцятому слово "добування" замінити словами "добування (вилову)";

доповнити абзацами шістнадцятим і сімнадцятим такого змісту:

"забезпечувати включення риболовних суден до системи дистанційного контролю риболовних суден;

своєчасно вносити достовірну інформацію (відомості) до Єдиного державного реєстру управління галуззю рибного господарства";

26) статтю 36 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Суб'єкти рибного господарства, до яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Закону України "Про санкції", не мають права на користування водними біоресурсами";

27) у статті 37:

у частині першій слова "внутрішніх водних об'єктах" замінити словами "водних об'єктах (їх частинах)";

частину четверту після слова "користувачів" доповнити словами "водних біоресурсів";

доповнити частиною шостою такого змісту:

"Суб'єкти рибного господарства, до яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи відповідно до Закону України "Про санкції", не можуть набувати право власності на водні біоресурси";

34

28) частину другу статті 42 викласти в такій редакції:

"Облік рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), рибогосподарських технологічних водойм, акваторій (водного простору) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України, які надані в користування для цілей аквакультури, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, засобами Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України";

29) у назві розділу XI слова "флот рибної промисловості" замінити словами "риболовні судна";

30) у статті 46:

у назві слова "флот рибної промисловості" замінити словами "риболовні судна";

частину першу викласти в такій редакції:

"У галузі рибного господарства діють морські рибні порти, портопункти та інші місця базування риболовних суден";

у частині третій слова "суден флоту рибної промисловості" замінити словами "риболовних суден";

частину четверту викласти в такій редакції:

"Морські рибні порти, портопункти та місця базування риболовних суден мають забезпечувати безпечну стоянку риболовних суден та дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища, у тому числі шляхом участі відповідно до визначеної законодавством компетенції у виявленні випадків скидання риболовними суднами забруднюючих речовин у межах акваторії порту, портопунктів та місць базування риболовних суден";

у частині п'ятій слова "суден флоту рибної промисловості" замінити словами "риболовних суден", а слова "базування суден встановлюється" – словами "базування риболовних суден встановлюється";

31) статтю 47 викласти в такій редакції:

"Стаття 47. Облік добутих (виловлених) водних біоресурсів та продукції з них, що здійснюється на рибоприймальних пунктах

Рибоприймальний пункт розташовується на землях водного фонду, на яких здійснюється спеціальне використання водних біоресурсів відповідно до вимог Водного кодексу України та Земельного кодексу України.

35

Рибоприймальний пункт може розташовуватися безпосередньо на риболовному судні, що здійснює добування (вилов) водних біоресурсів у внутрішніх морських водах, територіальному морі та у зоні юрисдикції України, з веденням відповідного обліку добутих (виловлених) водних біоресурсів та продукції з них.

Вимоги до рибоприймального пункту визначаються наказом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах рибного господарства та рибної промисловості";

32) у статті 49:

у назві слова "суден флоту рибного господарства" замінити словами "риболовних суден";

в абзаці першому слова "суден флоту рибної промисловості" замінити словами "риболовних суден";

в абзаці другому слово і цифру "судна 1" замінити словами і цифрою "риболовні судна 1";

в абзаці третьому слово і цифри "судна 2" замінити словами і цифрою "риболовні судна 2";

в абзаці четвертому слово і цифру "судна 3" замінити словами і цифрою "риболовні судна 3";

в абзаці п'ятому слово і цифру "судна 4" замінити словами і цифрою "риболовні судна 4";

33) у назві і тексті статті 50 слова "суден флоту рибної промисловості" замінити словами "риболовних суден";

34) у частині другій статті 52 слово "суднах" замінити словами "риболовних суднах";

35) абзаци третій і четвертий статті 53 викласти в такій редакції:

"сприяння будівництву та модернізації риболовних суден, підприємств рибного господарства шляхом включення до планів державного замовлення будівництва риболовних суден та рибницьких заводів (риборозплідників) з вирощування цінних видів риби для зариблення рибогосподарських водних об'єктів (їх частин) загальнодержавного значення;

визнання суб'єктів рибогосподарського комплексу, діяльність яких пов'язана з промисловим рибальством на водних об'єктах загальнодержавного значення, розведенням, вирощуванням та переробкою власної продукції, товаровиробниками сільськогосподарської продукції".

5. У Законі України "Про аквакультуру" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 43, ст. 616 із наступними змінами):

36

1) у частині першій статті 1:

абзаци сьомий, тридцять перший і тридцять шостий викласти в такій редакції:

"гідротехнічні споруди рибогосподарської технологічної водойми – об'єкти нерухомого майна державної власності (земляні греблі та дамби, водозабірні споруди, повеневі водоскиди, донні водовипуски, водопостачальні, скидні та рибозбірно-осушувальні канали, рибовловлювачі, камери облову, причали, водоскиди, бистротоки, перепади, перегороджувальні рибозахисні та інші споруди), що є інженерними спорудами, які призначені для управління водними ресурсами (підготовка, постачання, збереження, транспортування води та водовідведення), а також для запобігання шкідливій дії вод";

"рибницьке господарство – єдиний майновий комплекс, до складу якого входять рибогосподарська технологічна водойма або їх комплекс, гідротехнічні споруди для цілей аквакультури або гідротехнічні споруди рибогосподарської технологічної водойми, інші споруди (пристрої), будівлі, устаткування, інвентар тощо, земельні ділянки, що призначений для розведення, утримання та вирощування об'єктів аквакультури";

"рибогосподарська технологічна водойма – штучно створена водойма спеціального технологічного призначення, що визначається технічним проектом та/або паспортом, яка наповнюється штучно за допомогою гідротехнічних споруд для цілей аквакультури або гідротехнічних споруд рибогосподарської технологічної водойми і пристроїв та призначена для створення умов існування і розвитку об'єктів аквакультури";

доповнити з урахуванням алфавітного порядку терміном такого змісту:

"гідротехнічні споруди для цілей аквакультури – об'єкти нерухомого майна державної або комунальної власності або власник яких невідомий чи його неможливо встановити на підставі даних, документів та/або інформації з відповідних державних реєстрів (земляні греблі та дамби, водозабірні споруди, повеневі водоскиди, донні водовипуски, водопостачальні, скидні та рибозбірно-осушувальні канали, рибовловлювачі, камери облову, причали, водоскиди, бистротоки, перепади, перегороджувальні рибозахисні та інші споруди), що є інженерними спорудами, які призначені для управління водними ресурсами (підготовка, постачання, збереження, транспортування води та водовідведення), а також для запобігання шкідливій дії вод та розташовані на водних об'єктах, наданих у користування на умовах оренди для цілей аквакультури";

2) абзац п'ятий частини першої статті 7 викласти в такій редакції:

"затвердження порядків надання у користування на умовах оренди гідротехнічних споруд для цілей аквакультури, гідротехнічних споруд рибогосподарської технологічної водойми та форм типових договорів користування на умовах оренди гідротехнічними спорудами для цілей

аквакультури та гідротехнічними спорудами рибогосподарської технологічної водойми";

3) абзац другий частини другої статті 14 доповнити словами "рибогосподарської технологічної водойми";

4) доповнити статтями 14^1 і 14^2 такого змісту:

"Стаття 14^1. Особливості надання гідротехнічних споруд для цілей аквакультури у користування на умовах оренди

1. Фізичні та юридичні особи, які орендують рибогосподарські водні об'єкти та земельні ділянки у комплексі з розташованими на них водними об'єктами (далі – фізичні та юридичні особи), вправі набувати на неконкурентних засадах, без проведення аукціону, право користування на умовах оренди гідротехнічними спорудами для цілей аквакультури, земельними ділянками, на яких розміщені такі споруди, які розташовані на цих водних об'єктах та перебувають у державній або комунальній власності чи власник яких невідомий або його неможливо встановити на підставі даних, документів та/або інформації з відповідних державних реєстрів.

2. Гідротехнічні споруди для цілей аквакультури державної та комунальної власності передаються фізичним та юридичним особам за договором користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури органом державної влади або органом місцевого самоврядування, до повноважень якого відповідно до частини третьої цієї статті віднесено прийняття рішення про передачу у користування на умовах оренди гідротехнічної споруди для цілей аквакультури.

3. Рішення про передачу фізичним та юридичним особам у користування на умовах оренди гідротехнічної споруди для цілей аквакультури приймається щодо:

гідротехнічних споруд для цілей аквакультури державної власності – центральним органом виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління відповідними об'єктами державної власності, або підприємством, установою, організацією, що належить до сфери управління такого органу, за погодженням з ним;

гідротехнічних споруд для цілей аквакультури комунальної власності – виконавчим органом місцевого самоврядування, уповноваженим відповідною сільською, селищною, міською радою, а якщо такий орган не визначено – відповідною сільською, селищною, міською, районною, обласною радою.

Для укладення договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури державної або комунальної власності фізичні та юридичні особи подають заяву довільної форми та документ, що підтверджує право користування рибогосподарським водним об'єктом (його частиною) (копію договору оренди землі в комплексі з розташованим на

ній водним об'єктом, копію договору оренди водного об'єкта або інші документи, що підтверджують право користування рибогосподарським водним об'єктом (його частиною), до органу, визначеного цією частиною, в управлінні якого перебуває гідротехнічна споруда для цілей аквакультури.

Орган, в управлінні якого перебуває гідротехнічна споруда для цілей аквакультури, не пізніше 10 робочих днів з дня отримання заяви укладає договір оренди гідротехнічної споруди для цілей аквакультури з фізичною або юридичною особою, що подала заяву.

Якщо протягом зазначеного строку орган, в управлінні якого перебуває гідротехнічна споруда для цілей аквакультури, не уклав договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою, договір вважається укладеним за принципом мовчазної згоди. За таких умов фізична або юридична особа вважається орендарем гідротехнічної споруди для цілей аквакультури та сплачує орендну плату до державного або відповідного місцевого бюджету.

4. Якщо власник гідротехнічної споруди для цілей аквакультури невідомий або його неможливо встановити на підставі даних, документів та/або інформації з відповідних державних реєстрів, фізичні та юридичні особи подають заяву довільної форми у письмовій або електронній формі до органу державної влади та/або органу місцевого самоврядування, до повноважень якого відповідно до частини третьої цієї статті віднесено прийняття рішення про передачу у користування на умовах оренди гідротехнічної споруди для цілей аквакультури.

Відповідний орган, до якого надійшла заява, зобов'язаний протягом 10 робочих днів надати відповідь у письмовій або електронній формі про наявність або відсутність гідротехнічної споруди для цілей аквакультури у його управлінні.

У разі якщо такий орган надав відповідь, що гідротехнічна споруда для цілей аквакультури перебуває в його управлінні, договір оренди гідротехнічної споруди для цілей аквакультури укладається відповідно до частини третьої цієї статті.

5. Для цілей цієї статті під безхазяйними гідротехнічними спорудами для цілей аквакультури розуміються гідротехнічні споруди для цілей аквакультури, власник яких відсутній або його неможливо встановити на підставі даних, документів та/або інформації з відповідних державних реєстрів.

У разі якщо орган, визначений частиною третьою цієї статті, надав відповідь, що гідротехнічна споруда для цілей аквакультури не перебуває у його управлінні, така гідротехнічна споруда для цілей аквакультури визнається безхазяйним майном.

Для укладення договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури, яка визнана безхазяйним майном, фізичні та юридичні особи подають до органу, що здійснює розпорядження

земельними ділянками під водою (водним простором) згідно з повноваженнями, визначеними Земельним кодексом України, на яких розташовані взяті в оренду водні об'єкти, заяву довільної форми у письмовій або електронній формі про проведення інвентаризації такого майна.

Протягом 10 робочих днів після отримання заяви про проведення інвентаризації орган, визначений частиною третьою цієї статті, зобов'язаний провести інвентаризацію такого майна із складанням акта опису, оцінки та передачі майна.

Під час проведення інвентаризації, але не пізніше п'яти робочих днів до складення акта опису, оцінки та передачі майна, відповідний орган публікує у друкованих засобах масової інформації оголошення про взяття на облік безхазяйної гідротехнічної споруди для цілей аквакультури.

Оцінка майна проводиться комісією, яка утворюється органом, що проводить інвентаризацію такого майна, за справедливою вартістю, виходячи з ринкових цін.

Акт опису, оцінки та передачі майна є підставою для прийняття виявлених гідротехнічних споруд для цілей аквакультури на баланс органу управління та надання його у користування.

Протягом п'яти робочих днів після складення акта опису, оцінки та передачі майна орган повідомляє заявнику про проведену інвентаризацію та укладає з ним договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури.

Якщо протягом зазначеного строку орган не повідомив заявнику про проведену інвентаризацію та не уклав з ним договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури, такий договір вважається укладеним за принципом мовчазної згоди, фізична або юридична особа вважається орендарем гідротехнічної споруди для цілей аквакультури та сплачує орендну плату до державного або відповідного місцевого бюджету.

На заявника може покладатися обов'язок виготовлення технічної документації та інших необхідних документів для експлуатації гідротехнічної споруди для цілей аквакультури відповідно до умов договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури.

6. Договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури укладається в письмовій формі.

Істотними умовами договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури є:

об'єкт оренди;

строк дії договору;

орендна плата із зазначенням її розміру, індексації, форм платежу, строків, порядку внесення і перегляду та відповідальності за її несплату;

умови використання об'єкта оренди;

умови і строки передачі об'єкта оренди суб'єкту аквакультури;

умови збереження стану об'єкта оренди;

умови повернення суб'єктом аквакультури об'єкта оренди;

встановлені обмеження (обтяження) щодо використання об'єкта оренди;

визначення сторони, яка несе ризик випадкового пошкодження або знищення об'єкта оренди чи його частини;

відповідальність сторін.

За згодою сторін у договорі користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури можуть конкретизуватися його умови.

Укладений договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури підлягає оприлюдненню в електронній торговій системі, визначеній Законом України "Про оренду державного та комунального майна", відповідно до порядку надання в користування на умовах оренди гідротехнічних споруд для цілей аквакультури.

7. Строк дії договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури не може перевищувати строк дії договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом або договору оренди землі під таким водним об'єктом.

8. Розмір плати за користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури становить 10 відсотків розміру орендної плати за користування земельною ділянкою відповідно до договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом або договору оренди землі під таким водним об'єктом на рік.

9. У разі наявності двох і більше орендарів водного об'єкта, на якому розташовані гідротехнічні споруди для цілей аквакультури, договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури укладається з кожним орендарем окремо з визначенням умов її експлуатації.

10. Після закінчення строку дії договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою для цілей аквакультури та/або в разі виявлення порушень умов такого договору орендар зобов'язаний повернути гідротехнічну споруду для цілей аквакультури в належному стані, визначеному таким договором.

Стаття 14^2. Особливості умов надання гідротехнічних споруд рибогосподарської технологічної водойми у користування на умовах оренди

1. Фізичні та юридичні особи, які орендують рибогосподарські технологічні водойми відповідно до договору оренди землі в комплексі з розташованими на ній водними об'єктами (далі – фізичні та юридичні особи), зобов'язані протягом шести місяців з дня укладення договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом укласти договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми на неконкурентних засадах, без проведення аукціону.

2. Гідротехнічні споруди рибогосподарської технологічної водойми передаються фізичним та юридичним особам за договором користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми державним підприємством, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, на балансі якого знаходяться такі гідротехнічні споруди (далі – балансоутримувач), за погодженням з уповноваженим органом управління.

3. Для укладення договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми фізичні та юридичні особи подають балансоутримувачу заяву довільної форми, до якої додається копія договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом або копія договору оренди водного об'єкта з копією договору оренди землі.

4. Балансоутримувач не пізніше 30 календарних днів з дня отримання заяви та документів, що додаються до неї, розраховує орендну плату за користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми та укладає договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми.

5. Розмір орендної плати за користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми становить 12 відсотків залишкової вартості гідротехнічної споруди рибогосподарської технологічної водойми на рік.

6. Орендна плата за користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми спрямовується таким чином:

70 відсотків – до державного бюджету;

30 відсотків – балансоутримувачу.

7. Договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми укладається в паперовій формі.

Істотними умовами договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми є:

об'єкт оренди;

строк дії договору;

орендна плата із зазначенням її розміру індексації, форм платежу, строків, порядку внесення і перегляду та відповідальності за її несплату;

умови використання об'єкта оренди;

умови і строки передачі об'єкта оренди суб'єкту аквакультури;

умови збереження стану об'єкта оренди;

умови повернення суб'єктом аквакультури об'єкта оренди;

встановлені обмеження (обтяження) щодо використання об'єкта оренди;

визначення сторони, яка несе ризик випадкового пошкодження або знищення об'єкта оренди чи його частини;

відповідальність сторін.

Укладений договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми підлягає оприлюдненню в електронній торговій системі, визначеній Законом України "Про оренду державного та комунального майна", відповідно до порядку надання в користування на умовах оренди гідротехнічних споруд рибогосподарської технологічної водойми.

8. Строк дії договору користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми не може перевищувати строк дії договору оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом або договору оренди водного об'єкта і договору оренди землі".

6. У Законі України "Про оренду державного та комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25 із наступними змінами):

1) абзац двадцять другий частини першої статті 1 доповнити словами "терміни "гідротехнічна споруда рибогосподарської технологічної водойми", "гідротехнічна споруда для цілей аквакультури" – у значеннях, наведених у Законі України "Про аквакультуру";

2) частину шосту статті 2 доповнити абзацом чотирнадцятим такого змісту:

"Відносини оренди гідротехнічних споруд рибогосподарської технологічної водойми та гідротехнічних споруд для цілей аквакультури

регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України "Про аквакультуру";

3) у пункті 2 частини другої статті 3:

абзац вісімнадцятий після слів "гідротехнічні споруди" доповнити словами "(крім гідротехнічних споруд рибогосподарських технологічних водойм та гідротехнічних споруд для цілей аквакультури)";

абзац двадцятий викласти в такій редакції:

"водосховища і водогосподарські канали комплексного призначення, гідротехнічні захисні споруди (крім гідротехнічних споруд рибогосподарських технологічних водойм та гідротехнічних споруд для цілей аквакультури), об'єкти інженерної інфраструктури загальнодержавних та міжгосподарських меліоративних систем".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

абзаців третього і четвертого підпункту 10, підпунктів 14, 15, 17, 19, 22 пункту 4 розділу I цього Закону, які набирають чинності з дня повідомлення на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, про початок роботи Єдиного державного вебпорталу електронних послуг або Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства, але не пізніше 1 липня 2023 року;

підпункту 31 пункту 4 розділу I цього Закону, який набирає чинності з дня повідомлення на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, про початок роботи Єдиного державного вебпорталу електронних послуг або Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства, але не пізніше 1 травня 2023 року.

2. Плата за спеціальне використання водних біоресурсів у режимі рибогосподарської експлуатації водного об'єкта справляється до закінчення строку дії такого режиму.

3. Фізичні та юридичні особи, які орендують рибогосподарські технологічні водойми відповідно до договору оренди водного об'єкта чи договору оренди землі або є користувачами на праві постійного користування земельною ділянкою, на якій розташовані гідротехнічні споруди рибогосподарської технологічної водойми, зобов'язані протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом укласти договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми за процедурою, визначеною статтею 14^2 Закону України "Про аквакультуру". У разі якщо фізична або юридична особа

не уклала договір користування на умовах оренди гідротехнічною спорудою рибогосподарської технологічної водойми протягом строку, визначеного цим пунктом, орендодавець протягом одного місяця з дня закінчення такого строку зобов'язаний розірвати договір оренди землі в комплексі з розташованим на ній водним об'єктом або договір оренди водного об'єкта з договором оренди землі.

4. Кабінету Міністрів України у чотиримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

розробити та затвердити нормативно-правові акти, необхідні для реалізації положень цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
21 березня 2023 року
№ 2989–IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до законів України "Про громадянство України" та "Про забезпечення функціонування української мови як державної" щодо умов прийняття до громадянства України

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про громадянство України" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 13, ст. 65 із наступними змінами):

1) статтю 1 доповнити абзацом тридцять четвертим такого змісту:

"зобов'язання про складання іспитів з основ Конституції України, історії України та на рівень володіння державною мовою – письмово оформлена заява іноземця/особи без громадянства з числа осіб, які мають визначні заслуги перед Україною, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, або які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, осіб, які отримали посвідку на тимчасове проживання на підставі частини двадцятої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", про те, що в разі набуття громадянства України він протягом двох років складе іспити з основ Конституції України, історії України, на рівень володіння державною мовою і подасть документи про складання таких іспитів";

2) у статті 9:

у частині другій:

доповнити пунктом 1^1 такого змісту:

"1^1) знання основ Конституції України, історії України.

Складання іспитів з основ Конституції України, історії України здійснюються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

пункт 2 доповнити абзацом сімнадцятим такого змісту:

"Для прийняття до громадянства України особи, які мають визначні заслуги перед Україною, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, або які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, і особи, які отримали посвідку на тимчасове проживання на підставі частини двадцятої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", подають зобов'язання про складання іспитів з основ Конституції України, історії України та на рівень володіння державною мовою";

пункт 5 викласти в такій редакції:

"5) володіння державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови.

Складання іспитів на визначення рівня володіння державною мовою здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України";

частини третю і п'яту викласти в такій редакції:

"Дія положень, передбачених пунктами 3, 4, 6 частини другої цієї статті, не поширюється на осіб, які мають визначні заслуги перед Україною, у тому числі на іноземців і осіб без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України та нагороджені державною нагородою, на осіб, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, і на осіб, які отримали посвідку на тимчасове проживання на підставі частини двадцятої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства";

"Прийняття до громадянства України дитини разом з одним із батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів, опікуном чи піклувальником, дитини, яка проживає на території України на законних підставах і один із батьків якої або інша особа, яка відповідно до цього Закону є її опікуном чи піклувальником, має дозвіл на імміграцію в Україну, здійснюється без урахування умов, передбачених пунктами 1, 1^1, 3–6 частини другої цієї статті. Дозвіл на імміграцію в Україну не вимагається, якщо один із батьків дитини або її опікун чи піклувальник є особою, яку визнано біженцем чи якій надано притулок в Україні, або яка є іноземцем чи особою без громадянства та отримала посвідку на постійне проживання в Україні відповідно до пункту 4 розділу V "Прикінцеві положення" Закону України "Про імміграцію", або яка в установленому законодавством України порядку проходить військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України";

3

після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Положення пунктів 1^1, 5 частини другої цієї статті не поширюються на осіб, визнаних судом недієздатними, осіб з інвалідністю, пов'язаною з порушеннями зору, слуху, мовлення, що підтверджується медичним висновком, виданим компетентним органом іноземної держави або відповідним закладом охорони здоров'я України, а також на осіб, які мають психічні розлади, що підтверджується медичним висновком, виданим компетентним органом іноземної держави або відповідним закладом охорони здоров'я України. Перелік психічних розладів, що можуть бути перешкодою для складання іспитів з основ Конституції України, історії України, володіння державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови, затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я".

У зв'язку з цим частини шосту – дев'яту вважати відповідно частинами сьомою – десятою;

3) пункт 2 частини першої статті 19 викласти в такій редакції:

"2) набуття особою громадянства України на підставі статті 9 цього Закону внаслідок обману, свідомого подання неправдивих відомостей або фальшивих документів, у тому числі невиконання зобов'язань, взятих особою в зобов'язанні припинити іноземне громадянство, у зобов'язанні про складання іспитів з основ Конституції України, історії України та на рівень володіння державною мовою".

2. Абзац другий частини першої статті 7 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 21, ст. 81) викласти в такій редакції:

"Особи, які мають визначні заслуги перед Україною, у тому числі іноземці та особи без громадянства, які в установленому законодавством України порядку проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, особи, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, і особи, які отримали посвідку на тимчасове проживання на підставі частини двадцятої статті 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства", мають право на набуття громадянства України без засвідчення рівня володіння державною мовою, за умови подання зобов'язання про складання іспитів з основ Конституції України, історії України та на рівень володіння державною мовою відповідно до Закону України "Про громадянство України". Такі особи зобов'язані опанувати державну мову на рівні, визначеному законодавством, протягом двох років з дня набуття громадянства України".

4

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім пункту 3 цього розділу, який набирає чинності з дня його опублікування.

2. Розгляд заяв про прийняття до громадянства України, поданих у встановленому порядку до набрання чинності цим Законом, здійснюється у порядку, що діяв до набрання чинності цим Законом.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити введення в дію нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону, одночасно із набранням ним чинності.

4. Рекомендувати Президенту України привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
21 березня 2023 року
№ 2996–IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України у зв'язку з ратифікацією Додаткового протоколу до Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму, а також до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення боротьби з тероризмом

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25–26, ст. 131):

1) у пункті 3 частини першої статті 96^3 та частині першій статті 96^9 цифри "258–258^{5}" замінити цифрами "258–258^{6}";

2) статтю 258^4 викласти в такій редакції:

"Стаття 258^4. Сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму

1. Вербування, озброєння, навчання особи з метою вчинення терористичного акту, а так само використання особи з цією метою, проходження навчання тероризму –

караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з конфіскацією майна або без такої.

2. Ті самі дії, вчинені щодо кількох осіб (крім проходження навчання тероризму) або повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням свого службового становища, –

караються позбавленням волі на строк від восьми до десяти років з конфіскацією майна або без такої.

2

3. Особа звільняється від кримінальної відповідальності за діяння, передбачене частиною першою цієї статті в частині проходження навчання тероризму, якщо вона добровільно відмовилася від подальшої злочинної діяльності, повідомила правоохоронний орган про цей злочин, сприяла запобіганню або припиненню терористичної діяльності, пов'язаної із вчиненим нею злочином.

4. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені особою, яка здійснює злочинний вплив, або є особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі "вора в законі", –

караються позбавленням волі на строк від дванадцяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна.

Примітка. Під проходженням навчання тероризму в цій статті слід розуміти отримання особою інструкцій, включаючи набуття знань чи практичних навичок, від іншої особи щодо виготовлення або використання вибухових речовин, вогнепальної чи іншої зброї або шкідливих чи небезпечних речовин, або щодо інших специфічних методів чи засобів з метою здійснення діяльності, яка відповідно до закону є терористичною";

3) абзац перший частини першої статті 258^5 викласти в такій редакції:

"1. Надання, збір чи зберігання будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або усвідомленням можливості того, що їх буде використано повністю або частково для будь-яких цілей окремим терористом чи терористичною групою (організацією), або для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи (організації), сприяння вчиненню терористичного акту, навчання тероризму, перетинання державного кордону України з терористичною метою, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій";

4) доповнити статтею 258^6 такого змісту:

"Стаття 258^6. Перетинання державного кордону України з терористичною метою

1. Перетинання державного кордону України для здійснення діяльності, яка відповідно до закону є терористичною, –

карається позбавленням волі на строк від чотирьох до шести років з конфіскацією майна або без такої.

2. Та сама дія, вчинена повторно або службовою особою з використанням свого службового становища, –

3

карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією майна або без такої.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені під час дії надзвичайного або воєнного стану, –

караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років з конфіскацією майна.

4. Особа звільняється від кримінальної відповідальності за діяння, передбачене частиною першою цієї статті, якщо вона добровільно відмовилася від подальшої злочинної діяльності, повідомила правоохоронний орган про цей злочин, сприяла запобіганню або припиненню терористичної діяльності, пов'язаної із вчиненим нею злочином".

2. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9–13, ст. 88):

1) у частині шостій статті 176 цифри "258–258^{5}" замінити цифрами "258–258^{6}";

2) у статті 183:

у частині першій слово "сьомою" замінити словом "восьмою";

в абзаці восьмому частини четвертої цифри "258–258^{5}" замінити цифрами "258–258^{6}";

3) у частині восьмій статті 214, абзаці першому частини другої статті 216 цифри "258–258^{5}" замінити цифрами "258–258^{6}";

4) у частині другій статті 297^1 цифри "255–258, 258^1, 258^2, 258^3, 258^4, 258^{5}" замінити цифрами "255–258^{6}".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) частину четверту статті 9 Закону України "Про Службу безпеки України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст. 382; 2003 р., № 45, ст. 357) викласти в такій редакції:

"Для організації і проведення антитерористичних операцій та координації діяльності суб'єктів, які ведуть боротьбу з тероризмом чи залучаються до антитерористичних операцій, при Службі безпеки України функціонує Антитерористичний центр. Положення про Антитерористичний центр при Службі безпеки України затверджується Президентом України";

4

2) статтю 5 Закону України "Про транспорт" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 51, ст. 446; 2005 р., № 16, ст. 259) після частини третьої доповнити двома новими частинами такого змісту:

"Антитерористичний центр при Службі безпеки України та інші суб'єкти боротьби з тероризмом з метою організації протидії переміщенню осіб, причетних до терористичної діяльності, а також попередження перетинання державного кордону України особами, які можуть становити загрозу національній безпеці України, має право в межах контррозвідувальних, оперативно-розшукових справ або під час здійснення відповідного кримінального провадження отримувати від підприємств транспорту, незалежно від форм власності, інформацію про пасажирів та персонал міжнародних та внутрішніх рейсів у порядку, визначеному законом.

Інформація щодо перетинання державного кордону України Президентом України, народними депутатами України, членами Кабінету Міністрів України, суддями Конституційного Суду України та суддями Верховного Суду може отримуватися Антитерористичним центром при Службі безпеки України та іншими суб'єктами боротьби з тероризмом у межах контррозвідувальних, оперативно-розшукових справ або під час здійснення відповідного кримінального провадження за письмовим погодженням з Генеральним прокурором".

У зв'язку з цим частини четверту і п'яту вважати відповідно частинами шостою і сьомою;

3) у Законі України "Про боротьбу з тероризмом" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 25, ст. 180 із наступними змінами):

а) у статті 1:

в абзаці чотирнадцятому слова "виїзд з України та в'їзд в Україну" замінити словами "перетинання державного кордону України";

в абзаці вісімнадцятому слова "виїзду з України та в'їзду в Україну" замінити словами "перетинання державного кордону України";

доповнити абзацами двадцять дев'ятим і тридцятим такого змісту:

"антитерористична підготовка населення – система організаційних, освітніх, просвітницьких, практично-навчальних, науково-методологічних та інших заходів, спрямованих на формування у представників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та цивільного населення антитерористичних компетентностей;

інформація про пасажирів (advance passenger information/passenger name record) – попередня інформація про пасажирів (API – ППП) і реєстраційні записи пасажирів (PNR – РЗП), зібрані авіаперевізниками, чартерними операторами або постачальниками послуг з пасажирських перевезень, що використовуються для перевірки і виявлення пасажирів, які можуть становити ризик для безпеки країни (для запобігання та протидії тероризму й іншим

5

формам тяжких кримінальних правопорушень). Попередня інформація про пасажирів (далі – ППП) має містити такі відомості: тип, номер, країну видачі та дату закінчення дії будь-якого документа, що посвідчує особу, громадянство, прізвище, ім'я, стать, дату народження, номер авіарейсу, дату відправлення, дату прибуття, аеропорт відправлення, аеропорт прибуття, час відправлення, час прибуття. Запис реєстрації пасажирів (далі – ЗРП) – це запис обов'язкових для перевезення даних кожного пасажира для кожного авіаперевезення, заброньованого будь-якою особою особисто або від її імені, що містить інформацію, необхідну для опрацювання причетними авіаперевізниками бронювання та контролю над ним, та міститься у системах бронювання, системах контролю відправлення, використовуваних для реєстрації пасажирів на авіарейси, або еквівалентних системах із такими самими функціями";

б) статтю 2 після слів "інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України" доповнити словами "резолюції Ради Безпеки ООН та інших міжнародних безпекових організацій";

в) у статті 4:

частину першу доповнити другим реченням такого змісту: "Правила антитерористичної безпеки затверджуються Кабінетом Міністрів України";

у частині другій слова "Центральні органи виконавчої влади" замінити словами "Державні органи";

абзац одинадцятий частини третьої замінити двома новими абзацами такого змісту:

"Збройні Сили України;

Національна гвардія України";

у частині четвертій:

абзац перший після слова "залучаються" доповнити словами "за погодженням з керівниками відповідних державних органів";

доповнити абзацами сімнадцятим – двадцятим такого змісту:

"Державне бюро розслідувань;

Національне антикорупційне бюро України;

Бюро економічної безпеки України;

Служба судової охорони";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"У разі реорганізації або перейменування державних органів, зазначених у цій статті, їхні функції у сфері боротьби з тероризмом переходять до їх правонаступників";

6

г) у статті 5:

частину першу доповнити словами "надає рекомендації, пропозиції, застереження та приписи іншим суб'єктам боротьби з тероризмом з питань боротьби з тероризмом, які є обов'язковими для врахування та виконання. Служба безпеки України спільно з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, через свої територіальні органи (у разі їх утворення) здійснюють антитерористичну підготовку населення та науково-методологічне забезпечення антитерористичної діяльності з метою підготовки населення до дій в умовах терористичного акту";

частину другу викласти в такій редакції:

"Міністерство внутрішніх справ України спільно з Національною поліцією України організовує боротьбу з тероризмом шляхом забезпечення і підтримання громадської безпеки та охорони громадського порядку, участі у межах своїх повноважень у запобіганні, виявленні та припиненні правопорушень терористичного спрямування, виконання інших завдань щодо боротьби з тероризмом, визначених законодавством";

у частині п'ятій слова "надають Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби, забезпечують їх ефективне використання під час проведення антитерористичних операцій" виключити;

у частині сьомій слова "надає Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби; забезпечує їх ефективне використання під час проведення антитерористичних операцій" виключити;

доповнити частинами десятою і одинадцятою такого змісту:

"Національна гвардія України здійснює боротьбу з тероризмом шляхом упередження та припинення терористичної діяльності, у тому числі під час здійснення нею захисту конституційного ладу України, цілісності її території від спроб зміни їх насильницьким шляхом, забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, забезпечення охорони органів державної влади та інших об'єктів, виконання інших завдань, визначених законодавством, вживає заходів щодо припинення діяльності терористичних організацій.

Державні органи, зазначені у цій статті, надають Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби, забезпечують їх ефективне використання під час проведення антитерористичних операцій";

ґ) у статті 7:

у частині першій:

абзац четвертий викласти в такій редакції:

"підготовка, організація і проведення антитерористичних операцій та координація діяльності суб'єктів, які ведуть боротьбу з тероризмом чи

7

залучаються до конкретних антитерористичних операцій, діяльності уповноважених підрозділів суб'єктів боротьби з тероризмом та Антитерористичного центру при Службі безпеки України, що полягає у здійсненні ними в умовах безпосереднього підвищеного ризику для життя та здоров'я заходів (у тому числі силових) з протидії незаконним збройним (воєнізованим) формуванням (групам), терористичним організаціям (групам), розвідувально-диверсійним групам, припинення терористичних актів і кримінальних правопорушень, вчинюваних із терористичною метою, участі у забезпеченні режиму воєнного та надзвичайного стану в разі їх оголошення (оперативно-бойова діяльність)";

після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"використання повітряних суден (у тому числі безпілотних літальних апаратів), водних суден (у тому числі безпілотних водних апаратів), спеціальних засобів та пристроїв для протидії і припинення терористичних актів і кримінальних правопорушень, вчинюваних із терористичною метою".

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – сьомий вважати відповідно абзацами шостим – восьмим;

після абзацу сьомого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"формування та ведення переліку терористичних організацій і груп;

національна координація виконання резолюцій Ради Безпеки ООН щодо протидії міжнародному тероризму".

У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом десятим;

абзац десятий доповнити словами "та обмін наявною інформацією про пасажирів міжнародних рейсів";

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

"Антитерористичний центр при Службі безпеки України та суб'єкти боротьби з тероризмом мають право отримувати та використовувати інформацію про пасажирів з метою виконання завдань, визначених законодавством".

У зв'язку з цим частини другу – десяту вважати відповідно частинами третьою – одинадцятою;

частини четверту і п'яту викласти в такій редакції:

"Міжвідомча координаційна комісія Антитерористичного центру при Службі безпеки України формується у складі керівника Антитерористичного центру, його першого заступника та його заступників; заступників керівників суб'єктів боротьби з тероризмом; заступників керівників інших державних органів та органів місцевого самоврядування. Персональний склад комісії, сформований за поданням керівництва суб'єктів боротьби з тероризмом та інших державних органів і органів місцевого самоврядування, затверджується

керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України, про що невідкладно інформується Президент України.

Положення про Антитерористичний центр при Службі безпеки України затверджується Президентом України. Керівник Антитерористичного центру при Службі безпеки України призначається Президентом України за поданням голови Служби безпеки України";

д) частину першу статті 8 доповнити пунктом 6 такого змісту:

"6) надавати персональні дані громадян України, іноземців або осіб без громадянства, що перебувають на території України, на підставі запитів (звернень) державних органів, які мають право на здійснення контррозвідувальної діяльності";

е) статтю 19 викласти в такій редакції:

"Стаття 19. Відшкодування шкоди, заподіяної терористичним актом

Відшкодування шкоди, заподіяної фізичним особам терористичним актом, провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, і з наступним стягненням суми цього відшкодування з осіб, якими заподіяно шкоду. Відшкодування шкоди, заподіяної юридичній особі терористичним актом, провадиться в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

є) доповнити статтею 24^1 такого змісту:

"Стаття 24^1. Відповідальність терористичної організації (групи)

До терористичної організації (групи) можуть застосовуватися санкції в порядку, визначеному Законом України "Про санкції";

ж) статтю 28 доповнити частиною другою такого змісту:

"Суб'єкти боротьби з тероризмом можуть брати участь у спільних антитерористичних заходах за участю іноземних держав або міждержавних об'єднань шляхом залучення своїх сил і засобів, а також проводити антитерористичні заходи та операції із залученням сил і засобів іноземних держав або міждержавних об'єднань на території України, а також на території інших держав відповідно до міжнародних договорів (угод), згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України";

4) частину першу статті 4 Закону України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018 із наступними змінами) доповнити пунктами 24^2 – 24^5 такого змісту:

"24^2) заборона діяльності на території України;

24^3) відмова в наданні або скасування дозволу на імміграцію, дії посвідок на постійне чи тимчасове проживання в Україні;

24^4) примусове повернення або примусове видворення за межі України;

24^5) заборона демонстрації та використання символіки терористичних організацій і груп, пропагування ідей та програмних цілей таких організацій (груп), блокування доступу до інформаційних ресурсів, які використовуються для зазначених цілей";

5) абзац третій пункту 58 Державної програми авіаційної безпеки цивільної авіації, затвердженої Законом України "Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 16, ст. 199; 2020 р., № 28, ст.188), замінити трьома новими абзацами такого змісту:

"Під час виконання міжнародних рейсів з/до України або транзитних рейсів через аеропорти України авіаперевізник зобов'язаний у визначеному законом порядку надавати органам Державної прикордонної служби України, органам Державної митної служби України та головному органу у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю інформацію про пасажирів таких міжнародних рейсів, що включає прізвище, ім'я пасажира, його стать, громадянство, дату народження, серію, номер документа, що посвідчує особу, а також маршрут слідування.

З метою протидії переміщенню осіб, причетних до терористичної діяльності, Антитерористичний центр при Службі безпеки України та інші суб'єкти боротьби з тероризмом мають право отримувати інформацію про пасажирів (advance passenger information/passenger name record) міжнародних та внутрішніх рейсів з/до України або транзитних рейсів через аеропорти України.

Порядок отримання, обробки, поширення, зберігання та захисту інформації про пасажирів встановлюється законом".

У зв'язку з цим абзаци четвертий – шостий вважати відповідно абзацами шостим – восьмим;

б) в абзаці третьому пункту 69 частини першої статті 1 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171) слова "виїзду з України та в'їзду в Україну" замінити словами "перетинання державного кордону України".

3. До введення в дію окремого законодавчого акта щодо порядку формування переліку терористичних організацій і груп (далі – перелік):

до переліку, порядок ведення та формування якого визначається Службою безпеки України, терористичні організації, терористичні групи включаються на підставі:

1) відомостей, які сформовані міжнародними організаціями, членом яких є Україна;

2) виявлення факту існування терористичних організацій, груп або зв'язку з терористичними організаціями, групами чи терористами:

а) рішень компетентних органів іноземних держав, судових рішень іноземних судів, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України;

б) вироків судів про застосування до юридичної особи, зареєстрованої в установленому порядку на території України, заходів кримінально-правового характеру за вчинення уповноваженою особою від її імені кримінального правопорушення, передбаченого статтями 258–258^6 Кримінального кодексу України;

в) вироків судів про визнання винною особи у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого статтями 258–258^6 Кримінального кодексу України, за умови встановлення причетності такої особи до терористичної організації, групи.

Державна судова адміністрація України протягом п'яти робочих днів забезпечує надсилання до Антитерористичного центру при Службі безпеки України електронної копії судового рішення, яке набрало законної сили, у якому наявні відомості щодо організації, групи, визнаної у рішенні суду терористичною.

Міністерство закордонних справ України забезпечує надсилання до Антитерористичного центру при Службі безпеки України відомостей, сформованих міжнародними організаціями, членом яких є Україна, про визнання організації, групи терористичною або пов'язаною з терористичними організаціями, групами або терористами; судових рішень, рішень інших компетентних органів іноземних держав про визнання організації, групи терористичною або пов'язаною з терористичними організаціями, групами чи терористами, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України, протягом п'яти робочих днів з дня отримання таких відомостей (судових рішень).

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Порядок отримання, обробки, поширення, зберігання та захисту попередньої інформації про членів екіпажу, пасажирів, імпортні, експортні та транзитні вантажі, які перевозяться повітряними суднами, у тому числі з урахуванням вимог Директиви Європейського Парламенту і Ради Європи (ЄС) 2016/681 від 27 квітня 2016 року про використання даних запису реєстрації пасажирів (ЗРП) для запобігання, виявлення, розслідування та переслідування терористичних і тяжких злочинів, визначається законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
21 березня 2023 року
№ 2997–IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії

З метою захисту національних інтересів, національної безпеки, забезпечення прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави,

враховуючи повномасштабну агресивну війну, яку Російська Федерація розв'язала і веде проти України та Українського народу з порушенням норм міжнародного права, вчиняючи злочини проти людяності,

зважаючи на те, що метою збройної агресії Російської Федерації є позбавлення Українського народу незалежності і суверенітету та повернення його до стану залежності, як було за часів Російської імперії та Союзу Радянських Соціалістичних Республік,

визнаючи, що століття російського панування на українських землях супроводжувалися системними заходами, спрямованими на асиміляцію Українського народу, заборону та викорінення української мови та культури, руйнування його традицій, духовної культури та етнічної самобутності, а також систематичними масовими репресіями, наслідком яких стало знищення мільйонів людей,

вшановуючи пам'ять мільйонів співвітчизників, які стали жертвами російського імперського панування в Україні,

продовжуючи процес відродження національної пам'яті Українського народу і захисту українського культурного та інформаційного простору, започаткований ухваленням законів України "Про Голодомор 1932–1933 років в Україні", "Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті", "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", "Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської

Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну",

зважаючи на те, що примусове підпорядкування народів чужому домінуванню призводить до їх експлуатації, заперечує основні права людини, суперечить Статуту Організації Об'єднаних Націй та Декларації про надання незалежності колоніальним країнам і народам, ухваленій 25-ю сесією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй 14 грудня 1960 року,

засуджуючи всі форми колоніалізму,

керуючись статтею 11 Конституції України, яка зобов'язує державу сприяти консолідації та розвиткові української нації, її історичної свідомості, традицій і культури,

Верховна Рада України ухвалює цей Закон.

Стаття 1. Сфера дії Закону

1. Цей Закон визначає правові засади засудження російської імперської політики в Україні, заборони пропаганди її символіки та встановлює порядок ліквідації символіки російської імперської політики.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) пропаганда російської імперської політики – публічна глорифікація або виправдання російської імперської політики, поширення інформації, спрямованої на виправдання російської імперської політики, а також публічне використання продукції, що містить символіку російської імперської політики, публічне заперечення злочинів (репресивних заходів) проти Українського народу;

2) російська імперська політика (російська колоніальна політика) – система заходів, що здійснювалися органами управління, збройними формуваннями, політичними партіями, недержавними організаціями, установами, підприємствами, групами чи окремими громадянами (підданими) Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, спрямованих на підкорення, експлуатацію, асиміляцію Українського народу;

3) русифікація – складова російської імперської політики, спрямована на нав'язування використання російської мови, пропагування російської культури як вищих порівняно з іншими національними мовами та культурами, витіснення з ужитку української мови, звуження українського культурного та інформаційного простору;

4) символіка російської імперської політики – символіка, що включає:

а) будь-яке зображення державних прапорів, гербів та інших символів Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації;

б) гімни Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації чи їх фрагменти;

в) зображення, пам'ятники, пам'ятні знаки, написи, присвячені особам, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики (крім зображень, пам'ятників, пам'ятних знаків, написів, присвячених особам, пов'язаним із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівникам радянських органів державної безпеки всіх рівнів;

г) зображення, пам'ятники, пам'ятні знаки, написи, присвячені особам, які публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім зображень, пам'ятників, пам'ятних знаків, написів, присвячених особам, пов'язаним із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури);

г) зображення, пам'ятники, пам'ятні знаки, написи, присвячені подіям, пов'язаним із здійсненням російської імперської політики (крім зображень, пам'ятників та пам'ятних знаків, пов'язаних з опором і вигнанням нацистських окупантів з України, із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури);

д) зображення гасел, цитат осіб, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім зображень гасел, цитат, пов'язаних із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівників радянських органів державної безпеки всіх рівнів;

е) зображення, написи, пов'язані із глорифікацією і виправданням російської імперської політики;

є) назви областей, районів, населених пунктів, районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топонімії населених пунктів, підприємств, установ, організацій на території України, яким присвоєні імена або псевдоніми осіб, які відповідають критеріям, встановленим підпунктами "в" і "г" цього пункту, назви подій, пов'язаних із реалізацією російської імперської політики, назви російських міст та інших географічних, історичних та культурних об'єктів Російської Федерації, що не пов'язані безпосередньо із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури або з культурою поневолених народів Російської Федерації;

5) поневолені народи Російської Федерації – народи, що втратили національну незалежність внаслідок агресії Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської

Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації і право на самовизначення яких продовжує обмежуватися російським нацистським тоталітарним режимом;

6) українофобія – дискримінаційні дії, публічно висловлені заклики, у тому числі в медіа, у літературних та мистецьких творах, що заперечують суб'єктність Української держави, української нації, боротьбу проти підкорення, експлуатації, асиміляції Українського народу, а також правомірність захисту політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитку української національної державності, науки, культури, зневажають питомі етнокультурні ознаки українців, ігнорують українську мову та культуру.

Стаття 3. Засудження російської імперської політики

1. Російська імперська політика визнається злочинною та засуджується.

Стаття 4. Заборона пропаганди російської імперської політики

1. Пропаганда російської імперської політики та її символіки забороняється.

2. Присвоєння географічним об'єктам, юридичним особам та об'єктам права власності назв, що глорифікують, увічнюють, пропагують або містять символіку російської імперської політики, а також держави-терориста (держави-агресора) або її визначні, пам'ятні, історичні та культурні місця, населені пункти, дати, події, забороняється.

Стаття 5. Заборона використання та пропаганди символіки російської імперської політики

1. Виготовлення, поширення, а також публічне використання символіки російської імперської політики в Україні забороняються.

2. Заборона, передбачена частиною першою цієї статті, не поширюється на випадки використання символіки російської імперської політики:

1) у приватних колекціях та приватних архівних зібраннях;

2) як об'єктів антикварної торгівлі;

3) на документах державних органів, органів місцевого самоврядування (місцевих органів державної влади і управління), прийнятих чи виданих до набрання чинності цим Законом;

4) на документах, виданих закладами освіти та науки, підприємствами, установами, організаціями до набрання чинності цим Законом;

5) на об'єктах всесвітньої спадщини;

6) на намогильних спорудах, розташованих на території місць поховань, місць почесного поховання на території кладовища;

7) на державних нагородах, ювілейних медалях та інших відзнаках, якими нагороджувалися особи до набрання чинності цим Законом, а також на документах, що посвідчують нагородження ними;

8) у Музейному фонді України, Національному архівному фонді України, а також бібліотечних фондах на різних носіях інформації;

9) на оригіналах бойових знамен (крім символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну);

10) на документах про державну реєстрацію актів цивільного стану, документах, що посвідчують особу та підтверджують громадянство, документах про освіту та кваліфікацію, трудову діяльність особи, документах про право власності на рухоме чи нерухоме майно (включно з технічною документацією до таких документів), документах щодо стану здоров'я особи.

3. Заборона, передбачена частиною першою цієї статті, не поширюється на випадки використання символіки російської імперської політики (за умови, що це не призводить до виправдання і глорифікації російської імперської політики):

1) в експозиціях музеїв, тематичних виставках;

2) у процесі наукової діяльності, у тому числі під час проведення наукових досліджень та поширення їх результатів у не заборонений законодавством України спосіб;

3) під час показу, опису, реконструкції (зокрема історичної) або в інший спосіб відтворення історичних подій;

4) у творах мистецтва;

5) у посібниках, підручниках та інших матеріалах наукового, освітнього і навчального характеру, які використовуються у навчальному, навчально-виховному і освітньому процесах;

6) у процесі інформаційної роботи з метою поширення інформації про агресивну війну, яку Російська Федерація розв'язала і веде проти України та Українського народу;

7) в інформаційних, інформаційно-аналітичних програмах та документальних фільмах;

8) в атласах, картах, путівниках.

4. За рішенням сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільної

адміністрації населеного пункту (населених пунктів) пам'ятник, пам'ятний знак, що символізує російську імперську політику, розташований на території місць почесного поховання за межами кладовища, демонтується (переноситься) з публічного простору. У такому разі сільська, селищна, міська рада, військова адміністрація населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільна адміністрація населеного пункту (населених пунктів), на території якого розміщено відповідне місце почесного поховання за межами кладовища, визначає підрозділ, відповідальний за організацію перепоховання відповідно до закону, демонтажу (перенесення) з публічного простору.

5. У разі якщо пам'ятник, пам'ятний знак містить окремий елемент, що символізує російську імперську політику, за рішенням сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільної адміністрації населеного пункту (населених пунктів) такий елемент демонтується (вилучається) з публічного простору.

6. Положення частин четвертої і п'ятої цієї статті застосовуються у випадку, якщо пам'ятник, пам'ятний знак не внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або не взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України "Про охорону культурної спадщини". У разі якщо пам'ятник, пам'ятний знак внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України "Про охорону культурної спадщини", демонтаж (вилучення) відповідного елемента з публічного простору здійснюється з дотриманням процедур, передбачених законодавством про охорону культурної спадщини.

Стаття 6. Забезпечення умов для проведення досліджень та здійснення заходів з увічнення пам'яті про боротьбу проти російської імперської політики

1. Держава вживає заходів, спрямованих на підвищення поінформованості громадськості про злочини, вчинені організаторами та виконавцями російської імперської політики, а також про спротив Українського народу російській імперській політиці, розробляє та вдосконалює навчальні посібники, програми та заходи з питань історії російської імперської політики.

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу, збирає, узагальнює та оприлюднює інформацію про злочини (репресивні заходи) російської імперської політики проти Українського народу, надає роз'яснення та рекомендації щодо реалізації норм цього Закону.

Для надання фахових висновків з питань реалізації норм цього Закону, зокрема щодо належності об'єктів до символіки російської імперської

політики, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу, утворює експертну комісію.

3. Держава заохочує і підтримує діяльність громадських об'єднань, які проводять дослідницьку та просвітницьку роботу щодо інформування про злочини (репресивні заходи) російської імперської політики проти Українського народу.

Стаття 7. Відповідальність за порушення законодавства про заборону виготовлення, поширення, а також публічного використання символіки російської імперської політики

1. Особи, винні у порушенні вимог цього Закону, несуть відповідальність згідно із законом.

2. У разі невиконання юридичними особами, політичними партіями, іншими об'єднаннями громадян вимог цього Закону їхня діяльність підлягає припиненню (забороні) в судовому порядку за позовом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців.

Для проведення правової експертизи щодо невідповідності діяльності, найменування та/або символіки юридичної особи, політичної партії, її обласної, міської, районної організації або іншого структурного утворення, передбаченого статутом політичної партії, іншого об'єднання громадян вимогам цього Закону центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців, утворює комісію з питань дотримання вимог Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

Стаття 8. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім пунктів 11 і 16 цієї статті, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 7, ст. 36; 2003 р., № 35, ст. 271; 2015 р., № 26, ст. 219; 2020 р., № 51, ст. 481):

у статті 5:

у частині першій слова "вимогам Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" та на який" замінити словами "вимогам законів України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії" та на яку";

частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

"Об'єктом торговельної марки не може бути символіка російської імперської політики в розумінні Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

у частині п'ятій статті 6 слова "вимогам Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" замінити словами "вимогам законів України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

2) розділ VII "Заключні положення" Закону України "Про місцеві державні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20–21, ст. 190; 2015 р., № 26, ст. 219) доповнити абзацами четвертим – шостим такого змісту:

"У разі якщо протягом строку, визначеного абзацами першим і другим пункту 6 статті 8 Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", сільські, селищні, міські ради, військові адміністрації населених пунктів, військово-цивільні адміністрації населених пунктів або сільські, селищні, міські голови на території відповідної області у порядку, встановленому Законом України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", не здійснили перейменування районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топонімії населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики, таке перейменування здійснюється розпорядженням голови відповідної обласної державної адміністрації (особи, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження). Голова обласної державної адміністрації (особа, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження) зобов'язаний прийняти таке розпорядження у тримісячний строк, який обчислюється з

моменту закінчення строку, визначеного абзацом другим пункту 6 статті 8 Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії". Таке розпорядження приймається з дотриманням вимог, встановлених Законом України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", статтею 3 Закону України "Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій", з урахуванням пропозицій громадськості, науковців та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

У разі якщо протягом строку, визначеного пунктом 6 статті 8 Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", сільські, селищні, міські ради, військові адміністрації населених пунктів, військово-цивільні адміністрації населених пунктів або сільські, селищні, міські голови на території відповідної області у встановленому зазначеним законом порядку не здійснили демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, присвячених особам, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім зображень, пам'ятників, пам'ятних знаків, написів, присвячених особам, пов'язаним із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівникам радянських органів державної безпеки всіх рівнів, або які містять символіку російської імперської політики, такий демонтаж (перенесення) з публічного простору здійснюється за розпорядженням голови відповідної обласної державної адміністрації (особи, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження). Голова обласної державної адміністрації (особа, яка відповідно до законодавства

здійснює його повноваження) зобов'язаний прийняти розпорядження про демонтаж (перенесення) з публічного простору у тримісячний строк, який обчислюється з моменту закінчення строку, визначеного абзацом п'ятим пункту 6 статті 8 Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

Положення абзацу п'ятого цього розділу застосовуються у випадку, якщо пам'ятник, пам'ятний знак не внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або не взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України "Про охорону культурної спадщини". У разі якщо пам'ятник, пам'ятний знак внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України "Про охорону культурної спадщини", демонтаж (вилучення) відповідного елемента з публічного простору здійснюється з дотриманням процедур, передбачених законодавством про охорону культурної спадщини";

3) у Законі України "Про політичні партії в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118 із наступними змінами):

частину першу статті 5 доповнити пунктом 12 такого змісту:

"12) пропаганду російської імперської політики відповідно до Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

частину третю статті 9 доповнити словами "а також символіка російської імперської політики, визначена Законом України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

4) у Законі України "Про географічні назви" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 27, ст. 360 із наступними змінами):

у статті 5:

частину шосту викласти в такій редакції:

"Імена видатних державних або громадських діячів, представників науки, культури чи інших осіб, діяльність яких не пов'язана з відповідними географічними об'єктами, можуть присвоюватися посмертно, лише у виняткових випадках, з урахуванням думки населення, яке проживає на території, де розташовані ці об'єкти, шляхом проведення консультацій з громадськістю щодо запропонованих змін";

після частини десятої доповнити новою частиною такого змісту:

"Забороняється присвоювати географічним об'єктам назви, які:

є іменами осіб, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської

держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики (крім осіб, пов'язаних із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівників радянських органів державної безпеки всіх рівнів;

є іменами осіб, які публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім осіб, пов'язаних із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури);

містять символіку російської імперської політики, які пов'язані з реалізацією російської імперської політики, які глорифікують та/або виправдовують російську імперську політику, зокрема назви на честь Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації;

містять символіку російської імперської політики відповідно до Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

У зв'язку з цим частини одинадцяту і дванадцяту вважати відповідно частинами дванадцятою і тринадцятою;

частини дванадцяту і тринадцяту викласти в такій редакції:

"Перейменування географічних об'єктів здійснюється у разі:

повторення назв однорідних географічних об'єктів у межах однієї адміністративно-територіальної одиниці;

необхідності повернення окремому географічному об'єкту його історичної назви;

істотної зміни функції або призначення географічного об'єкта;

необхідності приведення назви географічного об'єкта у відповідність із вимогами Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки";

необхідності приведення назви географічного об'єкта у відповідність із вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

необхідності приведення назви географічного об'єкта у відповідність із стандартами державної мови.

Перейменування географічних об'єктів здійснюється з урахуванням думки населення, яке проживає на території, де розташовані ці об'єкти, шляхом проведення консультацій з громадськістю щодо запропонованих змін";

доповнити частиною чотирнадцятою такого змісту:

"Перейменування сіл, селищ, міст, пов'язане з необхідністю приведення назв сіл, селищ, міст у відповідність із стандартами державної мови, здійснюється у порядку, встановленому пунктами 11–13 статті 8 Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

текст статті 8 викласти в такій редакції:

"Пропозиції щодо найменування або перейменування географічного об'єкта з необхідним обґрунтуванням, картографічними матеріалами, розрахунками та кошторисами витрат, пов'язаних з таким найменуванням або перейменуванням, у межах, визначених законом, можуть вноситися органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, громадянами України.

Пропозиції щодо найменування або перейменування географічного об'єкта вносяться до відповідних органів державної влади або органів місцевого самоврядування. Розгляд таких пропозицій, якщо інше не передбачено Конституцією України та законом, здійснюється з обов'язковим урахуванням відповідно:

пропозицій відповідних місцевих рад – щодо найменування або перейменування географічних об'єктів, розташованих на території кількох адміністративно-територіальних одиниць;

висновку центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері транспорту, – щодо найменування або перейменування залізничних станцій, портів, пристаней, аеропортів та інших об'єктів транспорту;

висновку Національної комісії зі стандартів державної мови – щодо відповідності пропозицій стандартам державної мови (якщо перейменування

пов'язане з приведенням назви адміністративно-територіальної одиниці у відповідність із стандартами державної мови);

висновків відповідних центральних органів виконавчої влади – щодо найменування або перейменування гідровузлів, водосховищ, каналів, водних об'єктів, родовищ корисних копалин, інших подібних об'єктів, територій, об'єктів природно-заповідного фонду тощо;

висновку спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань географічних назв – щодо відповідності пропозиції про найменування або перейменування географічного об'єкта положенням цього Закону (крім випадків необхідності приведення назви географічного об'єкта у відповідність із вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії").

Якщо перейменування пов'язане з приведенням назви адміністративно-територіальної одиниці у відповідність із стандартами державної мови, пропозиції та/або проекти рішень про перейменування географічних об'єктів направляються у встановленому законодавством порядку до Національної комісії зі стандартів державної мови для здійснення відповідної експертизи. Висновок Національної комісії зі стандартів державної мови щодо відповідності пропозицій стандартам державної мови є обов'язковим для врахування при прийнятті рішень про перейменування відповідного географічного об'єкта.

Перейменування, пов'язані з необхідністю приведення назви адміністративно-територіальної одиниці у відповідність із стандартами державної мови, здійснюються у порядку, встановленому пунктами 11–13 статті 8 Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

Пропозиції та рішення органів державної влади, органів місцевого самоврядування щодо найменування або перейменування географічних об'єктів подаються для здійснення відповідної експертизи до спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань географічних назв (крім випадків необхідності приведення назви географічного об'єкта у відповідність із вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії"). Висновок спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань географічних назв щодо відповідності пропозицій та/або рішень положенням цього Закону є обов'язковим для врахування при прийнятті рішень про найменування або перейменування відповідного географічного об'єкта.

Географічні об'єкти, що утворюються за рішенням Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, найменовуються відповідними рішеннями про їх утворення згідно з вимогами цього Закону.

Перейменування географічних об'єктів, пов'язані з необхідністю приведення їхніх назв у відповідність з вимогами Закону України "Про

засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", здійснюються з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки".

Перейменування географічних об'єктів, пов'язані з необхідністю приведення їхніх назв у відповідність з вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", здійснюються з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

Порядок здійснення експертизи пропозицій та рішень органів державної влади, органів місцевого самоврядування щодо найменування та перейменування географічних об'єктів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Порядок найменування та перейменування географічних об'єктів, що складають систему адміністративно-територіального устрою України, визначається окремим законом";

5) пункт 4 частини четвертої статті 21 Закону України "Про інформацію" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 32, ст. 313; 2015 р., № 26, ст. 219) викласти в такій редакції:

"4) про факти порушення прав і свобод людини, включаючи інформацію, що міститься в архівних документах колишніх радянських органів державної безпеки, пов'язаних з політичними репресіями, Голодомором 1932–1933 років в Україні та іншими злочинами, вчиненими особами, які брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, представниками комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів";

6) у Законі України "Про громадські об'єднання" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 1, ст. 1; 2016 р., № 2, ст. 17; із змінами, внесеними Законом України від 22 травня 2022 року № 2265–IX):

у частині першій статті 4 слова "пропаганду комуністичного" замінити словами "пропаганду російської імперської політики та її символіки, комуністичного";

в абзаці сьомому частини другої статті 18 слова "не може використовуватися символіка" замінити словами "не може використовуватися символіка російської імперської політики, символіка";

7) у Законі України "Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 17, ст. 150; 2015 р., № 26, ст. 219):

16

статтю 1 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Питання, пов'язані з приведенням раніше присвоєних об'єктам права власності імен фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій у відповідність з вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

у статті 3:

абзац перший частини п'ятої викласти в такій редакції:

"5. Імена фізичних осіб, ювілейні та святкові дати, назви і дати історичних подій присвоюються юридичним особам та об'єктам права власності лише після проведення громадського обговорення та за згодою відповідного трудового колективу. Питання, пов'язані з приведенням раніше присвоєних об'єктам права власності імен фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій у відповідність з вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії", регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, встановлених Законом України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії";

доповнити частинами сьомою і восьмою такого змісту:

"7. Забороняється присвоювати юридичним особам та об'єктам права власності назви:

які містять імена осіб, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, осіб, які публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську

17

політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім осіб, пов'язаних із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівників радянських органів державної безпеки всіх рівнів, а також які містять символіку російської імперської політики;

на честь історичних подій, ювілейних і святкових дат, пов'язаних із здійсненням російської імперської політики (крім подій, пов'язаних із опором і вигнанням нацистських окупантів з України або із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки та культури, а також випадків вшанування пам'яті українців, які постраждали від російської імперської політики, її репресивних заходів, русифікації);

на честь історичних подій, ювілейних і святкових дат, пов'язаних із Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією, що не пов'язані безпосередньо із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури або з культурою поневолених народів Російської Федерації.

8. Забороняється присвоювати юридичним особам та об'єктам права власності назви, які містять імена осіб, які обіймали керівні посади в політичній партії, діяльність якої було заборонено судом, а також народних депутатів України та депутатів місцевих рад, які були обрані від політичної партії (місцевої організації політичної партії), забороненої у судовому порядку, а також сільських, селищних, міських голів, яких було обрано від політичної партії (місцевої організації політичної партії), діяльність якої було заборонено судом";

частину третю статті 6 викласти в такій редакції:

"3. У разі якщо у фізичної особи, ім'я якої пропонується присвоїти юридичній особі або об'єкту права власності, є родичі (діти, вдова, вдівець, а якщо їх немає – батьки, рідні брати та сестри), як правило, додається також їх письмова згода на присвоєння імені";

пункти 6 і 7 частини першої статті 8 викласти в такій редакції:

"6) обласні, районні ради, обласні, районні військово-цивільні адміністрації, військові адміністрації – юридичним особам, майно яких перебуває у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, та об'єктам права власності, які за ними закріплені;

7) сільські, селищні, міські ради, військово-цивільні, військові адміністрації населених пунктів – юридичним особам, майно яких перебуває у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, та об'єктам права

18

власності, які за ними закріплені, а також вулицям, провулкам, проспектам, площам, паркам, скверам, бульварам, узвозам, проїздам, майданам, набережним, мостам";

8) частину другу статті 6 Закону України "Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 25, ст. 190) викласти в такій редакції:

"2. Публічне заперечення факту правомірності боротьби за незалежність України у XX столітті, а також перебування у публічному просторі назв об'єктів топоніміки населених пунктів, а також пам'ятників та пам'ятних знаків, присвячених особам, пов'язаним із переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у XX столітті, визнається наругою над пам'яттю борців за незалежність України у XX столітті, приниженням гідності Українського народу і є протиправним";

9) пункт 8 частини третьої статті 4 Закону України "Про засудження комуністичного та національ-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 26, ст. 219) доповнити словами "на території кладовищ";

10) частину п'яту статті 16 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17; із змінами, внесеними Законом України від 22 травня 2022 року № 2265–IX) після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"символіку російської імперської політики відповідно до Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим і шостим.

3. Юридичні особи, політичні партії, інші об'єднання громадян, зареєстровані на день набрання чинності цим Законом, у разі недодержання вимог цього Закону зобов'язані протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом привести свої установчі документи, найменування та/або символіку у відповідність із цим Законом. При цьому такі юридичні особи звільняються від сплати адміністративного збору під час державної реєстрації змін до установчих документів, пов'язаних з приведенням їх у відповідність із цим Законом. Власники знаків для товарів і послуг, які на день набрання чинності цим Законом містять символіку російської імперської політики, протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані привести такі знаки для товарів і послуг у відповідність із цим Законом.

4. У разі недодержання вимог цього Закону юридичними особами, політичними партіями, іншими об'єднаннями громадян, зазначеними у

19

пункті 3 цієї статті, їхня діяльність підлягає забороні у встановленому законом порядку, крім випадків, якщо юридичними особами, політичними партіями, іншими об'єднаннями громадян вжито заходів для додержання вимог цього Закону, а неможливість державної реєстрації змін до установчих документів, пов'язаних з приведенням їх у відповідність із цим Законом, зумовлена об'єктивними причинами.

5. З моменту набрання чинності цим Законом будь-які суперечності щодо застосування положень законодавства, пов'язаних із забороною пропаганди комуністичного тоталітарного режиму або російського нацистського тоталітарного режиму та їхньої символіки, вирішуються із застосуванням положень цього Закону.

У разі якщо норми Закону України "Про засудження комуністичного та національ-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки" містять обмеження, не передбачені цим Законом, застосовуються норми Закону України "Про засудження комуністичного та національ-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки".

У разі якщо норми Закону України "Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну" містять обмеження, не передбачені цим Законом, застосовуються норми Закону України "Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну".

6. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям, Верховній Раді Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільним адміністраціям населеного пункту (населених пунктів) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку здійснити демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, присвячених особам, які обіймали керівні посади в органах влади і управління, політичних організаціях, партіях, збройних формуваннях Російського царства (Московського царства), Російської імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, територіальних утворень, адміністративно-територіальних одиниць, у тому числі невизнаних, що створювалися під час реалізації російської імперської політики на окупованих, анексованих чи в

20

інший спосіб зайнятих Російським царством (Московським царством), Російською імперією, Російською республікою, Російською державою, Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою, Російською Радянською Федеративною Соціалістичною Республікою, Союзом Радянських Соціалістичних Республік, Російською Федерацією територіях, і брали участь або сприяли реалізації російської імперської політики, публічно, у тому числі в медіа, у літературних та інших мистецьких творах, підтримували, глорифікували або виправдовували російську імперську політику, закликали до русифікації чи українофобії (крім зображень, пам'ятників, пам'ятних знаків, написів, присвячених особам, пов'язаним із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури), працівникам радянських органів державної безпеки всіх рівнів, або які містять символіку російської імперської політики, демонтаж (вилучення) з публічного простору окремих елементів пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики, а також у встановленому законодавством порядку перейменувати райони у містах, сквери, бульвари, вулиці, провулки, узвози, проїзди, проспекти, площі, майдани, набережні, мости, інші об'єкти топонімії населених пунктів, а також інші географічні об'єкти, назви яких містять символіку російської імперської політики.

У разі якщо протягом строку, зазначеного в абзаці першому цього пункту, сільською, селищною, міською радою у встановленому цим Законом порядку не прийнято рішення про перейменування районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів чи інших об'єктів топонімії населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому цього пункту, таке рішення у формі розпорядження приймається відповідним сільським, селищним, міським головою (особою, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження) у тримісячний строк, що обчислюється з моменту закінчення строку, встановленого абзацом першим цього пункту. Таке розпорядження приймається з дотриманням вимог, встановлених цим Законом, статтею 3 Закону України "Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій", з урахуванням пропозицій громадськості, науковців та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

У разі якщо протягом строку, зазначеного в абзаці першому цього пункту, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування (обласними, районними, сільськими, селищними, міськими радами), військовими адміністраціями населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільними адміністраціями населеного пункту (населених пунктів)

21

у встановленому цим Законом порядку не прийнято рішення про перейменування назв географічних об'єктів, що містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому цього пункту, таке рішення у формі постанови приймається Кабінетом Міністрів України у тримісячний строк, що обчислюється з моменту закінчення строку, встановленого абзацом першим цього пункту. Така постанова приймається з дотриманням вимог, встановлених цим Законом, статтею 5 Закону України "Про географічні назви", з урахуванням пропозицій громадськості, науковців та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

У разі якщо протягом строку, зазначеного в абзаці першому цього пункту, військовою адміністрацією населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільною адміністрацією населеного пункту (населених пунктів), а також якщо протягом строку, зазначеного в абзаці другому цього пункту, сільським, селищним, міським головою (особою, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження) у встановленому цим Законом порядку не прийнято рішення у формі розпорядження про перейменування районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів чи інших об'єктів топонімії населених пунктів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому цього пункту, таке перейменування здійснюється розпорядженням голови відповідної обласної державної адміністрації (особи, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження). Голова обласної державної адміністрації (особа, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження) зобов'язаний прийняти таке розпорядження у тримісячний строк, який обчислюється з моменту закінчення строку, визначеного абзацом другим цього пункту. Таке розпорядження приймається з дотриманням вимог, встановлених цим Законом, статтею 3 Закону України "Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій", з урахуванням пропозицій громадськості, науковців та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

У разі якщо протягом строку, зазначеного в абзаці першому цього пункту, сільською, селищною, міською радою у встановленому цим Законом порядку не прийнято рішення про демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому цього пункту, про демонтаж (вилучення) з публічного простору окремих елементів пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики, таке рішення у формі розпорядження

22

приймається відповідним сільським, селищним, міським головою (особою, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження) у тримісячний строк, що обчислюється з моменту закінчення строку, встановленого абзацом першим цього пункту.

У разі якщо протягом строку, зазначеного в абзаці п'ятому цього пункту, не здійснено демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому цього пункту, демонтаж (вилучення) з публічного простору окремих елементів пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики, такий демонтаж (перенесення) з публічного простору здійснюється за розпорядженням голови відповідної обласної державної адміністрації (особи, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження). Голова обласної державної адміністрації (особа, яка відповідно до законодавства здійснює його повноваження) зобов'язаний прийняти таке розпорядження у тримісячний строк, який обчислюється з моменту закінчення строку, визначеного абзацом другим цього пункту. Положення абзацу першого цього пункту застосовуються у випадку, якщо пам'ятник, пам'ятний знак не внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або не взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України "Про охорону культурної спадщини". У разі якщо пам'ятних, пам'ятний знак внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом України "Про охорону культурної спадщини", демонтаж (вилучення) відповідного елемента з публічного простору здійснюється з дотриманням процедур, передбачених законодавством про охорону культурної спадщини.

7. Органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям, військово-цивільним адміністраціям у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку провести консультації з громадськістю та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті.

Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку провести консультації з представницькими органами корінних народів України та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів на території Кримського півострову, назви яких містять символіку російської імперської політики.

23

8. Верховна Рада України у тримісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 7 цієї статті, приймає рішення про перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті, з урахуванням пропозицій, поданих органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями населених пунктів, військово-цивільними адміністраціями населених пунктів, Кабінету Міністрів України та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу. У разі якщо протягом строку, встановленого пунктом 7 цієї статті, пропозиції щодо перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті, не подані до Верховної Ради України, відповідне рішення про перейменування таких населених пунктів та районів приймається Верховною Радою України на підставі рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

9. Строк проведення консультацій з громадськістю, передбачених для виконання вимог цього Закону, не може перевищувати 30 календарних днів.

10. Демонтаж (перенесення) з публічного простору пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, зазначеним в абзаці першому пункту 6 цієї статті, демонтаж (вилучення) з публічного простору окремих елементів пам'ятників, пам'ятних знаків, що містять символіку російської імперської політики, розміщених на території, яка на день набрання чинності цим Законом є тимчасово окупованою, здійснюється у порядку, визначеному абзацами першим, п'ятим і шостим пункту 6 цієї статті, після завершення процесу деокупації відповідної території. Перейменування визначених абзацом першим пункту 6 цієї статті об'єктів, розміщених на території, що на день набрання чинності цим Законом є тимчасово окупованою, назви яких містять символіку російської імперської політики та не були перейменовані відповідно до цього Закону до завершення процесу деокупації цих територій, здійснюється у порядку, визначеному абзацами першим – четвертим пункту 6 цієї статті. Для випадків, передбачених цим пунктом, строки, встановлені пунктом 6 цієї статті, обчислюються з дня відновлення функціонування відповідних органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування (утворення відповідних військових адміністрацій, військово-цивільних адміністрацій).

11. Національній комісії зі стандартів державної мови протягом двох місяців з дня опублікування цього Закону оприлюднити на своєму офіційному веб-сайті перелік сіл, селищ, міст, назви яких не відповідають стандартам державної мови, та рекомендації щодо приведення назв таких сіл, селищ, міст у відповідність із стандартами державної мови.

24

12. Органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям населеного пункту (населених пунктів), військово-цивільним адміністраціям населеного пункту (населених пунктів) у шестимісячний строк з дня оприлюднення на офіційному веб-сайті Національної комісії зі стандартів державної мови переліку, передбаченого пунктом 11 цієї статті, у встановленому законодавством порядку провести консультації з громадськістю та подати з урахуванням рекомендацій Національної комісії зі стандартів державної мови на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів з метою приведення їх назв у відповідність із стандартами державної мови.

13. Верховна Рада України у шестимісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 12 цієї статті, приймає рішення про перейменування населених пунктів з урахуванням пропозицій, поданих органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями населених пунктів, військово-цивільними адміністраціями населених пунктів, та рекомендацій Національної комісії зі стандартів державної мови. У разі якщо протягом строку, визначеного пунктом 12 цієї статті, відповідні пропозиції не подані до Верховної Ради України, рішення про перейменування населених пунктів, назви яких не відповідають стандартам державної мови, приймається Верховною Радою України на підставі рекомендацій Національної комісії зі стандартів державної мови.

14. Перейменування назв юридичних осіб, об'єктів права власності, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, які є похідними від назв областей, назви яких пов'язані з російською імперською політикою, здійснюється не пізніше шести місяців з дня прийняття закону про внесення відповідних змін до Конституції України.

15. Заборона, передбачена частиною першою статті 5 цього Закону, не поширюється на випадки використання символіки російської імперської політики у назвах органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єктів права власності, юридичних осіб, громадських об'єднань до прийняття рішень про їх перейменування в порядку, визначеному цим Законом.

16. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

вжити заходів щодо прийняття та/або оновлення нормативних актів органів виконавчої влади, що випливають із цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

25

забезпечити перегляд статусу пам'ятників та пам'ятних знаків, які є об'єктами культурної спадщини та містять символіку російської імперської політики, у зв'язку з набранням чинності цим Законом;

вжити інших заходів для реалізації цього Закону.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ

21 березня 2023 року

№ 3005–IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку авіації загального призначення, адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері цивільної авіації, встановлення додаткових механізмів здійснення ефективного контролю за забезпеченням безпеки авіації та дерегуляції господарської діяльності у галузі цивільної авіації

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є :

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Повітряному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 48–49, ст. 536):

1) у статті 5:

пункт 3 частини другої викласти в такій редакції:

"3) ліцензування господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів та/або небезпечних вантажів, небезпечних відходів повітряним транспортом та надання прав на експлуатацію повітряних ліній і призначень авіаперевізникам";

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Уповноважений орган з питань цивільної авіації має право звернення до суду з метою виконання покладених на нього завдань";

2) у частині першій статті 6:

пункти 9 і 14 викласти в такій редакції:

"9) реєстрація та облік об'єктів авіаційної діяльності, ведення Державного реєстру цивільних повітряних суден України, здійснення обліку цивільних аеродромів України";

2

"14) видача ліцензій на провадження господарської діяльності з надання послуг з перевезення пасажирів та/або небезпечних вантажів, небезпечних відходів повітряним транспортом, надання прав на експлуатацію повітряних ліній і призначень авіаперевізникам";

пункт 17 виключити;

3) у частині шостій статті 10 слова "та експлуатацію не менше двох повітряних суден" виключити;

4) пункт 6 частини першої статті 13 виключити;

5) статті 16, 40 і 44 викласти в такій редакції:

"Стаття 16. Державні інспектори та особи, уповноважені на проведення перевірок

1. Державний нагляд та контроль за дотриманням суб'єктами авіаційної діяльності вимог законодавства України в галузі цивільної авіації та за станом об'єктів авіаційної діяльності у процесі провадження авіаційної діяльності, використання повітряного простору України здійснюється державними інспекторами та уповноваженими на проведення перевірок посадовими особами уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

Посвідчення державного інспектора є документом, що посвідчує повноваження державного інспектора та надає право безперешкодного доступу до всіх приміщень і об'єктів, що стосуються мети перевірки.

Положення про державного інспектора затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Державні інспектори та особи, уповноважені на проведення перевірок, відповідно до частини сьомої цієї статті мають право:

1) доступу до всіх приміщень і об'єктів, що стосуються мети перевірки, підприємств, організацій чи установ, в яких проводиться перевірка;

2) проводити перевірку будь-якого повітряного судна, аеропорту, аеродрому чи обладнання, діяльності служб та організацій, що перебувають у межах аеродрому, аеропорту або використовуються для провадження діяльності у сфері цивільної авіації;

3) доступу до матеріалів, документів і будь-якої іншої інформації, необхідної для проведення перевірки, а також знімати з матеріалів і документів копії, крім копій з документів, які містять інформацію, що є конфіденційною або має статус комерційної таємниці згідно із законом;

4) вчиняти контрольно-вимірювальні дії, перевіряти повітряні судна чи обладнання, що використовуються для провадження авіаційної діяльності;

5) на підставі письмового рішення (звіту про перевірку) не допускати до подальшої експлуатації будь-яке повітряне судно, технічний стан якого

3

є незадовільним або не відповідає встановленим вимогам, а також під час користування повітряним судном особами без відповідних повноважень;

6) на підставах та в порядку, передбачених законодавством, заборонити будь-якому суб'єкту авіаційної діяльності чи особі, яка належить до авіаційного персоналу, здійснення прав, наданих будь-яким свідоцтвом, посвідченням, сертифікатом або іншим документом, у разі виявлення загрози безпеці авіації;

7) не допускати до подальшої експлуатації або отримання на зберігання обладнання у незадовільному технічному стані, призначене для провадження авіаційної діяльності, чи обладнання, що використовується особами без відповідних повноважень;

8) перебувати на борту повітряного судна під час виконання польотів згідно із завданням на перевірку та за умови внесення до завдання на політ;

9) складати протоколи та розглядати справи про адміністративні правопорушення і застосовувати фінансові санкції.

3. Державні інспектори та особи, уповноважені на проведення перевірок, зобов'язані проводити перевірки, здійснювати сертифікацію, державний нагляд і контроль за додержанням законодавства, у тому числі авіаційних правил України, та несуть персональну відповідальність за об'єктивність і неупередженість результатів перевірки, здійснення наданих їм прав і належне виконання службових обов'язків.

4. Уповноважений орган з питань цивільної авіації може проводити перевірки та здійснювати нагляд спільно з іншими державними органами.

5. Процедури перевірки, визначені уповноваженим органом з питань цивільної авіації, можуть проводитися дистанційно. Результати вимірювань, отриманих дистанційно, повинні включати дані, що дають можливість ідентифікувати використані інструменти вимірювання. Положення частини шостої цієї статті не застосовуються до перевірок, які проводяться дистанційно.

6. За результатами перевірки у випадках, передбачених авіаційними правилами України, державні інспектори та особи, уповноважені на проведення перевірок, складають звіт, який підписується керівником, уповноваженою особою суб'єкта авіаційної діяльності або фізичною особою, стосовно якої проводилася перевірка. У разі відмови підписати такий звіт уповноважений на перевірку представник уповноваженого органу з питань цивільної авіації робить у звіті про перевірку відповідну відмітку.

7. Порядок проведення перевірок, процедури перевірки, умови, які суб'єкт авіаційної діяльності, що перевіряється, повинен забезпечити для державних інспекторів та осіб, уповноважених на проведення перевірок, визначаються авіаційними правилами України.

4

8. Керівники експлуатантів України, які здійснюють повітряні перевезення, за запитом уповноваженого органу з питань цивільної авіації або Експертної установи з розслідування авіаційних подій повинні забезпечити бронювання та виділення необхідної кількості місць на рейсах, які здійснює експлуатант, для працівників зазначеного органу та/або установи з метою забезпечення виконання покладених на них завдань";

"Стаття 40. Міжнародні договори відповідно до статті 83 bis до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію

1. Керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації відповідно до Закону України "Про ратифікацію Протоколу про введення нової статті 83-bis до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію" може укласти з авіаційним органом влади іншої держави договір про взяття на себе певних функцій та обов'язків держави реєстрації щодо повітряного судна, яке зареєстроване в цій державі, якщо експлуатантом цього повітряного судна є український експлуатант.

Уповноважений орган з питань цивільної авіації визнає без додаткової процедури зазначені в договорі:

1) свідоцтва осіб льотного складу;

2) сертифікати льотної придатності;

3) дозволи на бортові радіостанції, видані авіаційним органом влади держави, в якій зареєстровано повітряне судно.

2. Керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації може укласти договір з авіаційним органом влади іншої держави про передачу цій державі певних функцій та обов'язків держави реєстрації щодо повітряного судна, зареєстрованого в Україні.

3. Про будь-який договір про передачу функцій та обов'язків держави реєстрації щодо повітряного судна керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації повідомляє Раду Міжнародної організації цивільної авіації";

"Стаття 44. Льотна придатність екземпляра цивільного повітряного судна

1. На кожне цивільне повітряне судно, внесене до Державного реєстру цивільних повітряних суден України, видається відповідно до авіаційних правил України уповноваженим органом з питань цивільної авіації сертифікат льотної придатності відповідного зразка, який засвідчує відповідність його конструкції та експлуатаційної документації схваленій типовій конструкції, а також стан придатності повітряного судна до польотів.

Видача уповноваженим органом з питань цивільної авіації сертифіката льотної придатності здійснюється без схвалення типової конструкції за умови,

5

якщо імпортоване в Україну повітряне судно має схвалення Європейського агентства з безпеки польотів, максимальна злітна маса якого не перевищує 5700 кілограмів для літаків та 3180 кілограмів для гелікоптерів, а також на планер, мотопланер або аеростат з максимальним проектним об'ємом підйомного газу або гарячого повітря не більше ніж 3400 метрів кубічних для теплових аеростатів, 1050 метрів кубічних – для газових аеростатів, 300 метрів кубічних – для прив'язних газових аеростатів.

2. У разі невідповідності повітряного судна вимогам льотної придатності уповноважений орган з питань цивільної авіації замість сертифіката льотної придатності може видати дозвіл на виконання польотів, якщо встановлено, що повітряне судно здатне безпечно виконувати основний політ, за умови дотримання встановлених обмежень.

Перелік умов, за яких може бути видано дозвіл на виконання польотів, установлюється авіаційними правилами України. На таких повітряних суднах не дозволяється здійснювати комерційні перевезення багажу, вантажу, пошти та пасажирів і виконувати авіаційні роботи за плату, наймом або договором чартеру та проводити навчання.

На імпортоване в Україну повітряне судно, типова конструкція якого сертифікована уповноваженим органом держави-розробника і максимальна злітна маса якого не перевищує 5700 кілограмів для літаків та 3180 кілограмів для гелікоптерів, а також на планер, мотопланер або аеростат з максимальним проектним об'ємом підйомного газу або гарячого повітря не більше ніж 3400 метрів кубічних для теплових аеростатів, 1050 метрів кубічних – для газових аеростатів, 300 метрів кубічних – для прив'язних газових аеростатів, дозвіл на виконання польотів видається уповноваженим органом з питань цивільної авіації без схвалення його типової конструкції в разі подання зазначеному органу необхідної інформації про умови експлуатації повітряного судна та їх схвалення уповноваженим органом з питань цивільної авіації.

3. Цивільне повітряне судно в разі застосування до нього вимог щодо шуму на місцевості та емісії шкідливих речовин авіаційних двигунів повинно бути сертифіковане на відповідність авіаційним правилам України.

4. З метою встановлення відповідності повітряного судна нормативам у сфері захисту навколишнього природного середовища уповноважений орган з питань цивільної авіації видає сертифікат повітряного судна щодо шуму на місцевості.

5. Сертифікація планерів, дельтапланів, надлегких літальних апаратів, інших повітряних суден спортивного призначення, повітряних суден аматорської конструкції, аеростатичних апаратів та допоміжних пристроїв, що впливають на безпеку польотів, здійснюється установою, визначеною уповноваженим органом з питань цивільної авіації, за участю розробника зазначених повітряних суден і відповідних федерацій та асоціацій.

6

Видача дозволів на виконання польотів з метою засвідчення льотної придатності, а також контроль за підтриманням льотної придатності у процесі експлуатації зазначених у цій статті повітряних суден здійснюються в порядку, передбаченому правилами, встановленими уповноваженим органом з питань цивільної авіації";

6) у статті 46:

частину п'яту виключити;

частини шосту і сьому викласти в такій редакції:

"6. Виконання польоту цивільного повітряного судна в повітряному просторі України здійснюється на підставі дозволу на використання повітряного простору, отриманого в порядку, встановленому статтею 29 цього Кодексу, якщо інше не передбачено цим Кодексом.

Виконання польоту державного повітряного судна в повітряному просторі України здійснюється на підставі дозволу на використання повітряного простору, отриманого в порядку, встановленому статтею 29 цього Кодексу, за наявності дозволу на виконання польоту, виданого Генеральним штабом Збройних Сил України.

7. Органи об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху можуть заборонити виліт повітряного судна з аеродрому України, приліт повітряного судна до аеродрому України або на проліт територією України на підставах та в порядку, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, спільно з Міністерством оборони України";

7) статтю 64 викласти в такій редакції:

"Стаття 64. Облік цивільних аеродромів

1. Цивільні аеродроми підлягають обліку, що здійснюється уповноваженим органом з питань цивільної авіації самостійно";

8) частину другу статті 77 викласти в такій редакції:

"2. Суб'єкти авіаційної діяльності надають послуги з наземного обслуговування на підставі декларації, а також договору, укладеного з експлуатантом аеропорту (аеродрому).

Вимоги до надання послуг з наземного обслуговування та порядок визначення відповідності суб'єктів авіаційної діяльності, які надають послуги з наземного обслуговування на підставі декларації, встановлюються авіаційними правилами України";

9) частину третю статті 85 після слів "актів незаконного втручання" доповнити словами "та спрощення формальностей при авіаційних перевезеннях";

7

10) частини першу і другу статті 92 викласти в такій редакції:

"1. Авіаційний перевізник, який виконує перевезення пасажирів та/або небезпечного вантажу, небезпечних відходів за плату та/або за наймом, повинен мати ліцензію на провадження діяльності з перевезення пасажирів та/або небезпечного вантажу, небезпечних відходів повітряним транспортом, яка видається уповноваженим органом з питань цивільної авіації згідно із законодавством України.

2. Перевезення пасажирів, небезпечного вантажу, небезпечних відходів за плату та/або за наймом без ліцензії забороняється";

11) частину першу статті 93 викласти в такій редакції:

"1. Суб'єкти господарювання, що отримують ліцензію на провадження діяльності з перевезення пасажирів та/або небезпечного вантажу, небезпечних відходів повітряним транспортом, та авіаперевізники, які мають таку ліцензію, повинні мати у своєму розпорядженні хоча б одне повітряне судно у власності або за лізингом (крім лізингу з екіпажем)";

12) у частині третій статті 94:

пункт 1 виключити;

у пункті 3 слова "або в межах України" виключити;

пункт 4 виключити;

13) у пункті 3 частини шостої статті 95 слова "або в межах України" виключити;

14) частину третю статті 97 виключити;

15) у статті 98:

друге речення частини восьмої виключити;

частину дев'яту виключити;

16) у частині шостій статті 118 слова "та сертифіковані суб'єкти наземного обслуговування зобов'язані" замінити словом "зобов'язаний";

17) у статті 127:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 127. Фінансові санкції, що застосовуються до суб'єктів авіаційної діяльності";

у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"1. За правопорушення в галузі цивільної авіації до суб'єктів авіаційної діяльності застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафу";

8

у пункті 1:

абзац тринадцятий викласти в такій редакції:

"здійснення повітряних перевезень без відповідного права на експлуатацію певної повітряної лінії або порушення обмежень, встановлених таким правом";

доповнити абзацом шістнадцятим такого змісту:

"перешкоджання виконанню обов'язків та здійсненню прав державним інспектором або особою, уповноваженою на проведення перевірки, що визначені статтею 16 цього Кодексу";

18) у статті 128:

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Штраф може бути накладено на суб'єкта авіаційної діяльності протягом року з дня виявлення правопорушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення";

у частині четвертій слова "юридичними особами – суб'єктами" замінити словом "суб'єктами";

19) статтю 129 викласти в такій редакції:

"Стаття 129. Порядок накладення, оплати та стягнення штрафів за правопорушення в галузі цивільної авіації

1. Підставою для розгляду справи про правопорушення в галузі цивільної авіації, які зазначені в статті 127 цього Кодексу, є протокол.

2. Протоколи про правопорушення в галузі цивільної авіації мають право складати керівник уповноваженого органу з питань цивільної авіації та його заступники, державні інспектори та уповноважені на проведення перевірок посадові особи уповноваженого органу з питань цивільної авіації, керівники аеропортів, начальники служб авіаційної безпеки аеропортів або їхні заступники.

3. Справа про правопорушення в галузі цивільної авіації розглядається в п'ятнадцятиденний строк з дня одержання уповноваженим органом з питань цивільної авіації протоколу про правопорушення в галузі цивільної авіації.

4. Штраф сплачується не пізніше тридцяти днів з дня надсилання суб'єкту авіаційної діяльності копії постанови уповноваженого органу з питань цивільної авіації про накладення штрафу.

5. Копія завіреного банком платіжного документа, що засвідчує факт сплати штрафу у повному обсязі, надсилається до уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

9

6. У разі якщо штраф не сплачено у строк, встановлений частиною четвертою цієї статті, примусове виконання постанови про накладення штрафу здійснюється державною виконавчою службою в порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження".

У разі якщо штраф за правопорушення у галузі цивільної авіації, що вчинене на тимчасово окупованій території, не сплачено у строк, встановлений частиною четвертою цієї статті, він стягується уповноваженим органом з питань цивільної авіації в судовому порядку. Позов щодо стягнення такого штрафу може бути подано уповноваженим органом з питань цивільної авіації незалежно від дати винесення постанови про накладення штрафу за правопорушення у галузі цивільної авіації протягом періоду тимчасової окупації, а з моменту повернення тимчасово окупованої території під загальну юрисдикцію України – протягом трьох років.

Позов подається до суду за місцем складання протоколу про правопорушення у галузі цивільної авіації.

Уповноважений орган з питань цивільної авіації звільняється від сплати судового збору під час розгляду таких справ у всіх судових інстанціях.

7. Суми штрафів зараховуються до державного бюджету.

8. Порядок накладення і стягнення штрафів за порушення вимог законодавства у галузі цивільної авіації затверджується Кабінетом Міністрів України".

2. Частину першу статті 5 Закону України "Про судовий збір" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87 із наступними змінами) доповнити пунктом 28 такого змісту:

"28) позивачі – за подання позовів щодо стягнення штрафів за правопорушення у галузі цивільної авіації, вчинені суб'єктами авіаційної діяльності на тимчасово окупованій території".

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

10

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
21 березня 2023 року
№ 3007–IX